

Pitanja bez odgovora

Pred hrvatskom nacionalnom manjinom za dva mjeseca je novi početak. Izbori slijede 6. lipnja, prikupljanje potpisa za elektore u punom je jeku. Elektori će birati vijećnike, a zatim i vodstvo novog saziva Hrvatskog nacionalnog vijeća. Ima li onda smisla, prevladava stav, uopće govoriti o postojećem Vijeću i njegovu vodstvu, kad su ionako »vlada« u odlasku. Svoje su radili onako kako su znali i ne treba se više baviti njima.

No, bez obzira što se ovaj manjinski »parlament« uskoro raspušta i bit će birani novi vijećnici, ima još nekoliko poslova koje bi trebalo uraditi, i nekoliko odluka koje su u ovlasti Vijeća, među ostalim – usvajanje proračuna i završnog računa.

Budući da se Vijeće nije sastajalo već punih godinu dana, zapitali smo predsjednika HNV-a hoće li i kada biti sazvano, no, predsjednik se nije želio očitovati o ovome pitanju. Njegov je odgovor bio: »Čekamo na izbore.« Na ponovljeni upit hoće li i kada biti sazvana sjednica Vijeća, nije želio dati izjavu za naš tjednik, već samo sugestiju kako se o ovome ne bi moralo pisati. Ali, ako se već nacionalna vijeća uspoređuju s parlamentima, a Izvršnom odboru »tepa« da je manjinska vlada, sve s plaćenim funkcijama, ne bi li trebala i ova »vlada« podnijeti završni račun za prethodnu godinu i proračun za ovu godinu »parlamentu«, kako je to predviđeno statutom i zakonom? To je pitanje koje je ostalo bez odgovora. A kako smo mi plaćeni da profesionalno radimo svoj novinarski posao, ako i nismo dobili odgovor – dužni smo ga bili postaviti.

J. D.

SVIM ČITATELJIMA, SURADNICIMA, POSLOVNIM

PARTNERIMA I PRIJATELJIMA ŽELIMO SRETAN USKRS

Uredništvo

SADRŽAJ

AKTUALNO

Nakon informacija da je u manjinske biračke popise upisan i jedan broj građana protiv svoje volje

ISPITATI EVENTUALNO NEZAKONITO UPISIVANJE.....10

TEMA

U četiri dana dva susreta hrvatskog i srbijanskog predsjednika

OPTIMIZAM U PRVOM PLANU...9

Amatersko dramsko stvaralaštvo u vođovodanskih Hrvata

RECESIJSKA GODINA, BUDUĆNOST OVISI O POTPORI.....16-17

INTERVJU

Vlč. dr. Marinko Stantić, upravitelj Zajednice za pomoć ovisnicima Hosana

JAČANJE KARAKTERA DUHOVNIM VRIJEDNOSTIMA.....12-13

SUBOTICA

U nekoliko velikih sudskih sporova Grad Subotica utužen za više od 100 milijuna dinara

NOVE OBVEZE ZBOG STARIH POGREŠAKA.....18-19

O zlouporabama u Centru za socijalni rad

UZIMALI ODSIROTINJE.....20

DOPISNICI

Andelka Mihaljev oslikava nojeva jaja

MOTIVI NAVIRU IZ DJETINJSTVA.....26

KULTURA

U Subotici predstavljen »Zaboravljeni rječnik – govor golubinačkog kraja« Ilije Žarkovića

SAČUVANO JEZIČNO BLAGO...33

Jezični savjetnik

IMA LI U HRVATSKOME JEZIKU MJESTA ZA RIJEČ KRST?.....35

SPORT

Vanja Šimić, odbojkašica Spartaka

IGRATI U EUROPI PREDIVAN JE SPORTSKI DOŽIVLJAJ.....47

Ja sam uskrsnuće i život (lv 11,25)

Isusovo uskrsnuće iz mrtvih je najveći i najslavniji događaj u povijesti Crkve. To je najveća proslava Sina Božjega, neborivi dokaz njegova božanstva, spasiteljskog poslanja i ujedno najsigurniji temelj naše vjere. I sveti Pavao to potvrđuje kada kaže: »Ako Krist nije uskrsnuo, uzalud je, doista, propovijedanje naše, uzalud i vjera vaša...« (1 Kor 15,14). Vjera u uskrsnuće Kristovo je vjera apostola i njegovih učenika, to je vjera prvih kršćana i svih kršćana kroz povijest do danas, to je naša vjera.

Uskrsnuo kako je rekao! To što je Isus rekao i što govori i danas, to postaje po njegovu uskrsnuću zbilja, jer je živ onaj koji je prošao svijetom čineći dobro sve do žrtve križa za naše spasenje i do ulaska u stvarnost našega života. Po čudu uskrsnuća i Isusova života s nama kršćanstvo je postalo stvarnost, jer se rodilo na istini uskrsnuća. Za ovu istinu apostoli i učenici

Isusovi podnijeli su tamnice i mučenje i dali svoje živote.

Isusovo uskrsnuće sadrži novi početak i pobjedu pravde i ljubavi. Bez nasilja i oružja Isus je pobijedio smrt i tako ljubav slavi pobjedu nad mržnjom, pravda slavi pobjedu nad nepravdom, mir slavi pobjedu nad silom. Kristovo uskrsnuće vraća sve na svoje mjesto, vraća red u nered čovječanstva, spasava od propasti. Događaj njegova uskrsnuća je jamstvo konačnoga slavlja ljubavi koja pobjeđuje i koja je znak da je Bog na strani nedužnih, na strani pravde, ljubavi i mira. A sve ovo je trajno događanje, jer Krist nije umro zauvijek. Uskrsnuo je i tako pobijedeni postaje pobjednik koji živi s nama u sve dane do svršetka svijeta.

Draga braćo i sestre, draga braćo svećenici, redovnici i redovnice, poštovani sugrađani na području Srijemske biskupije, mi vjerujemo u Kristovo uskrsnuće. Vjerujemo da je raspeti Isus treći dan uskrsnuo, vjerujemo da Krist, onaj uskrsnuli iz mrtvih, živi. Svjesni smo da se često u našem životu događa pobjeda života nad smrću. Kada smo uz teško bolesna čovjeka dulje ili kraće vrijeme, često govorimo da je živi mrtvac. No, kad je tijelo snažno i volja jaka te bolesnik uspije nadvladati bolest, tada se oporavku radujemo i kažemo da je to pobjeda života nad smrću. Ako invalid uspije snagom volje raditi te postigne značajne rezultate, tada govorimo o pobjedi života. Čovjek, koji je tužan radi gubitka drage osobe, kad malo pomalo, ponekad i našom zaslugom, nadvlada bol, tada kažemo da je ponovno dobio volju za život. Kad nastanu poteškoće i problemi u nekoj obitelji, a našom zaslugom se sretno riješe, tada govorimo da ta obitelj nastavlja sretno živjeti. Kad mladi

čovjek upadne u počast droge i to prizna i odvrti se od toga, tada kažemo da se vratio u život. Kad nekom zapaženom posvetimo malo više pažnje i topline i on se pridigne, govorimo da je on opet oživio. Kad našim župnim zajednicama posvetimo više pažnje i one postanu aktivnije i životvornije, tada zadovoljni kažemo da naše župne zajednice žive. Sve ovo i još više toga pokazuje da je život pobjeda nad smrću, da je savladana teškoća uvijek novi početak, novi život.

Ali život je uvijek tijesno povezan s ljubavlju jer je Otac tako ljubio svijet da je dao svoga Sina da sve učini novim. Zato, slaviti Uskrs i živjeti uskrsnula Krista, znači ljubavlju preoblikovati ovaj svijet u novi svijet u kojem nećemo sudjelovati u nepravdi, u nasilju, u sebičnosti, u svadi i mržnji, u razdijeljenosti, nego nastojati da pravda, ljubav, sloga i zajedništvo budu pokretačka snaga našega života koji pobjeđuje smrt.

Svaki put kad netko drugome pomaže ljubavlju i pažnjom, to je pobjeda života nad smrću. To je Uskrs. Kad životna dob sve više veže supruge u njihovom zajedništvu, to je pobjeda ljubavi nad sebičnošću i umorom. To je Uskrs. Svaki put kad pružimo bližnjemu pomoć bez nadoknade, kad ne očekujemo znak zahvalnosti, to je Uskrs. U svako doba kad svećenici u svojem životu zaboravljaju vlastite interese i međusobno si pomažu i stvaraju sve čvršće biskupijsko, dekanatsko i župno zajedništvo, tu je Uskrs.

Dok molim da osobno susrećemo uskrslog Gospodina u našem životu i učvršćujemo zajedništvo s njime i međusobno te da nas obdari milošću, snagom, mirom i radošću novoga života, svima želim sretni i blagoslovljeni Uskrs.

U Petrovaradinu, o svetkovini Uskrsa 2010.
biskup Đuro Gašparović

PREDBLAGDANSKI OBIČAJ U REZIDENCIJI GENERALNOG KONZULATA REPUBLIKE HRVATSKE U SUBOTICI

Potruga za čokoladnim jajima

Petu godinu zaredom djeca iz vrtića »Marija Petković« sudjelovala su u potrazi za skrivenim čokoladnim jajima u rezidenciji Generalne konzulice Republike Hrvatske Ljerke Alajbeg. Kako je i sama rekla, s

velikim je veseljem nastavila ovu predblagdansku tradiciju koju su započeli njezin prethodnik Davor Vidiš sa suprugom Meri.

»Djeca u ovome doista uživaju, to su im prvi uskrsni darovi i oni se tome vesele«, kaže Ljerka Alajbeg. »Ovo nam je još jedna prilika za suradnju. Generalni konzulat ovome vrtiću pomaže koliko god je moguće, posjetiti Hrvatsku, susresti se s djecom iz vrtića u matičnoj domovini. Isto tako na samom početku smo pomogli i u opremanju ovoga vrtića. To je naša moralna obveza, ali i veliko veselje, a djeca to srcem uzvraćaju, kao i njihovi odgojitelji.«

Ove su godine u potrazi za čokoladnim jajima sudjelovale dvije starije skupine djece iz vrtića »Marija Petković«. Mališani su se odmah po dolasku primili posla i s veseljem pronašli sva skrivena čokoladna jaja. Nakon slatke potrage djeca su pjevala, počastila se i s darovima vratila u vrtić.

Ž. V.

USKRSNA ČESTITKA PETRA KUNTIĆA, PREDSEDNIKA DSHV-A

Poruka patnje i križa, ali i poruka nade u bolje sutra

Uskrs, najveći kršćanski blagdan, iznova nas podsjeća na neponovljivost, ali i neizmjerenu vrijednost ljudskoga života. Neka i ove godine slavljenje Uskrsa probudi u nama više osjećaja za one kojima je naša

USKRSNA PORUKA MONS. DR. IVANA PÉNZESA, SUBOTIČKOG BISKUPA

Uskrsnuće i vjera kod groba

Kršćanska braćo i sestre! Kad je Isus okupljao svoje učenike, pozivao ih je k sebi da dođu i vide gdje stanuje. Mnogi su dolazili k Isusu, vidjeli njegova čudesa, slušali propovijedanje, bili svjedoci- ma njegova ponašanja prema ljudima, gledali kako moli i u svemu tome nazirali dolazak kraljevstva Božjeg među ljude.

Na uskrsno jutro Marija Magdalena, te učenici Petar i Ivan otišli su na grob u želji da ga ponovno vide, ali nisu vidjeli ništa. Grob je bio prazan. Nije bilo ničega što bi moglo naznačiti da je Isus živ, pa čak ničega od dokaza da je uopće bio živ. Nije bilo njegova tijela, po kojem su njegov Duh i duša pokazivali njegovu dobrotu i snagu dok je bio među njima, dok je liječio i činio dobra djela.

Ostali su samo povoji i ručnik što su mu ga stavili preko lica. Bili su to svi ostaci njegove prijašnje prisutnosti.

Na uskrsno jutro njih troje, Marija Magdalena, Petar i učenik kojega je Isus ljubio – Ivan, otišli su do groba. Dok su se nalazili pred Isusovim grobom u njima nije bilo radosti. Daleko su bili od osjećaja kojega mi doživljavamo danas na uskrsno jutro i na svako nedjeljno jutro kad slavimo uskrsnuće. U njima se događalo nešto sasvim drugo od onoga što se u nama događa kad se okupljamo na slavlje ovog uskrsnog jutra. Oni nisu mogli u predvečerje dana Isusova uskrsnuća paliti uskrsnu svijeću u svečanom bogoslužju, nisu mogli slaviti svjetlo koje nadjačava svaku tamu, pa i tamu smrti. Oni nisu slavili Život, koji nadjačava sve nevolje i pobjeđuje mrak groba. Oni nisu pjevali hvalospjeve, pozivali jedni druge na uskrsnu radost. Njima nisu zvonila zvona u znak slave Božje koja se razvila svijetom i čitavim svemirom. Njima nitko nije navijestio da je toga jutra iz groba ustao i uskrsnuo njihov i naš Gospodin, Isus Krist. »Oni još ne upoznate Pisma da on ima od mrtvih ustati« (Iv 20, 9), kaže posljednja rečenica današnjega evanđeoskog odlomka. Istina, posmrtni ostaci pokojnika su nam dragocjeni jer u sebi čuvaju uspomene na prijateljstvo, njegov život. Iako s ljubavlju čuvamo stvari kojima su se naši dragi služili za ovozemaljskoga života, ipak one ne mogu nadomjestiti prijašnju ljubav i zajedništvo koje smo doživljavali. Ništa od toga ne može ponovno u život vratiti onoga koji je premi-

nuo. No, kad umre netko od naših dragih, imamo bar »pun« grob, a Marija Magdalena, Petar i Ivan nisu imali ni to.

Ali, Isusov grob postao je izvorisem nove stvarnosti za njih troje, za ostale učenike i za sve nas. Učenici su se susreli s Gospodinom! Oni su ga vidjeli živa, uvjerali su se i povjerovali, ona dvojica iz Emausa i Toma koji je povjerovao tek kad je sam dodirnuo Uskrsloga.

To iskustvo susreta učenici su prenijeli i nama. Ono nam je darovano vjerom Crkve koja u svojim članovima još i danas svjedoči činjenicu Kristova uskrsnuća i pobjede nad tamom groba. Svjedočanstvo je to koje govori da nam je na uskrsno jutro zagaranirana vječnost.

U teškim i tamnim trenucima našega života, na bolesničkim posteljama, kad nas oviju tuga i beznade, sjetimo se kako unatoč svemu tome možemo i smijemo vjerovati, i biti sigurni da je Bog jači od svega, da Bog može nadvladati sve što prijeti životu da ga uništi.

Isusov prazan grob znak je vjere, koja sigurnim drži i ono što se očima ne može vidjeti, ni ušima čuti. Praznina koja nastaje smrću postala je ispunjena. Oči više ne gledaju u prazno, nego u Krista uskrsloga. Uši više ne slušaju tišinu groba, već čuju uskrsni Aleluja.

Ovim mislima svima želim sretan Uskrs i obilje blagoslova od uskrslog Spasitelja!

+ Ivan
biskup

pomoć potrebna, osobito odbačenima i onima na marginama društva u kojemu živimo. Samo na taj način moći ćemo u sebi i drugima probuditi skrivene snage kako bismo se na pravi način borili protiv sve većega siromaštva u različitim aspektima života te različitih oblika nepravdi. Uskrsna je poruka – poruka patnje i križa s jedne strane, ali i poruka nade u bolje sutra u svjetlu Kristove muke i uskrsnuća.

Stoga, svima onima koji u Kristovoj poruci ljubavi, koju nam je pružio svojom smrću na križu, traže i vide smisao svojega života, želim plodove ljubavi, radosti, pomirbe, zajedništva i međusobnoga razumijevanja.

Sretan i blagoslovljen Uskrs!

Petar Kuntić, Predsjednik DSHV-a

USKRSNA ČESTITKA PREDSEDNIKA HNV-A BRANKA HORVATA

Bliskost i zajedništvo u ljudskoj osobnosti

Sretan i blagoslovljen Uskrs, najveći blagdan kršćanstva, blagdan vjere, nade i ljubavi.

Uskrs je vrijeme kada bliskost i zajedništvo tvore ljudsku osobnost na radost svih nas.

Svima koji proslavljaju ovaj veliki blagdan želim da ga provedu u miru i ljubavi, kaže se u uskrsnoj čestitki Predsjednika HNV-a Branka Horvata.

USKRSNA ČESTITKA PREDSEDNIKA VLADE AP VOJVODINE DR. BOJANA PAJTIĆA

Budimo ispunjeni vjerom i ljubavlju

Povodom predstojećeg Uskrsa, predsjednik Vlade AP Vojvodine dr. Bojan Pajtić uputio je čestitke poglavarima, svećenstvu i vjernicima crkava i vjerskih zajednica koji ga ove godine proslavljaju istovremeno, po Gregorijanskom i Julijanskom kalendaru.

U svojoj čestitki predsjednik Pajtić poželio je da predstojeći dani u kojima slavimo uskrsnuće Gospodina Isusa Krista Spasitelja budu ispunjeni vjerom i ljubavlju, da proteknu mirmo i radosno.

USKRSNA ČESTITKA PREDSEDNIKA SKUPŠTINE AP VOJVODINE SÁNDORA EGERESIJA

Provedimo blagdan u krugu najmilijih

Predsjednik Skupštine AP Vojvodine Egeresi Sándor čestitao je predstojeći Uskrs svećenstvu i vjernicima crkava i vjerskih zajednica koje ovaj veliki praznik proslavljaju po Gregorijanskom i Julijanskom kalendaru.

»Svim vjernicima želim da ovaj veliki kršćanski praznik provedu u krugu svojih najmilijih i u duhu ljubavi, mira i međusobnog uvažavanja. Želim da nam ovaj praznik svima donese sreću, blagostanje i dobro zdravlje«, rekao je Egeresi.

Sretan Uskrs!

*Sretne uskršnje praznike
svim građanima Subotice*

*želi Saša Vučinić,
gradonačelnik*

U BEOGRADU ODRŽANA MEĐUNARODNA KONFERENCIJA O TRAJNIM RJEŠENJIMA ZA IZBJEGLICE NA TLU BIVŠE SFRJ

Problem riješiti humano i bez politizacije

Hrvatska je ustanovila sustav koji omogućava povratak svih izbjeglih i prognanih koji to žele, izjavio je, među ostalim, hrvatski ministar Gordan Jandroković

Kako riješiti problem(e) izbjeglih i raseljenih, kojim se na prostoru bivše SFRJ još ne zna točan broj? To je bila tema međunarodne konferencije održane prošlog tjedna u Beogradu na kojoj su sudjelovali ministri vanjskih poslova Srbije, BiH, Hrvatske i Crne Gore. Za utvrđivanje broja onih koji su bili prinuđeni napustiti svoje domove i načina kako im pomoći, neophodna je intenzivnija regionalna suradnja, zaključeno je na ovom skupu.

U usvojenom dokumentu koji su pripremili Visoki komesarijat za izbjeglice i Europska Unija zatražena je, osim navedenog, i depolitizacija cijelog procesa, kao i podaci koliko je izbjeglica veoma ugroženo.

Srbijanski šef diplomacije *Vuk Jeremić* naveo je kako je Srbija u prvih pet zemalja na svijetu, kada su u pitanju problemi s izbjeglicama, navodeći da oni ne smiju ni na koji način biti diskriminirani.

»Posljednje desetljeće 20. stoljeća je razdoblje kojeg će se malo tko sjećati po dobrom s naših prostora. Iza nas su teške godine stradanja, pepeo i gorčina. Vjerujem da imamo različita gledanja na uzroke te tragedije, mogu pretpostaviti da su nam po tom pitanju uvjerenja prilično čvrsta, ali našli smo se da učinimo iskren napor kako bismo olakšali život i vratili dostojanstvo unesrećenim ljudima. Oni ne smiju biti taoci političkih razlika«, istaknuo je Jeremić i naveo podatke UNHCR-a po kojima je u Srbiji registrirano 86.000 izbjeglica. Prema navodima crnogorskog ministra vanjskih poslova *Milana Ročena* u toj je državi broj izbjeglih mnogo manji, oko 16.000, uglavnom iz Bosne i Hercegovine i s Kosova.

»Hrvatska je ustanovila sustav koji omogućava povratak svih izbjeglih i prognanih koji to žele«, izjavio je u Beogradu hrvatski ministar vanjskih poslova i europskih integracija *Gordan Jandroković*. On je naglasio i kako »probleme izbjeglih i prognanih treba rješavati na human način i bez politizacije«. Jandroković je rekao kako je Hrvatska veoma ozbiljno pristupila obvezama preuzetim prihvatanjem Sarajevske deklaracije, a prije svega kada je riječ o obnovi porušenih kuća. »U Hrvatskoj je obnovljeno 146.000 porušenih i uništenih stambenih objekata, a za obnovu uništenih naselja do sada je utrošeno 5,3 milijardi eura«, naveo je on.

Šef hrvatske diplomacije, također, smatra kako pravi način rješavanja izbjegličkih problema podrazumijeva točno utvrđivanje broja izbjeglih i prognanih, kako bi se osigurao neophodan novac i pokrenuli projekti. Jandroković je dodao kako je do danas u Hrvatskoj reintegrirano oko 120.000 izbjeglih i prognanih i naveo da pred osobama s ovakvim statusom stoji izbor – ili povratak, ili lokalna integracija. »Ispunjavanje svih mjerila u rješavanju problema izbjeglih i prognanih u samom je vrhu prioriteta hrvatske vlade«, naglasio je on i dodao, kako je Hrvatska riješila problem i konverzije mirovina svih koji su svoj radni staž ostvarili u toj zemlji, a potom izbjegli u Srbiju.

Bosanski ministar *Sven Alkalaj* naveo je kako je tu državu tijekom rata napustilo 2,2 milijuna ljudi, kao i da je trenutačno više od pola milijuna u izbjeglištvu izvan BiH. »Krajnje je vrijeme da se gotovo desetljeće i pol nakon završetka krvavog rata svima onima koji to nisu uspjeli ostvariti, pruži mogućnost da se vrate u mjesto svog ranijeg prebivališta ili da se odluče na druga rješenja. Prije svega, za puno integriranje u zajednice gdje sada žive«, smatra Alkalaj.

Svi nazočni šefovi diplomacija složili su se kako je krajnje vrijeme za rješavanje problema izbjeglica i raseljenih te da »napredak svake zemlje pojedinačno treba biti poticajan za sve, a ne inspiracija za podmetanje klipova u kotače svojim susjedima«.

B. Oprijan Ilić

www.subotica.rs

U ČETIRI DANA DVA SUSRETA HRVATSKOG I SRBIJANSKOG PREDSEDNIKA

Optimizam u prvom planu

Poslije milozvučnih tonova iz Opatije i Bruxellesa gotovo se postavlja pitanje: a što je zapravo u posljednjih godinu i nešto bio problem? Osim nekoliko oštirijih, možda i neodmjerenih izjava s obiju strana, život je u stvari tekao normalno

Ivo i Boris konačno su se sreli. Nakon višetjednog natezanja oko (ne)odlaska *Borisa Tadića* u Zagreb na ustoličenje novog predsjednika Hrvatske *Ive Josipovića*,

bude uvijek i svaki put iznova prva tema razgovora. Složiti se da se oko nečega ne slažemo, i onda predmet neslaganja ne potencirati kao vječito najvažniju temu razgovora, poli-

pravni instrument kojim se želi i može postići neki konkretan rezultat, osim pukog kontriranja.

SPORTSKI ČVOR

U nizu suglasja Josipovića i Tadića značajan je i izrečeni stav da ni Hrvatska, kada uskoro uđe u EU, niti Srbija kasnije, svoje članstvo u EU neće zlorabiti kako bi nametnuli svoje rješenje za eventualne bilateralne probleme sa susjedima. Dvije zemlje još uvijek imaju neriješena pitanja, među ostalim i granična, a nesretno iskustvo Hrvatske sa slovenskom blokadom opomena je iz koje je lako izvući pouku.

Poslije milozvučnih tonova iz Opatije i Bruxellesa, gotovo se postavlja pitanje: a što je zapravo u posljednjih godinu i nešto bio problem? Osim nekoliko oštirijih, možda i neodmjerenih izjava s obiju strana, život je u stvari

tekao normalno. Međusobna robna razmjena bila je na visokoj razini, okrnula ju je samo svjetska ekonomska recesija ali ne i politička zategnutost, nastavljena je gospodarska suradnja na višim razinama povezivanja i zajedničkog ulaganja, čak je porastao i broj turista iz Srbije koji ljetuju u Hrvatskoj. Ako je Boris Tadić prvi srpski turist na hrvatskom Jadranu ove godine, prije njega je prošle godine bilo 100.000 takvih. Zakuhalo se bezveze, moglo bi se reći.

No, da ne bude baš sve idilično, dvojica su predsjednika priznala i jedno neslaganje. Ne slažu se oko toga tko će rasplesti predstojeći sportski, odnosno teniski čvor: *Novak Đoković* ili *Ivan Ljubičić*. Ako to bude i ostane najveći problem, slobodno možemo reći onu ovdašnju lakonsku: Nema problema.

Z. Perušić

Opušteno u Opatiji – Ivo Josipović i Boris Tadić

te propuštene šanse na Brdu kod Kranja, dvojica su šefova država konačno sjela za isti stol. I to u četiri dana dva puta. Prvo nenajavljeno u Opatiji, poluprivatno i bez kravata, a onda i službeno, premda u nešto širem društvu, u Bruxellesu.

Potvrđena je obostrana spremnost na suradnju, te opredijeljenost da se radi zajedno u duhu europskog partnerstva i europskih vrijednosti. Poslana je optimistična poruka, a dvojica su naših aktera u Bruxellesu poslije svojih izlaganja dobila i buran pljesak, novinari kažu da je trajao čak pet minuta. Bisa nije bilo.

POLITIČKI NAPREDAK

Odahnuli su u EU, odahnuli su i u regiji, jer su hrvatsko-srpski odnosi, posljednjih godinu i nešto dana u silaznoj putanji, ponovno obnovljeni i to na najvišoj razini. Ništa konkretnoga nije dogovoreno, bar javnost o tome nije obaviještena, no srdačni susreti, međusobno razumijevanje i podrška, te kemija među njima, o kojoj su izvijestili neki mediji, relaksiraju situaciju i obećavaju da bi tamo gdje je zapelo moglo biti preskočeno.

Zapelo je, dakako, oko Kosova, i taj će kamen još dugo štrčati, ali neće biti pretjerana smetnja ako ne

tički je napredak u odnosima dviju zemalja i sad bi se stvarno moglo naprijed.

Osim o međusobnoj potpori na putu prema Europi, te zajedničkom zalaganju za cjelovitost Bosne i Hercegovine, dvojica su predsjednika razgovarala i o temama koje se tiču samo Hrvatske i Srbije. Najvažnija od svih su hrvatska tužba i srpska protutužba za genocid, kao recidivi vremena iza nas, u kojem ni Josipović ni Tadić nisu sudjelovali, bar ne u ulozi onih koji odlučuju. Ivo Josipović još je tijekom predsjedničke kampanje, pa i prije toga, govorio kako hrvatska tužba nije sama sebi cilj, te ako bi ono što se tužbom traži – pronalaženje nestalih, kažnjavanje zločinaca i povrat kulturnog blaga – bilo riješeno, onda tužba ne bi imala svrhu, pa je to i ovom prigodom ponovio. Izvansudsko poravnanje priželjkuje svaki sud, pa i Međunarodni sud pravde u Haagu iz kojeg stoji svjetska zajednica. To znači da bi bilo puno zadovoljnih kompromisom Hrvatske i Srbije, bar kada je o hrvatskoj tužbi riječ, i to ne samo zbog toga što se taj sud proglasio nadležnim zasad samo u slučaju hrvatske tužbe, nego i zato što srpska protutužba, s povijesnom reminiscencijom na NDH, sasvim sigurno nije

GORDAN JANDROKOVIĆ ZA HRVATSKU RIJEČ

Spremni za pozitivan politički iskorak

»Činjenica je da politički odnosi (između Hrvatske i Srbije) već neko vrijeme nisu na očekivanoj, europskoj razini, koju priželjkujemo. No, nikako se ne bih složio s proizvoljnim ocjenama poput one da Hrvatska 'kvari odnose', kaže za Hrvatsku riječ ministar vanjskih poslova Republike Hrvatske *Gordan Jandroković*. »Uočljivo je kako su politički odnosi između Republike Hrvatske i Republike Srbije nakon priznanja Kosova stagnirali. Međutim, pogledajmo malo širu sliku: jasno je da se cijelo to vrijeme, redovito i kontinuiranim napretkom odvija vrlo dobra suradnja u područjima turizma, kulture, gospodarstva, zatim među tijelima državne uprave, posebice pravosudna suradnja i borba protiv organiziranog kriminala. Nedavni posjet Hrvatskoj Skupine prijateljstva s RH u Skupštini Srbije, koju su primili najviši dužnosnici Republike Hrvatske, svjedočanstvo je poboljšanja i parlamentarne suradnje, ali i naše spremnosti za pozitivnim političkim iskorakom. U to ne treba ni najmanje sumnjati. Tome su sigurno pridonijeli i sastanak *Pahor-Kosor-Tadić* u Ptuj, nedavni susret predsjednika Hrvatskog sabora *Luke Bebića* i predsjednice Narodne skupštine Republike Srbije *Slavice Đukić-Dejanović* u Zagrebu, te nedavni susreti predsjednika *Josipovića* i Tadića u Opatiji i Bruxellesu.«

Cijeli intervju s ministrom Gordanom Jandrokovićem bit će objavljen u sljedećem broju.

NAKON INFORMACIJA DA JE U MANJINSKE BIRAČKE POPISE UPISAN I JEDAN BROJ GRAĐANA PROTIV SVOJE VOLJE

Ispitati eventualno nezakonito upisivanje

Povjerenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti **Rodoljub Šabić**, povodom medijskih vijesti da je u posebne popise birača za izbor nacionalnih vijeća nacionalnih manjina u nekim sredinama upisan veći broj građana bez njihovog znanja, čak i protivno njihovoj volji, ocjenjuje da bi tako nešto predstavljalo izuzetno težak oblik povrede ljudskih prava. Naglašavajući da će sve žalbe izjavljene povjereniku po ovoj osnovi biti, u granicama mogućnosti, prioritarno tretirane, povjerenik je pozvao Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i nadležna tijela lokalnih samouprava da s tim u svezi, bez odgađanja, poduzmu mjere u okviru svojih ovlasti. Povjerenik je pozvao i MUP i tužiteljstvo da poduzmu korake radi utvrđivanja činjenica bitnih za eventualnu kaznenu odgovornost nekih osoba.

Tim povodom, prenosi hrvatski program Radio Subotice, povjerenik Rodoljub Šabić izjavio je i sljedeće:

»Za poslove organiziranja i provođenja izbora za nacionalna vijeća nadležni i odgovorni su Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i tijela lokalne samouprave čiji je posao vođenje popisa birača i samo su oni ovlašteni baviti se obradom podataka o ličnosti koju formiranje posebnih popisa birača podrazumijeva. A samo građaninu pripada pravo da na posebno propisanom obrascu u pisanoj formi podnese zahtjev za upis u posebni popis birača, i to ne može, izvan zakonom

predviđenih uvjeta, obavljati netko drugi umjesto njega.

Već ranije sam u nekoliko navrata upozoravao da je nezakonito da bilo tko drugi pod firmom pružanja pomoći, obavlja obradu podataka o ličnosti i prikuplja i formira evidenciju biračkih ili drugih popisa osoba, a pogotovu da uspostavlja posebne 'privatne', stranačke i slične zbirke podataka na osnovi fotokopija zahtjeva ili osobnih dokumenata, odnosno popisa osoba s adresama, brojevima telefona i sl. U vezi s indicijama da je do sličnih povreda zakona u nekim sredinama ipak došlo, povjerenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti već je poduzeo konkretne korake.

Međutim, najnovije, još uvijek nepotpuno provjerene informacije da je značajan broj ljudi u posebne popise birača upisivan bez znanja, čak i protivno njihovoj volji, svakako zaslužuju najveću moguću pozornost. Ako se pokaže da su točne, bit će to najozbiljnije, izuzetno teško kršenje ljudskih prava zajamčenih Ustavom i zakonom. Tako nešto bilo bi politički vrlo štetno, jer baca sjenu na važnu demokratsku aktivnost, kakva su svakako izbori za nacionalna vijeća nacionalnih manjina. I s moralnog stajališta to je neodrživo, jer se nitko ne bi smio prema građanima ponašati kao da su građani ovce u njegovom vlasništvu i upisivati ih ili prepisivati iz jednog registra u drugi po vlastitom nađenju.

I konačno, s pravnog stajališta tako nešto je, po svemu sudeći, uz

ostalo, ozbiljno kazneno djelo za koje je člankom 146. Krivičnog zakonika Republike Srbije zapriječena kazna do tri godine zatvora,

stoji u priopćenju Rodoljuba Šabića, povjerenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti.

PRIJEVAROM UPISANI BUNJEVCI

Redakciji Hrvatske riječi javilo se više građana koji su protiv svoje volje upisani u birački popis bunjevačke nacionalne manjine. Većina ih želi ostati anonimnima, a jedan od onih koji je pristao javno prosvjedovati je **Zoran Lebović** iz Subotice, koji je redakciji ustupio i preslik rješenja koje je dobio na kućnu adresu, iako se nikada nije prijavio na bunjevački popis.

Na osnovu člana 51. stav 2. Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina („Službeni glasnik РС”, broj 72/09 od 3. septembra 2009. godine), a u vezi s članom 3. stav 2. i članom 6. stav 2. Pravilnika o načinu vođenja posebnog biračkog spiska („Službeni glasnik РС”, broj 91/09 od 5.11. 2009. godine) na zahtev za upis u poseban birački spisak **буневачке националне мањине**, који је поднео **ЛЕБОВИЋ (АНТУН) ЗОРАН** из **СУБОТИЦА, ФОЧАНСКА 25** дана **09.03.2010.** године, Служба за општу управу и заједничке послове Градске управе града Суботце дана **09.03.2010.** године, донела

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ захтев за упис у посебан бирачки списак **буневачке националне мањине** **ЛЕБОВИЋ (АНТУН) ЗОРАН** из **СУБОТИЦА, ФОЧАНСКА 25.**

УПИСУЈЕ СЕ **ЛЕБОВИЋ (АНТУН) ЗОРАН** ЈМБГ 1503967820046 из **СУБОТИЦА, ФОЧАНСКА 25**, у посебан бирачки списак **буневачке националне мањине**.

Образложење

Подносилац захтева за упис у посебан бирачки списак **буневачке националне мањине** обратио се Служби за општу управу и заједничке послове Градске управе града Суботце, као надлежном за пријемне уписа у посебан бирачки списак, на основу члана 52. став 2. и 3. Закона о националним саветима националних мањина („Službeni glasnik РС” broj 72/09 od 3. septembra 2009. godine). Предметним захтевом подносилац тражи да га надлежни орган упише у посебан бирачки списак.

Приликом испитивања испуњености законских услова из члана 32. Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina, a u vezi s članom 6. stav 1. Pravilnika o načinu vođenja posebnog biračkog spiska („Službeni glasnik РС”, broj 91/09 od 5.11. 2009. godine) nadležni organ je na osnovu uvida u opšti birački spisak kao javnu evidenciju, u listu kartu utvrdio da podnosioca захтева испуњава услове који су неопходни за стицање општег бирачког права.

Имајући у виду наведено, Служба за општу управу и заједничке послове Градске управе града Суботце, као надлежни орган према месту пребивања подносиоца захтева за упис у посебан бирачки списак, на основу члана 51. став 2. Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina („Službeni glasnik РС”, br 72/09 od 3. septembra 2009. godine), a u vezi s članom 6. stav 2. Pravilnika o načinu vođenja posebnog biračkog spiska („Službeni glasnik РС”, broj 91/09 od 5.11. 2009. godine) na osnovu podnetog захтева, uvida u opšti birački spisak kao javnu evidenciju, донела је одлуку као у диспозитиву решења.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ: Против овог решења може се поднети жалба Министарству за људска и мањинска права у року од 15 дана од дана пријема решења.

SKUPŠTINA SRBIJE USVOJILA DEKLARACIJU O SREBRENICI

Osuda zločina nad bošnjačkim stanovništvom

Skupština Srbije usvojila je Deklaraciju o Srebrenici, kojom se osuđuje zločin nad bošnjačkim stanovništvom u tom gradiću u srpnju 1995. godine. Za Deklaraciju, usvojenu u noći s utorka na srijedu, glasovalo je 127 zastupnika vladajuće koalicije, dok je protiv bio 21, a jedan zastupnik nije glasovao. Zastupnici Srpske radikalne stranke i Liberalno-demokratske stranke nisu sudjelovali u glasanju.

Deklaraciju su podržale zastupničke skupine: Za europsku Srbiju, G17 plus, Socijalističke partije Srbije – Jedinstvene Srbije, Partije ujedinjenih penzionera Srbije i manjine. Protiv su bili zastupnici Demokratske stranke Srbije i Nove Srbije, a zastupnici Srpske napredne stranke napustili su dvoranu prije glasanja.

Skupština Srbije izražava očekivanje da će i najviša tijela drugih država s teritorija bivše Jugoslavije na ovaj način osuditi zločine počinjene protiv pripadnika srpskog naroda, kao i da će uputiti ispriku i izraziti sućut obiteljima srpskih žrtava, stoji u Deklaraciji.

Osim ove, Skupština Srbije usvaja i drugu deklaraciju, i to o

zločinima počinjenim nad Srbima na prostoru bivše Jugoslavije. Predsjednica srpskog parlamenta **Slavica Đukić-Dejanović** izjavila je kako je vladajuća većina napisala početnu verziju tog dokumenta i dodala da će se prijedlog te deklaracije »relativno brzo« naći pred zastupnicima.

PUČKA KASINA 1878 O POKRAJINSKIM SREDSTVIMA NAMIJENJENIM HRVATSKOJ ZAJEDNICI

Obustaviti nelegalnu raspodjelu novca

Usvezi s raspodjelom sredstava po natječaju, koju bi prema propisima trebao obaviti HNV, Pučka kasina 1878 izdala je priopćenje za javnost u kojem se među ostalim navodi:

»Pokrajinsko tajništvo za propise, upravu i nacionalne manjine raspisalo je natječaj za raspodjelu sredstava za nacionalne i etničke zajednice u ukupnom iznosu od 30.500.000 dinara, od kojeg iznosa je za hrvatsku zajednicu odvojeno 3.130.000 dinara. Natječaj je bio otvoren do 15 veljače. Prema važećim aktima prijedlog za raspodjelu sredstava donosi Hrvatsko nacionalno vijeće, a sukladno odluci tog tijela i pravilniku koji je na snazi od studenog 2006. godine. Hrvatsko nacionalno vijeće nije ovim povodom zasjedalo, a raspodjela sredstava je već izvršena«.

ŽELJKO KUPREŠAK, HRVATSKI VELEPOSŁANIK U BEOGRADU, U RAZGOVORU ZA BLIC

Povlaćenje tužbi dokaz da nam ne treba tutor

Kad budu riješena »važna otvorena pitanja poput nalaženja nestalih, kažnjavanja ratnih zločina, vraćanja imovine i niz drugih važnih pitanja i kada njihovo rešavanje bude pri kraju«, tada više neće biti dvojbe treba li tužbe povući

»**P**ovlaćenje tužbe pred Međunarodnim sudom pravde u Haagu, kao ni povlaćenje protutužbe, nije uvjet niti će biti uvjet za priključenje Hrvatske ili Srbije EU«, izjavio je za Blic hrvatski veleposlanik u Beogradu **Željko Kuprešak**. »Međutim, veoma je važna politička procjena naših odnosa. Zato moramo učiniti sve da dokažemo kako smo u stanju međusobno rješavati probleme i da nam nije potreban nikakav tutor ili mediator.«

Veleposlanik naglašava kako neće više biti dvojbe treba li tužbe povući, kad budu riješena »važna otvorena pitanja poput nalaženja nestalih, kažnjavanja ratnih zločina, vraćanja imovine i niz drugih važnih pitanja i kada njihovo rešavanje bude pri kraju«. Komentirajući efekte dvaju nedavnih susreta predsjednika Srbije i Hrvatske **Borisa Tadića** i **Ive Josipovića** na mogućnost da vlade dviju zemalja povuku međusobne tužbe za genocid, Kuprešak kaže kako su »predsjednici napravili prvi korak u tom smjeru«. »Mislim da ćemo nastaviti u tom smjeru. Prva i temeljna karakteristika koja je proizašla iz susreta dvojice predsjednika je relaksiranje odnosa Srbije i Hrvatske. To je definitivno bilo potrebno u ovom trenutku i oni su to sjajno odradili. Prvo u Opatiji, u susretu 'bez kravata', a zatim i u Bruxellesu, gdje je bio dodatni poticaj za razmatranje svih onih tema o kojima se mora početi razgovarati kako bi se našlo rješenje.«

Odgovarajući na pitanje kakvo je raspoloženje u Vladi Hrvatske da se dođe do izvansudskog poravnanja, Željko Kuprešak kaže: »Međusobne tužbe su dio ukupnog odnosa Srbije i Hrvatske. One su u ingerenciji vlada i one moraju raz-

govarati o mogućnostima eventualnog povlaćenja tužbi. Premijerka **Jadranka Kosor** i Ministarstvo vanjskih poslova Hrvatske priopćili su kako Vlada još nije razmatrala povlaćenje tužbe.«

Trebaju li prije toga posao završiti međudržavna povjerenstva?

»Rad povjerenstava će biti doprinos rješavanju problema. Primjerice, povjerenstva za pronalaženje nestalih rade već godinama, ali, na žalost, rezultati su vrlo minorni i nezadovoljavajući. Pitanje pronalaska nestalih s jedne i druge strane je humanitarno pitanje koje ne treba biti politizirano. Davno je već trebalo razriješiti neke stvari oko toga. Hoće li se i kako valorizirati rad ovih povjerenstava, to je na Vladi da odlu-

či. Važno je da su predsjednici Josipović i Tadić dali jedan okvirni zadatak i impuls kako i u kom smjeru se stvari moraju kretati. Brzina i uspješnost u rješavanju ovih problema sigurno će još više relaksirati međusobne odnose.« Kuprešak dodaje kako nema informaciju da su pravnici u Beogradu već dali tumačenja kako bi formalno-pravno trebalo izgledati povlaćenje tužbi.

»Nemam o tome informaciju, ali znam da intenzivno pokušavamo za isti stol dovesti eksperte dviju zemalja, koji znaju što bi se trebalo uraditi. Razgovaramo o uzajamnim posjetima odgovornih ministarstava kako bi se te stručne stvari razmotrile«, kaže hrvatski veleposlanik.

Uskoro susret premijera

»**P**rilikom prošlogodišnjeg dolaska premijera **Ive Sanadera** u Beograd bilo je dogovoreno kako će premijer **Mirko Cvetković** uzvratno posjetiti Zagreb. Veliki sam optimist da će do toga doći vrlo brzo«, izjavio je za Blic Željko Kuprešak dodavši kako se radi na tome.

»Prva šansa je godišnja konferencija koju u svibnju u Zagrebu organizira Europska banka za obnovu i razvoj, gdje će biti pozvan niz utjecajnih političara i poslovnih ljudi iz Europe i regije. Vjerujem kako je to jedna od mogućnosti da se premijer i premijerka sastanu.«

Ne samo da se radi o nelegalnoj i netransparentnoj raspodjeli, nego udruge koje konkuriraju ne znaju niti kriterije po kojima je raspodjela sredstava izvršena, napose ako se zna da neke udruge dobiju sredstva za šest, pa i više projekata, a neke ne dobiju niti za jedan projekt.

Smatramo da ovakvu praksu treba prekinuti, ilegalnu raspodjelu obustaviti, a zaštitu tražiti kod nadležnih tijela. Očekujemo podršku u Pokrajinskog tajništva za propise, upravu i nacionalne manjine jer ne vjerujemo da će ono podržati nelegalno utvrđene prijedloge.«

Priopćenje je potpisao predsjednik udruge **Josip Ivanković**.

DSHV OSUĐUJE PROVOKACIJU U SRIJEMSKOJ KAMENICI

Izgredi neće poremetiti pozitivno ozračje

Demokratski savez Hrvata u Vojvodini najoštrije osuđuje provokaciju koja se dogodila u Srijemskoj Kamenici 26. ožujka ove godine u poslijepodnevnom satima. Naime, prema priopćenju ove stranke, jedna je osoba ušla u katoličku crkvu i provocirala vjernike.

»Izguran iz crkve počinitelj se ponovno vratio i za vrijeme svete mise ometao obrede. Slučaj je prijavljen najbližoj policijskoj postaji i on je iden-

tificiran i priveden. DSHV se zalaže da ga nadležna tijela Republike Srbije najoštrije kazne i pokažu volju da slične postupke neće tolerirati. Posebno smo zabrinuti što se ovo događa u vrijeme kada dolazi do poboljšanja srpsko-hrvatskih odnosa i u vrijeme najvećeg blagdana svih kršćana, blagdana Uskrsa. Usprkos svemu, vjerujemo da ovakvi izgredi neće poremetiti pozitivan trend u srpsko-hrvatskim odnosima i pozitivno ozračje koje smo dugo i željno očekivali«, kaže se u priopćenju DSHV-a.

SURADNJA PARLAMENTA VOJVODINE I ŠTAJERSKE

Korisna iskustva razvijenih regija

Predsjednik Skupštine AP Vojvodine **Sándor Egeresi** i predsjednik Parlamenta Štajerske dr. **Kurt Flecker** priopćili su u petak da su sljedeći koraci u produbljivanju dosadašnjih dobrih odnosa dviju regija unapređenje suradnje u područjima obrazovanja i povezivanja lokalnih samouprava.

Na konferenciji za medije, koja je održana tijekom drugog dana prezentacije Štajerske u Skupštini AP Vojvodine, Egeresi i Flecker istaknuli su kako osim uspostavljanja političkog, gospodarskog i parlamentarnog partnerstva, što je potvrđeno i potpisanim ugovorima i protokolima o suradnji, postoji još mnogo otvorenog prostora za povezivanja na obostranu korist.

VLČ. DR. MARINKO STANTIĆ, UPRAVITELJ ZAJEDNICE ZA POMOĆ OVISNICIMA HOSANA I ORGANIZATOR HOSANAFESTA

Jačanje karaktera duhovnim vrijednostima

Razgovor vodila: Željka Vukov

Upravitelj humanitarno-terapijske zajednice za pomoć ovisnicima vlč. dr. Marinko Stantić, ujedno je i osnivač ove zajednice. Njegova je dužnost, također, i duhovna briga nad ovim ljudima. Idejni je tvorac, kao i organizator, Festivala hrvatske duhovne glazbe »HosanaFest«. Osim toga, i prije svega, je svećenik, župnik dviju somborskih župa.

Vlč. Marinko Stantić rođen je u Tavankutu 24. travnja 1974. godine. Teološki studij završio je na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu. Nakon toga upisao je poslijediplomski studij iz pastoralne teologije u Rimu, gdje je za četiri godine postigao ovaj značajni znanstveni stupanj. Doktorsku tezu s temom

»Inkulturacija vjere kroz pučku pobožnost Hrvata – Bunjevaca« obranio je 22. lipnja 2004. godine na Papinskom lateranskom sveučilištu u Rimu.

HR: Prije nepune tri godine u Starom Žedniku kod Subotice osnovana je Humanitarno-terapijska zajednica za pomoć ovisnicima – Hosana, čiji ste vi upravitelj. Koji je cilj ove zajednice, te kakvo je danas, poslije tri godine, vaše iskustvo u radu s mladima koji su na odvikavanju od droge?

Točno, u Starome Žedniku kod Subotice, od 7. srpnja 2007. na adresi Beogradski put 436 nalazi se Humanitarno-terapijska zajednica za pomoć ovisnicima – Hosana,

*U Zajednici Hosana se predlaže oporavak duše čovjeka, što će dovesti ovisnika do zdravog životnog optimizma, smisla postojanja i radosti življenja * Smatram da hrvatska zajednica u Vojvodini neće imati uspjeha dok ne napravi reda unutar svoga dvorišta. Ne može se graditi na krivim temeljima, niti očekivati da Bog blagoslivlja nepravdu, laž, prevare, ljubomoru ili što slično. Ako će netko reći da toga nema među nama – vjerujte da bi rezultati morali uslijediti. No, čim nema zadovoljavajućih rezultata, signal je da nešto ne štima*

koja ima za cilj pomoći svima, osobito mladima, koji su iz bilo kojeg razloga upali u ovisnost (droga, alkohol, kocka), ali i onima koji su izgubili smisao života. Zajednica je smještena na salašu, dislocirana od samoga naselja, a rad, molitva i razgovor su njen temelj. Mladi u njoj ostaju oko tri godine do konačnog oporavka.

HR: U današnje je vrijeme, nažalost, potreba za ovakvim zajednicama sve veća. Kada ste i kako došli na ideju osnovati zajednicu? Duga je to priča. Ne bih time zamario čitateljstvo. Jednostavno rečeno: Bog je htio da u ljeto 2002. godine posjetim jednu ovakvu zajednicu u Međugorju (BiH). Ondje sam bio oduševljen njenim plodovima. Gospodin me je naveo i čuvao u slatkom nemiru dok nisam i sam osnovao ovakvu riznicu plemenitih duša. Danas su mi štitenici velika radost! Gledajući na rad u zajednici – težak je, ali je on malen u odnosu na darove koje dobivam. Svjestan sam da lagana rješenja ne donose dugotrajne radosti. Bez žrtve se ne može sagraditi ništa veliko.

HR: Kako se financirate i koliko u našoj zemlji još ima sličnih zajednica?

Boravak u Hosani je besplatan, te se uprava i roditelji sami snalaze oko života zajednice. Rad na njivi, koja se nalazi uz prostorije zajednice, na kojoj momci rade, također je pomoć koju sami sebi osiguravaju. Svakako, glavni izvor financiranja je Božja providnost. Tko u to ne vjeruje, što ću mu ja. Mi vjerujemo i živimo tako već tri godine. Hvala Bogu za to. Neka On i dalje podržava i blagoslivlja.

HR: Na koji se način štitenici bore protiv ovisnosti i tko su oni? Moraju li svi biti katolici i vjernici?

Proces odvikavanja od ovisnosti u Hosani nikako nije medicinskim putem! Svaki medikament u zajednici je tretiran kao zamjena za drogu (osim onih namjenskih lijekova koji se uzimaju za druge vrste bolesti). Problematika ovisnosti krije se, smatramo, unutar čovjeka, na duhovnom polju. U zajednici se predlaže oporavak duše čovjeka, što će dovesti ovisnika do zdravog životnog optimizma, smisla postojanja i radosti življenja. Stoga su glavni akteri za oporavak Bog i štitenik. Svaki onaj štitenik koji ne uspostavi zdravu komunikaciju s Nadnaravnim, ima velike šanse da se ponovno vrati svojoj ovisnosti! Nakon što štitenik završi program zajednice, nitko neće sklanjati preprodavače droge s ulica ispred njega, niti će on dobiti alergiju na sve vrste droge. Neće mu niti biti potpuno izbrisana privlačnost za ovom opakom materijom. U zajednici se oni trebaju osposobiti živjeti pokraj dilera droge a drogu ne uzeti, ojačati karakter onim duhovnim vrijednostima koje će s Bogom, najjačom silom svijeta, biti kadri pobijediti svaku potrebu za njom.

Oporavak od ovisnosti u Zajednici Hosana radi se, dakle, na tri načina: molitvom, radom i razgovorom. Štitenici zajednice, prije nego li su u nju ušli, na razne su načine pokušavali odvignuti se od svog surovog poroka. Nisu dugo trajno u tome uspijevali. Smatram da je to bilo neuspješno jer se liječila posljedica, a ne uzrok! Valja rije-

šiti razlog uzimanja poroka. On se krije u nezadovoljstvu životom, ne nalaženju smisla življenja, bijegu od problema. Tko može dati pravi smisao čovjekovom životu, tko riješiti njegovo nezadovoljstvo, ili tko će dati snage nositi se s problemima koje život donosi, do li Onaj koji je stvorio čovjeka, koji ga je postavio na tračnice i dao mu smjer. Toga Stvoritelja nazivamo Bogom, koji je jedini za sve, bez obzira kojoj vjerskoj konfesiji pripadali.

Zajednica nema namjeru nikoga osuđivati, niti je zanima nacionalnost ovisnika. Kroz zajednicu su prolazili i prolaze Hrvati, Srbi, Mađari, Makedonci, kao i mladi drugih nacija, što znači da ima i raznih vjeroispovijesti (katolika, pravoslavaca, muslimana), pa čak i čovjeku. Stalo nam je do spasa čovjeka, a ne do njegovih životnih opredjeljenja! Premda je program zajednice katolička pobožnost, svaka druga vjeroispovijest nije zanemarena niti omalovažena. Vrijedanje po nacionalnoj ili vjerskoj pripadnosti, strogo je zabranjeno. Naglasak je na zajedničkom Bogu svih ljudi!

HR: Održavate li kontakt sa štićenima koji su izašli iz zajednice?

Naravno. No, on je raznolik. S onim bivšim štićenikom koji je nakon boravka u zajednici situiran, našao svoje radno mjesto, komunikacija je na prijateljskoj razini. Ali, ima i onih bivših stanovnika Hosane koji se nisu imali kud vratiti ili im njihovi bližnji nisu bili u prilici pružiti ono najnužnije za život, poput radnoga mjesta, takvima i nakon odlaska iz zajednice pomažemo da se snađu i stanu na noge. Uvijek smo tu ako treba. Ako ne trebamo, ne želimo se uplitati, već samo prijateljevati.

HR: Mogu li se oni životom u zajednici potpuno osloboditi ovisnosti i osposobiti za daljnji život, te nastaviti živjeti u svom prijašnjem okruženju?

Program koji provodi Zajednica Hosana nastao je u Italiji 1983. godine. Od tada pa na ovamo, mnogi koji su prošli njen program dokazuju da je uspješan i do sada jedini koji može riješiti problem droge. Naglasio bih kako nije dovoljno proboraviti u zajednici da bi se problem riješio. Od silnog je značaja prihvatiti ga svim srcem. Ima i onih mladića koji su odustali od programa, ali i onih koji su proboravili pune tri godine koliko program traje, pa su se ponovno vratili na drogu. Razlog je u tome što nisu program zaživjeli u svakidašnjici i nakon zajednice, već su u njoj bili samo promatrači. Kao što se glad ne rješava stojeći kraj hladnjaka i gledajući u hranu, tako

je isto i s drogom. Ukoliko netko ne želi mijenjati sebe, svoj dotadašnji stil života, neće je nadvladati. No, ponavljam, glavni naglasak stavljam na obraćenje Bogu, na izgradnju zdrave komunikacije s Neizmjenjnim. Fanatizam ovdje nema mjesta.

HR: Izašao je i drugi broj časopisa Hosana. Odakle je potekla ideja za ovaj časopis i kome je on prvenstveno namijenjen?

Da. Glasilo Zajednice Hosana je po drugi put ugledalo svjetlo dana. Bogu hvala. Želimo podijeliti svoju radost s drugima, ali ujedno i predstaviti javnosti rad ove zajednice. List Hosana je prozor u nju. Časopis je ujedno i edukativne naravi, jer želimo upozoriti sve one koji imaju ovaj problem kako se postaviti pred njim. Zahvaljujem tiskari Rotografika iz Subotice, koja nam je dobrotvorno objavila list, a vjerujem da sam dobro čuo da će nam to i ubuduće činiti, jer je list tromjesečnik. Hvala od srca.

HR: Župnik ste u somborskim župama svetog Križa i svetoga Nikole Tavelića. Kako uspijevate sustići sve obveze, i župnika i voditelja Zajednice Hosana, i glavnog organizatora HosanaFesta?

Ne znam niti sam. Stvar je u organizaciji i dobrim suradnicima. Na tome još radim. Svakako, nešto mora trpjeti, jer će se inače svaštiti. Najčešće trpe moji članovi obitelji. Oni će vam se požaliti da im rijetko dođem. Ali, to mi mnogi govore. Prijatelji, poznanici, župljani, svi bi oni htjeli da ih češće posjetim. I ja bih to jako volio! No, moram znati razdvojiti bitno od onoga manje bitnoga, pa sve do onoga nebitnoga. Inače, ne bi od ovih aktivnosti bilo ništa ili tek nešto malo.

U odgovoru na ovo vaše pitanje moram reći kako veliku ulogu u radu ima i srce. Radeći nešto što se istinski voli, čovjek se daruje potpuno. Pri tome, ne treba zaboraviti Božji blagoslov, jer »ako Gospodin kuće ne gradi, uzalud se muče graditelji« (prema Psalmu 127). Molitve i žrtve moraju postati dio rada. Silno je važna osobna molitva, ali i molitva svih onih koji u molitvama prate mene i moj rad. Hvala im od srca.

HR: Od kada ste župnik u Somboru i koliko vaše župe broje vjernika?

Nedavno su se navršile pune četiri godine od kako sam u Somboru. Župa sv. Križa broji oko 3500 vjernika, a župa sv. Nikole Tavelića oko 800 duša. No, to su brojke koje papir kazuje. Tim se brojkama žestoko protivim broj onih vjernika koje vidim nedjeljama i blagdanima na misi. Ipak, nije mi stalo do masovnosti vjernika, nego do

kvalitete vjere. Makar zajednica vjernika bila i mala poput maloga svjetla, soli, kvasca (opet prema Isusovim riječima – Mt 5,13-16; Lk 13,20-21), ona je kadra širiti se do zadivljujućih razmjera. No, činjenica je da to još nije tako. Nedavno je imenovan novi saziv pastoralnoga vijeća u pripadajućim mi župama. Od vijeća tražim angažiranost. Oni su to također ozbiljno shvatili i nadam se da će rezultati brzo uslijediti. Zahvaljujem im i radujem im se.

HR: Koliko su vidljivi i aktivni Hrvati u Somboru u javnom i kulturnom životu grada?

Na ovo pitanje mislim da bi vam netko drugi mogao točnije odgovoriti. Ja ću vući vodu uvijek na svoj mlin. Smatram da hrvatska zajednica u Vojvodini neće imati uspjeha dok ne napravi reda unutar svoga dvorišta. Dok nemamo čestite vjernike, nećemo imati niti bolji život. Ne može se graditi na krivim temeljima, niti očekivati da Bog blagoslivlja nepravdu, laž, prevare, ljubomoru ili što slično. Ako će netko reći da toga nema među nama – vjerujte da bi rezultati morali uslijediti. No, čim nema zadovoljavajućih rezultata, signal je da nešto ne štima. Vjerujem da će doći vrijeme kada će se otkriti zašto je netko tolerirao zlo, zašto je odobravao makar šutnjom ono što nije dobro.

HR: Doktorirate ste u Rimu i danas predajete vjeronauk u školi. Svakodnevno se susrećete s problemima današnjice. Kako se ljudi, osobito mladi, po vašem mišljenju, nose s problemima?

Nisam doktorirao da bih predavao vjeronauk u srednjoj školi, što danas činim. To sam mogao činiti i bez doktorata. Za sada predajem na Teološko-katehetskom institutu u Subotici i Novome Sadu. Drugdje i ne mogu, jer mi nostrifikacija doktorske diplome još uvijek nije gotova. Predao sam je još u jesen 2006. godine na nostrifikaciju na Pravoslavni bogoslovni fakultet u Beogradu. Ne znam zašto toliko odugovlače. Izbjegava mi se dati odgovor. Pokušavao sam aktivirati i čelne ljude u našoj zajednici da mi u tome pomognu. Nitko nije uspio. Nadam se da su barem željeli pomoći. Tu dobivate odgovor i na pitanje o problemima današnjih mladih. Mladi su danas mahom bez cilja, entuzijazma, volje ili smisla za borbom u životu, jer im starija populacija ne otvara prostore za ostvarenja njihovih kreativnosti. No, i dobro i zlo je bumerang. Pričekajmo da se vrati. Brzo će. Žao mi je mladih, jer zbog toga mnogi i upadaju u razne poroke.

HR: Poznato je da puno radi-te s mladima. Je li u radu s

njima nastao i Festival hrvatskih duhovnih pjesama – HosanaFest? Mnogi moji projekti koje sam pokrenuo nastali su iz ljubavi prema Bogu i čovjeku. Ljubeći Boga, darujem se čovjeku; što god učinim čovjeku, učinio sam samo-me Bogu.

HosanaFest je nastao kao ponuda mladima da ostvare svoje talente. Za njih će biti odgovorni pred Bogom. Ujedno, želio sam i našoj zajednici ponuditi što kvalitetniji projekt. Neskromno ću reći, ali mislim da HosanaFest spada u elitne projekte naše zajednice.

HR: HosanaFest okuplja veliki broj sudionika iz okolnih zemalja. Jeste li zadovoljni odazivom i kako je prihvaćen ovaj festival?

HosanaFest još nije dobio svoje mjesto koje mislim da zaslužuje. Grčevito se još trebamo boriti da ljudima dokažemo kako vrijedi ulagati i podržati ovaj festival. Iskreno rečeno, osjećam da su mnogi zavidni na HosanaFest, umjesto ponosni. Neki bi htjeli da HosanaFest bude Čilimfest, kako se ne bi pravila velika razlika između ovoga projekta i drugih projekata našega naroda. Još od prvoga HosanaFesta 2006. godine dobivam žestoke kritike za koje bi drugi rekli da se na njih ne treba obazirati. Slažem se. No, ne bih se obazirao da te kritike nisu razarajućih razmjera.

HR: Kakvi su vam planovi za ovogodišnji HosanaFest?

HosanaFest je festival još uvijek u razvoju. On je od prošle godine postao humanitarne naravi. Sav prilog pri ulasku na festival usmjeren je kao pomoć Zajednici Hosana. Tako će biti i ovaj put. Ovogodišnji će HosanaFest biti održan u Dvorani sportova u Subotici, u nedjelju 5. rujna. Trenutačno trebamo doznati tko će sudjelovati. To ćemo znati 20. travnja, kada će se objaviti rezultati natječaja. Slogan HosanaFesta 2010. je: »To je vjera naša, njom se dičimo!«. Svaku godinu veliku pažnju poklanjamo i sceni. U planu nam je da ove godine scena simbolizira prolaz kroz Crveno more. Naime, Mojsije je izraelski narod slavnim Božjim zahtovom izveo iz egipatskog ropstva čudesnim prelaskom kroz Crveno more, koje se razdvojilo da bi narod prešao iz ropstva u slobodu. Kako već spomenuh, HosanaFest je povezan sa Zajednicom Hosana. Ova scena bi trebala poručivati da i štićenici Hosane kroz njen program prelaze iz ropstva droge u bolji, slavni život, u kojem mogu klicati i pjevati slavu Bogu. Toliko je snažna naša vjera! Dičimo se njome. Nadamo se da ćemo uspjeti ostvariti ono što smo zamislili. Potičemo one koji mogu da nam u tome pomognu. Hvala unaprijed.

AMATERIZAM SVE MANJE ZANIMA MLADE

Svijet ispod kapuljače

*Amaterizam u sportu i kulturi sve manje privlače mlade koji se okreću drugim sadržinama *
Na pozornicama u malim mjestima u većini se pojavljuju djeca i stariji * Ima li izlaza iz vrinog kola*

Piše: Ivan Andrašić

U selima šokačkog Podunavlja sve je uočljivije odsustvo mladih generacija iz amaterskih djelatnosti. U kulturi, a sve češće i u sportu sve je manje onih koji bi trebali biti nositelji većine aktivnosti.

U institucijama kulture, u pravilu, da se uočiti velika dobna razlika kod članstva. Na pozornicama u malim sredinama mogu se vidjeti brojem prilično jake dječje skupine, koje i plijene najveću pozornost publike. Mogu se vidjeti i dobro uvježbane skupine odraslih, ali porazna je činjenica da su među njima jako rijetke osobe dobi od 17-18 do 35-36 godina. Velika većina je zašla u petu ili šestu ži-

votnu dekadu. Mlade ne privlače ni atraktivna putovanja, niti druženja s vršnjacima.

LINIJA MANJEG OTPORA

Razloge svojoj apstinenciji lako nalaze, ispričavaju se brojnim obvezama, mada su generacije njihovih roditelja imale kudikamo više obveza, jer je većina njih odmah nakon završetka škole dobila i uposlenje. Pa ipak svojim udrugama nisu okretali leđa. Danas, pak, ulaskom u pojedine popularne seoske kafiće, dakako u kasnim večernjim satima, da se uočiti zabrinjavajući broj dječaka i djevojčica u dobi od 14 do 15 godina kako s kapu-

ljačama na glavama i cigaretama u rukama, sjede pognuti za svojim pićem, ne komunicirajući ni s kim. O starijima nećemo, njima, po onome kako se danas živi, i jest mjesto tamo. Istina, u ovoj državi postoje pozitivni zakoni koji se odnose na točenje alkohola malodobnicima, no tko se još obazire na zakone? Teško je povjerovati da dobar broj roditelja ne zna gdje im malodobna djeca provode vrijeme i u koje doba noći (ili jutro) se vraćaju kući. Više smo puta svjedočili razgovorima u kojima je bilo riječi o radu mjesnih subjekata kulture, o sportskim klubovima, kada su upravo roditelji pitali: »Što uopće naša djeca i imaju od toga?« A i sami

ADAM DOMIĆ, TAJNIK NK DINAMO IZ SONTE

Amaterizam nije na cijeni

U nogometu sam godinama i jednostavno ne znam što se to zbiva s mladim generacijama. Vjerojatno sva zbivanja koja su iza nas ostavljaju velikoga traga na njima. U vrijeme njihovoga rođenja i odrastanja svjedočili smo najružnijim zbivanjima u našoj povijesti, ali s druge strane, na TV-u smo svjedočili i nemilosrdnoj promidžbi svih vrsta nečasno stečenoga bogatstva. Ne mogu razumjeti dečka od 16 godina koji, ukoliko nije u prvoj ekipi, odjedanput gubi volju za nogometom, ili možda iz nekog samo njemu znanog inata prestaje s treniranjem. Ne mogu se oteti dojmu da je kod današnjih mladih posve pomaknut odnos prema amaterizmu, a svaki od njih potajno očekuje materijalnu nadoknadu za ono što su ranije generacije Dinamovih igrača tako uspješno radile srcem.

SANJA ANDRAŠIĆ, 15-GODIŠNJA ČLANICA KPZH »ŠOKADIJA« IZ SONTE

Za većinu mladih rad u kulturi je dosadan

Članica sam »Šokadije« od 2002. godine. Kroz dječje sekcije u ovih osam godina prošlo je puno njih, međutim, sada kad imaju 16, 17, 18 godina i kada bi trebali u svemu najviše uživati, ali i svojim angažmanom pridonijeti radu udruge u kojoj su proveli dobar dio djetinjstva, iz kulture, osim rijetkih, jednostavno nestaju. Razgovaram s njima, pitam ih gdje su, zbog čega ne dolaze, većina kaže kako nema vremena, a i da su probe dosadne. Ne vjerujem, jer dobar dio njih ima dovoljno vremena za »zujanje« po kafićima i za provođenje vremena na Facebooku.

JOSIP ĐIPANOV, ČLAN KUDH »BODROG« IZ BAČKOG MONOŠTORA

Angažiranje mladih je Sizifov posao

Dugogodišnji sam član KUDH »Bodrog«. U vrijeme moje mladosti na pozornici je bila velika gužva, najviše je bilo mladih. Danas je njih najmanje. Imamo jako dobar dječji odjel, sa zavidnim brojem članova, a najveći teret nastupa odraslih uglavnom snose članovi u petom i šestom životnom desetljeću. No, problem je što iz dječjega odjela ne možemo selektirati članove za odjel odraslih, jer ih jednostavno gubimo, najviše upravo po svršetku osnovne škole. Tako me sav naš rad s njima podsjeća na Sizifov posao. Djeca se odjedanput okreću drugim sadržajima. Djevojke i dečki najviše vremena provode u zadimljenim kafićima i uz računala.

EVICA BARTULOV, VODITELJICA FOLKLORNOG ODJELA HKUPD-A »MATOŠ« IZ PLAVNE

Nespremni za odgovornost

U Plavni djeluje nekoliko udruga kulture, nevladinih organizacija i sportskih društava. Nažalost, mladi se nerado uključuju u ove udruge, ne žele prihvatiti obveze i ne dolaze redovito na probe i druge aktivnosti. Ima i onih koji ne vole folklor niti ples, nemaju volju za učenjem nekog glazbenog instrumenta. U našoj udruzi postoji i problem pomanjkanja narodnih nošnji. Mi koristimo stare autentične narodne nošnje i pokušavamo ih osigurati za svakog plesača u folkloru. Ponekad u tome ne uspijevamo, a zbog toga oni koji nemaju svoju narodnu nošnju, ili je nemaju od koga posuditi, ostaju po strani. Slična je situacija i kod tamburaša, jer naša udruga ne posjeduje tamburaške instrumente, a danas je teško privatno izdvojiti novac za

znaju što. Istina, nemaju nikakve materijalne nadoknade, ali imaju priliku putovati, upoznati nove ljude, družiti se s njima, pa konačno, družiti se i međusobno. Normalno, ukoliko su za druženje i zainteresirani.

Ti isti roditelji linijom manjega otpora znaju samo neodređeno odmahnuti rukom uz konstataciju kako nam je to donijela demokracija.

ja. Poštenije bi bilo upitati se – gdje su korišteni ovakvoga ponašanja generacija o kojima je riječ? Činjenica je da su u pitanju mladi ljudi rođeni u drugoj polovici osamdesetih i u devedesetim godinama, dakle u vrijeme najvećih turbulencija na ovim prostorima. Njihovi roditelji, mahom zabavljeni pitanjem gologa opstanka, pitanjem rata i kako ga izbjeći, pitanjem... uostalom, daleko bi nas dovelo navođenje svih spornih pitanja, imali su premalo vremena za svoju djecu, premalo novca za njihove sve veće prohtjeve a u isto vrijeme TV postaje naveliko promiču ružičasto-crni svijet bogatstva.

ODGOJ U OZRAČJU DEVEDESETIH

Dolaskom demokratske opcije na vlast do boljitka nije došlo preko noći. Novi režim imao je zadaću riješiti more problema, a prije svih riješiti se balasta devedesetih. Gubitak premijera, sprega mafije i pojedinih političara, pa zašto ne reći i velika trvenja u koaliciji na vlasti usporili su demokratske procese,

doveli su ovu državu u krizu i prije svjetske. Nes(p)retno provedena privatizacija većine gospodarskih subjekata ostavlja veliki broj ljudi bez posla, bez nade, bez budućnosti. Statistika nas tješi govoreći kako se sve bolje živi, kako prosječna primanja rastu, dok stvarnost pokazuje suprotno. Generacije djece po svršetku srednjoškolske izobrazbe postaju statistički broj na tržištu rada i lagan plijen beskrupuloznih poslodavaca, koji »sretnicima« nude, u pravilu, rad na crno. Mnogi odlaze izvan granica Srbije u potragu za sezonskim poslovima, kako bi bar na taj način osigurali koliko-toliko sredstava potrebnih za golu egzistenciju.

Pogubno je i stanje u sportu. Putem medija, pa i uživo, svjedočimo sve većem prisustvu kako verbalnog tako i fizičkog nasilja na sportskim terenima na ovim prostorima. Opijanja tijekom noći uoči utakmice, sportska nedisciplina, uporaba najvulgarnijih psovki u komunikaciji s trenerom, gledateljima, protivničkim igračima, pa često i suigračima, a osobito s arbitrima, vrlo su raširene pojave. Mladići

starosti 16-17 godina uvrijeđeni su ukoliko sjede na klupi za pričuve, pa odbijaju posluš treneru, ili prestaju uopće i trenirati. Lokalne zvijezde su nedodirljive, na bilo koji prigovor od strane čelnika klubova odgovor je – platite, pa ćemo bolje i igrati!

U takvom ozračju iluzorno je očekivati angažman iste te mladosti u bilo kojoj formi amaterizma. Nepošteno bi bilo tu mladost i osuđivati, jer nisu odgovorili sami sebe. Odgajani su od strane svojih roditelja, svojih djedova i baka, odgajani su u nezdravom ozračju ratnih devedesetih. A ono što je u čovjeka duboko usađeno u ranoj mladosti, kasnije je teško eliminirati. Zbog toga nam se dešava da malodobni dečki tri dana »kampiranja« na Dunavu, s prekomjernom količinom alkohola, pretpostave petodnevnog gostovanja svoje udruge u srcu Dalmacije. Zbog toga nam se dešava da mladi nemaju vremena za putovanja, nastupe, probe i druženje, nego radije žive u svojem virtualnom svijetu, u svojem svijetu ispod kapuljača.

takve stvari. No, ipak je činjenica da mladi nisu dovoljno spremni preuzeti na sebe odgovornost, a svoj život učiniti sadržajnijim. Trenutačna ekonomska kriza potisnula je kulturu u drugi plan i ona je sada degradirana isto kao i cjelokupni život na selu.

SANJA GORJANAC, KUĆANICA IZ BAČKOG BREGA

Virtualni svijet zabavniji od stvarnog

Mladi su danas nedovoljno zainteresirani za ono što kulturno-umjetnička društva nude zbog računala koje ima svaka kuća. Interesantnije im je provesti sate i sate sjedeći u naslonjaču, surfajući po internetu, igrajući igrice ili se družiti preko danas vrlo popularnog Facebooka. KUD-ovi nude lijepe stvari, razne sekcije u kojima bi svatko od mladih mogao pronaći sebe i ono što mu odgovara, ali oni to ne žele. Virtualni svijet im je zabavniji od ovog stvarnog, interesantnijeg i zdravijeg svijeta. Postoji i drugi problem. Danas su mladi preopterećeni školom i učenjem. Članica sam HKPD-a »Silvije Strahimir Kranjčević« iz Bačkog Brega i na probama primjećujem kako mladi uvijek nekuda žure. Iz škole dođu na probu, a potom žure kući učiti, jer gradivo je preopširno. Naše društvo nudi dosta toga interesantnog i tu nam je lijepo, ali ipak, moglo bi biti više mladih.

ŽELJKA VAĐINA, PRIPRAVNICA U HKUPD-U »MOSTONGA« IZ BAČA

Problemom se mora pozabaviti i zajednica

UBaču su mladi slabo angažirani u radu našeg društva. Ili je to zato što mladih baš i nema puno, ili što su većinom u školama, ili na fakultetima u drugim gradovima. No, i ovi što su tu rijetko dolaze ili uopće ne dolaze. Generalno gledajući, stječe se dojam kako su mladi

slabo zainteresirani za bilo što osim kompjutera i kafića. Možda imam preostro mišljenje o njima, ali i oni što dođu u KUD ponašaju se nezainteresirano, obveze ne shvaćaju ozbiljno i stječe se dojam kako dolaze samo kada treba negdje putovati, a ne shvaćaju da je do putovanja težak i dug put angažiranja i rada. Isto tako, mnogi ne shvaćaju kako angažiranjem u KUD-u čuvaju i svoj nacionalni identitet i kulturnu baštinu svog naroda, da KUD nije samo zabava i folklor. Mislim da se oko ovog problema moramo malo ozbiljnije pozabaviti, kako u roditeljskom usmjeravanju i kućnom odgoju djece i mladih, tako i šire, u cijeloj našoj zajednici.

ANA FILIPOVIĆ, ODGOJITELJICA BEZ POSLA IZ BAČA

Od danas do sutra

Većina mladih iz malih mjesta odlaze u potrazi za poslom, ili su na školovanju u većim gradovima i teško usklađuju svoje obveze u školi i obveze prema KUD-u. Osim toga, među mladima vlada potpuna nezainteresiranost, život im se svodi na od danas do sutra, bez posla su i najčešće još uvijek žive na teret svojih roditelja. Pa tko bi se u takvom okruženju bavljao i imao volju za neke aktivnosti? I nije to samo slučaj s KUD-ovima. Ja sam aktivistica i u Crvenom križu u Baču. I tamo imamo problema s angažiranjem mladih i općenito s nedostatkom volontera koji bi bili spremni angažirati se za bilo koji dragovoljni rad. Mladi ne idu ni u crkvu, a tu veliki utjecaj imaju roditelji i njihov odgoj i angažiranje. Jer, ako roditelji ne idu u crkvu, neće ići niti djeca. Ako roditeljima nije stalo do svog nacionalnog identiteta, kako će onda to prenijeti na svoju djecu i usmjeravati djecu u KUD, gdje bi upoznawali kulturu i kulturnu baštinu svojih predaka?

Anketu proveli: Ivan Andrašić, Zlatko Gorjanac, Zvonimir Pelajić i Stanka Čoban

AMATERSKO DRAMSKO STVARALAŠTVO U VOJVOĐANSKIH HRVATA

Recesijska godina, budućnost ovisi o potpori

Nadam se da će novo vodstvo Hrvatskog nacionalnog vijeća prepoznati značaj festivala i financijski ga poduprijeti, kaže Antun Bajić, organizator Festivala amaterskog teatra u Ljutovu * Ukoliko dođe do pokretanja Drame na hrvatskom jeziku pri Narodnom kazalištu u Subotici, pitam se čime i s kime ćemo mi raditi, kaže Marjan Kiš

Piše: Davor Bašić Palković

Entuzijazam i dobra volja i dalje ostaju dvije ključne značajke kazališnog amaterizma u vojvođanskim Hrvatima. Dojam je to koji se nameće nakon u subotu završenog Festivala amaterskog teatra u Ljutovu, koji od 2004. godine predstavlja smotru amaterskog dramskog stvaralaštva Hrvata u Vojvodini. Ove je godine bilo skromnije nego inače: sudjelovale su samo tri predstave (domaćeg HKUD-a »Ljutovo«, HKUD-a »Vladimir Nazor« iz Sombora i Male scene Hrvatske čitaonice iz Subotice), a prekinuta je ranijih godina uspostavljena praksa gostovanja jedne predstave nekog »bratskog« amaterskog kazališta iz Republike Hrvatske.

Organizatori ove manifestacije na pokrajinskoj razini ističu slabu potporu od strane Hrvatskog nacionalnog vijeća unatrag dvije godine, koju su imali ranije, u razdoblju od 2004. do 2008. godine. S druge strane, kako kažu, tehničku potporu, koja im puno znači, dobili su od Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata. No unatoč svim nedaćama, festival opstaje, a domaća publika pokazuje interes za ovu vrstu amaterskog stvaralaštva, kaže za naš list voditelj dramskog odjela HKUD-a »Ljutovo« i jedan od organizatora festivala Antun Bajić.

PODOBNI I NEPODOBNI

»Ove godine od vodstva hrvatske zajednice nismo dobili ni dinara za festival. Zapravo, nismo ni podnijeli projekt na pokrajinske natječe jer su nam iza kulisa rekli da nećemo ništa dobiti. Čini se da nismo podobni jer nismo članovi nijedne stranke. Ja nisam političar i ne želim našim članovima nametati tuđe mišljenje«, kaže Bajić najavljujući kako se povlači s dužnosti voditelja skupine i organizacije festivala.

Bajić se ipak nada kako će novi saziv Hrvatskog nacionalnog vijeća prepoznati značaj festivala i financijski ga poduprijeti. »To nije samo u našem, nego i u interesu svih

Detalj iz predstave »Oporuka«

drugih hrvatskih udruga koje njeguju dramsko stvaralaštvo. Nama novac ne treba za nešto drugo, osim da najnormalnije ugostimo sudionike koji dolaze. Da nagrađenom glumcu uz diplomu damo neki mali skroman dar. Bez obzira na sve okolnosti, ostajemo u ovome i manifestacija će sigurno opstati. Ako potpore bude, bit će malo bolje organizirano, ako ne, bit će tako kako je bilo ove godine«, objašnjava Antun Bajić.

Komentirajući izjavu predstavnika dramske sekcije HKUD-a »Ljutovo«, predsjednica Izvršnog odbora HNV-a Slavica Peić ističe kako je ovakav njihov pristup organizaciji festivala neodgovoran. »O manifestaciji se mora razmi-

šljati tijekom cijele godine. Udruge moraju biti agilnije, tražiti sponzore na vrijeme, a dobar primjer u tome je Festival bunjevački pisma. Festival amaterskog teatra u Ljutovu svakako zaslužuje potporu, ali ne i njihov pristup samoj manifestaciji, koju su, po mom mišljenju, zabašurili«, kaže Slavica Peić dodajući kako će Festival amaterskog teatra možda dobiti dio od 686.358 dinara koje HNV u ovoj godini planira izdvojiti za projekte kulturnih udruga.

FESTIVAL ZASLUŽUJE POTPORU

Ako se izuzme dramski odjel HKC-a »Bunjevačko kolo« iz

Subotice, koji dvije sezone unatrag nema novu predstavu, od potencijalnih sudionika ove godine u Ljutovu nisu sudjelovale ni dramska sekcija HBKUD-a »Lemeš« iz Svetožara Miletića, niti dramska sekcija KPZH »Šokadija« iz Sonte.

Ivan Andrašić, redatelj i dramatičar sonćanske »Šokadije«, kao razlog nesudjelovanja navodi to što nisu pripremili predstavu zbog brojnih drugih obveza njihove udruge. »Ove smo godine kasnije krenuli s pripremama novoga komada i stoga nismo nastupili u Ljutovu«, kaže Andrašić, dodajući kako premijeru nove predstave spremaju za 8. svibnja u Sonti.

Govoreći o budućnosti Festivala amaterskog teatra u Ljutovu, Ivan Andrašić kaže: »Vidim dobru budućnost festivala u Ljutovu sve dok se izdvajaju sredstva za njegovo održavanje, koja su po mom mišljenju, često nedovoljna. Za nas amatere taj festival znači mnogo. Iako se mi tamo natječemo, dobri smo poznanici, nema tu suverenosti, skupa se radujemo nagradama. Što se tiče priče oko novca, poznato je kako je u amaterizmu teška situacija. Mi nedostatak financijske potpore nadomještujemo ljubavlju, radeći predstave u vlastitoj režiji.«

Nagrade ovogodišnjeg festivala

Na ovogodišnjem Festivalu amaterskog teatra u Ljutovu ukupno četiri nagrade – za predstavu u cjelini, najbolju mušku ulogu, scenografiju i interpretaciju – osvojili su domaćini HKUD »Ljutovo«, koji su nastupili s predstavom »Martinove mengule« Geze Kopunovića u režiji Nandora Klinockog. Mala scena Hrvatske čitaonice, koja je odigrala komad »E, moj doktore« Marjana Kiša, odnijela je nagradu za najbolji glumački par, te za režiju. Sudjelujući s predstavom »Oporuka« Vanče Kljakovića u režiji Marije Šeremešić, dramska sekcija HKUD-a »Vladimir Nazor« iz Sombora nagrađena je priznanjima za najbolju glavnu žensku ulogu i za najbolju sporednu mušku i žensku ulogu.

POMOĆU »ŠTAPA I KANAPA«

Da situacija u kazališnom amaterizmu nije nimalo ružičasta ističe i redatelj i dramatičar Male scene Hrvatske čitaonice iz Subotice *Marjan Kiš*. »Radimo u oskudnim uvjetima, nemamo dovoljno prostora za vježbu, te su nam i predstave uvjetovane time. One su statične i baziraju se isključivo na tekstu. Tu elementarni uvjeti dramske inscenacije nisu zadovoljeni. Nedostaju elementi kretanje, rekviziti, scenografija. Što raditi, prilagođavamo se situaciji, sve se organizira pomoću 'štapa i kanapa'. A uspjeh je, čini mi se, što se mladi uopće okupljaju«, objašnjava Marjan Kiš.

Mala scena Hrvatske čitaonice ima 20-ak članova uzrasta od osnovaca, preko srednjoškolaca, do onih nešto starijih. Osim u Subotici, dosad su nastupali u Ljutovu, Somboru, Sonti, Lemešu, Bajmoku, Zagrebu, a 17. travnja očekuje ih novi nastup u Zemunu.

»Mislim da mladi imaju što naučiti od mene i da im to može poslužiti kao dobra osnova za dalje, ukoliko dođu u bolje uvjete«, priča Kiš. »Većina njih je talentirana ali s njima treba još puno individualno raditi. Pitam se – ukoliko dođe do pokretanja Drame na hrvatskom jeziku pri Narodnom kazalištu u Subotici – čime i s kime ćemo mi raditi. Morao bi postojati netko tko će te amatere pripremati za to da mogu stati uz profesionalce, za neke sporedne uloge. Zajednica ne radi ništa na tomu da se pripremimo za taj trenutak. U takvim uvjetima, budućnost kazališnog stvaralaštva je veliki upitnik«, kaže on.

Po njegovim riječima, raditi u amaterizmu uvijek je bilo teško, ali je situacija ranije ipak bila bolja. »Danas je na nekim smotrama evidentno manje predstava. Amatersko dramsko stvaralaštvo je, ukratko rečeno, u padu«, ocjenjuje na kraju razgovora Marjan Kiš.

DRUGE MANJINSKE ZAJEDNICE

Amatersko dramsko stvaralaštvo u Vojvodini ima dugu tradiciju, a kazališne smotre nekih nacionalno-manjinskih zajednica održavaju se unatrag već četrdeset ili pedeset godina. Naime, u Ruskom Krsturu se od 1969. godine održava Memorijal »Petar Riznić – Đađa«, najveća smotra dostignuća kazališnog amaterizma Rusina u Vojvodini. Godinu dana je mlađa Smotra slovačkih

Sama manifestacija značajnija od kvalitete predstava

Zlatko Romić uime žirija festivala ističe kako je sama manifestacija značajnija od njezine kvalitete, posebice jer u manjim mjestima, kakvo je Ljutovo, predstavlja jedno od rijetkih kulturnih događaja. »Za svaku je pohvalu što to društvo već 14 godina unatrag organizira ovaj festival, posebice jer je njihova dramska skupina aktivna već dvadesetak godina. Udruge, koje su prikazale predstave, rade u skromnim uvjetima, i kada izdvajaju svoje slobodno vrijeme nakon posla, zaista je nekorektno očekivati domete kakvi se očekuju od profesionalizma. Treba im dati poticaja, ali svaka financijska potpora povlači i odgovornost u kvalitativnom smislu. To znači jedan korak više i to mora podrazumijevati uzlaznu putanju u njihovom radu«, mišljenja je Zlatko Romić.

amaterskih kazališta Vojvodine, a od 1971. odigravaju se Kazališni dani Rumunja u Vojvodini. Susret amaterskih kazališnih društava vojvođanskih Mađara utemeljen je 1996. godine, a ove godine se odigrava u Svilojevu.

»Neke zajednice rade bolje, neke slabije«, kaže za HR *Vladimir Ris* zadužen za amatersko dramsko stvaralaštvo pri Zavodu za kulturu Vojvodine (ZKV). »Dakle, na ovim smotrama ima zbilja dobrih, a ima i predstava koje spremaju male skupine iz manjih mjesta. Broj predstava također varira iz godine u godinu«, kaže Ris.

Zavod za kulturu Vojvodine i Savez amatera Vojvodine organiziraju smotre amaterskog dramskog stvaralaštva po sustavu natjecanja – općinsko, zonsko, pokrajinsko. Te smotre, po riječima Vladimira Risa, nemaju jednonacionalni već multinacionalni karakter. »Naša je želja da se sva društva, bez obzira

na jezik na kojem izvode svoja dramska ostvarenja, uključue u ovaj sustav natjecanja. Mora se proći selekcija, a jedino pravilo za sudjelovanje jest kvaliteta«, dodaje Ris.

Osim napoznatijeg Susreta amaterskih kazališnih društava Vojvodine u Staroj Pazovi, koji je godišnja smotra najboljih ostvarenja u Vojvodini, u pokrajini postoje i manji »žanrovski« festivali: Festival nekonvencionalnih kazališnih predstava u Apatinu, Vojvođanski festival malih scena i monodrame u Kruščiću, Festival tradicionalnih amaterskih predstava u Jaši Tomiću...

»Na smotrama sporadično sudjeluju i predstave na hrvatskom jeziku, ali mislim da je to nedovoljno«, kaže Vladimir Ris. »Postojalo je jedno razdoblje nacionalnog zatvaranja, kao posljedica ukupnih događanja. Sada je to popustilo i društva iz manjinskih zajednica sve više sudjeluju na smotrama. Sudjeluju

rumunjske, rusinske, mađarske a ponajviše slovačke kazališne skupine. Ove godine se nijedna hrvatska predstava nije prijavila. Pozivamo ih sve da se uključe u ovaj sustav«.

SLOVAČKI PRIMJER

Smotra slovačkih amaterskih kazališta Vojvodine održava se od 1969. godine naizmjenično u Bačkom Petrovcu, Staroj Pazovi i Kovačici. »Ove godine ćemo imati od 10 do 20 predstava«, kaže za HR predsjednik Organizacijskog odbora toga festivala *Jan Černak* dodajući da skoro svake godine jedna slovačka predstava uzme jedno od prva tri mjesta na republičkom natjecanju. »Tajna uspjeha je što imamo deset profesionalnih redatelja Slovaka, koji su se školovali na akademijama u Novom Sadu, Beogradu te u Slovačkoj. Glumce nemamo profesionalne, ali oni imaju dugo iskustvo. U Bačkom Petrovcu imamo profesionalno Slovačko vojvođansko kazalište, osnovano prije šest godina. Što se tiče financija, dobivamo potporu od našeg nacionalnog vijeća i od matične države«, objašnjava on.

Uz ovaj, vojvođanski Slovaci imaju još nekoliko kazališnih festivala, poput Festivala dramskih inscenacija domaćih autora – DIDA u Pivnicama na kojem sudjeluju slovačke kazališne skupine iz regije – Srbije, Hrvatske, Rumunjske, Mađarske.

No situacija ni kod njih, usprkos dugoj tradiciji i solidnoj infrastrukturi, nije idilična. »I predstava je manje, i publike, i novčane potpore. Ovo bi razdoblje okarakterizirao kao krizu. Kako se kaže, batrgamo se...«, smatra Jan Černak.

U NEKOLIKO VELIKIH SUDSKIH SPOROVA GRAD SUBOTICA UTUŽEN ZA VIŠE OD 100 MILIJUNA DINARA

Nove obveze zbog starih pogrešaka

Betonsko ruglo pokraj Otvorenog sveučilišta samo je jedan od davnih promašenih poteza zbog kojih će gradski proračun biti tanji nego što bi mogao biti

Pozivajući se na neprecizne ili loše sklopljene ugovore, na nepravilan način donesene gradske odluke ili, pak, zbog nepoštovanja ugovora, protiv Grada Subotice godinama se vodi nekoliko velikih sudskih sporova na ime kojih tužitelji potražuju više od 100 milijuna dinara odštete. Donedavno je na listi tužitelja bila i novosadska Holteh gradnja, koja je po tužbi za neprovođenje ugovornih obveza tužila Grad i tražila odštetu od čak 4,2 milijuna eura. U ovom je predmetu na koncu nedavno ipak postignuto sudsko poravnanje, pa gradski proračun neće biti ispražnjen, a svi se uglavnom slažu kako je najveći rezultat tog dogovora to što će konačno biti srušen betonski skelet pokraj Otvorenog sveučilišta izgrađen još 1960. godine kao konstrukcija budućeg nikad izgrađenog kina.

Koliko će to poravnanje stvarno koštati Grad ostalo je upitno, ali osim toga od samog početka ovaj je gradski »posao« zanimljiv, jer je na vidjelo iznio detalje sklapanja ugovora o kojima javnost obično malo zna.

ZAJEDNIČKO ULAGANJE I ŠEŠELJEV ZAKON

Dakle, 1993. godine Holtech gradnja je kupila parcelu pokraj Otvorenog sveučilišta, na kojoj je spomenuta betonska konstrukcija, i to u jednoj četvrtini dijela od Vijeća Saveza samostalnih sindikata, dvije četvrtine od Otvorenog sveučilišta i jedne četvrtine od Općine Subotica. Prema tadašnjim zakonima ova je kupnja bila legalna, ali ne i ono što je kasnije uslijedilo. Naime, pet godina kasnije, 1997., tadašnji predsjednik Općine *József Kasza* potpisao je s *Urošom Timotićem*, zastupnikom Holtecha (kasnije će poduzeće promijeniti naziv) ugovor o sufinanciranju izgradnje multifunkcionalnog objekta nazvanog »Vrata Europe«, koji je trebao biti veličine od 10 tisuća četvornih metara na prostoru između Trga cara Jovana Nenada, Partizanske i Zmaj Jovine ulice.

Prema ovom ugovoru Holtech je trebao osigurati projektno-teh-

ničku dokumentaciju, sav građevinski materijal i vlastitom opremom izgraditi objekt od kraja 2002. godine. Općina se obvezala da će objediniti parcele, s obzirom da je Holtech posjedovao samo onu jednu spomenutu, potom da će osigurati urbanističko-tehničke uvjete i priključke na komunalnu infrastrukturu, te srušiti betonsku konstrukciju, a zauzvrat Općina će dobiti četvrtinu budućeg objekta. Ovdje je već i samo zajedničko ulaganje općinskog i privatnog kapitala sporno, jer niti tada, kao ni danas, u Srbiji nije postojao zakon koji regulira takvu vrstu zajedničkog ulaganja. Osim toga 1996. donesen je tzv. Šešeljev zakon prema kojemu je sve građevinsko zemljište postalo državno te je za svaku investiciju trebalo pribaviti odobrenje Republičke direkcije za imovinu. Dakako, obje su ugovorne strane znale za taj uvjet što se vidi i iz upita Holtecha 1998. na koji, međutim, Općina daje obavijest da se sklopljeni ugovor smatra punopravnim »jer je potpisan i ovjeren potpis na istom od strane ovlaštenih osoba ugovornih strana«, a

da će odobrenje nadležnog tijela (Direkcije za imovinu) »biti potrebno kod realizacije pojedinih faza iz ovog ugovora«.

Iste godine, 1998., ugovorne strane potpisuju aneks ugovora zbog kašnjenja u osiguravanju početka radova, a potom u sljedećih osam godina, sve do 2006., uslijedit će brojni dopisi Holtecha u kojima se traži od Općine da poštuje rokove i preuzete obveze, održano je nekoliko sastanaka s predstavnicima Republičkog zavoda za zaštitu spomenika i Zavoda za urbanizam, u dva navrata promijenjen je idejni projekt, a u međuvremenu Općina mijenja i Plan detaljne regulacije. Holtech u svojim dopisima upozorava Općinu kako su napravljeni predugovori s nekoliko zainteresiranih kupaca budućeg poslovnog prostora, te da će poduzeće stoga trpjeti posljedice ukoliko uskoro ne počne realizacija. Međutim, 2006. tadašnji predsjednik Općine *Géza Kucsera* obavještava Holtech da se ugovor o zajedničkom ulaganju smatra ništavnim, jer nije zaključen sukladno Zakonu o sredstvima u svojini Republike Srbije, odnosno

nije potvrđen od strane Direkcije za imovinu, što je pismeno također potvrdila i Republička uprava. Tako je »Kapija Europe« dospjela na sud jer je, prema tužbi Holtecha, Općina dovela i držala u zabludi poduzeće sve vrijeme od zaključenja ugovora do dana kada ga je obavijestila kako ugovor smatra ništavnim, a njihova procijenjena šteta je 4,2 milijuna eura.

POLITIČKO PREBACIVANJE LOPTE

Prije dvije godine započeli su pregovori o izvansudskom poravnanju, a konačni rezultat je da će se spomenutoj parceli pridodati dio susjedne od oko 600 četvornih metara kao dio nadoknade štete. Holtech će izgraditi poslovno-stambenu zgradu od 1458 četvornih metara s pet katova, s restoranom na ravnom krovu iznad petog kata i podzemnom garažom na dva nivoa. Temeljem poravnanja Grad će snositi troškove rušenja i uklanjanja betonske konstrukcije, bit će obavljeno geodetsko snimanje i geomehaničko ispitivanje zemljišta,

Postignuto sudsko poravnanje – skelet će biti srušen

2. travnja 2010.

izraditi će tehničku dokumentaciju za infrastrukturne vodove, rekonstrukciju podzemnih instalacija, izgradnju pasaža, opremanje trafo stanice. Holteh će platiti naknadu za uređivanje građevinskog zemljišta i ostale troškove, takse, dozvole i suglasnosti.

»Kao odvjetnik mogu reći kako je bolje sklopiti izvansudsko poravnanje nego se suditi još tri godine, ali trebamo vidjeti to izvansudsko poravnanje i biti sigurni da to doista neće koštati Grad više desetina milijuna. Iz onoga što je predočeno na sjednici Skupštine grada ne vidimo koliko iznosi procjena, koliko će koštati uklanjanje betonske konstrukcije, koliko će koštati radovi, projekti koje grad treba platiti, takse, dozvole. Imamo brdo obveza koje je lokalna samouprava preuzela na sebe financirati, a ne vidimo koliko će to doista koštati gradski proračun«, kaže *Jenő Maglai*, predsjednik Gradskog odbora Saveza vojvođanskih Mađara. On smatra kako je ugovor o zajedničkom ulaganju ništavan i ne proizvodi nikakvo pravno dejstvo niti prema lokalnoj samoupravi niti prema Holtehu, ali i da bi gradonačelnik trebao pokrenuti pitanje »odgovornosti onoga tko je takav ugovor zaključio i koliko je ta avantura koštala grad«.

S druge strane, pomoćnik gradonačelnika za infrastrukturna ulaganja *Jasmin Šečić* kaže kako je poravnanjem grad prihvatio teret lošeg poteza prethodne gradske vlasti.

»Ako Savez vojvođanskih Mađara sada tvrdi da se ugovor mogao raskinuti, zašto ga oni nisu raskinuli kad su bili na vlasti i imali svog gradonačelnika? Dobili su dopis iz Republičke uprave i zašto nisu rekli Holtehu – raskidamo ugovor, ako se nisu plašili da će u tom slučaju sud ipak procijeniti da je grad povukao potez koji nije adekvatan«, kaže Šečić.

Šečić kaže kako grad nema ništa s novom investicijom, samo se investitoru omogućava da izgradi svoj objekt a on se odriče prava naknade za nastalu štetu. Također tvrdi kako je u financijskom smislu poravnanje na nuli, odnosno

da grad neće imati veće troškove od onoga što naplati od Holteha kroz naknadu za uređivanje građevinskog zemljišta. Ističe i kako je neopravdana bojazan u javnosti da će rušenje betonske konstrukcije izazvati oštećenja na susjednim zgradama, jer se taj posao neće raditi pomoću eksplozivnih naprava.

»Moj je posao sada u elaboratu o rušenju definirati projektni zadatak, a definirat ću da u obzir dolaze metode sječenja betona ili kemijska metoda«, kaže Šečić. »Elaborat o rušenju objekta treba pokazati što je ekonomski isplativije i što je sigurnije. Sječenje je suvremena

metoda koja podrazumijeva da se beton siječe na blokove, skida tako u komadima i odvozi. Mislim da je kemijska metoda malo rizičnija za okoliš, pa ako se pokaže da je vrijednost radova približno ista, išao bih na sječenje, ali treba uraditi tako da to ipak bude najjeftinije. Prema elaboratu koji je radio Zavod za urbanizam 2000. godine, kada se sječenje pojavilo kao nova metoda rušenja na našim prostorima, proračuni su pokazali kako bi uklanjanje konstrukcije koštalo 7 milijuna dinara. Vjerujem da tehnologija napreduje i da će to sada biti i jeftinije.«

S. Mamužić

Rasadnik, Trgopromet, Papillon...

Jedan od najvećih sporova Grad vodi s AD »Rasadnikom«. U ovom predmetu zapravo se vode dva spora i oba se odnose na 40 hektara zemljišta s lijeve i desne strane ceste prema Radanovcu. Naime, Grad želi preuzeti posjed dokazujući kako ima vlasništvo nad parcelom. »Rasadnik« je, pak, tužio Grad tvrdeći kako je zemljište njihovo vlasništvo, odnosno da je riječ o društvenom a ne državnom zemljištu, te da je taj potez u cjelini njihov. Vršiteljica dužnosti gradskog javnog pravobranitelja *Erika Tót Szalai* kaže kako se uskoro očekuje odluka Vrhovnog kasacionog suda oko svojinskog dijela, te dodaje kako je mišljenja da grad ima dobre izgleda da dobije posjed.

Pred Trećim osnovnim sudom u Beogradu vodi se spor po tužbi *Čedomira Backovića* koji od grada traži naknadu štete od 64 milijuna dinara. On je 2006. godine osporio pravilnost utvrđivanja lokacije na 13. kilometru autoceste E75. Naime, Backović tvrdi kako tadašnja Skupština općine nije na pravilan način izabrala mikrolokaciju za benzinsku crpku, odnosno da je to učinjeno nepravilnim radom Skupštine zbog čega je on pretrpio štetu te stoga tuži Grad i JP »Putevi Srbije«. Na spomenutoj stacionaži bile su dvije mikrolakacije za benzinsku crpku od kojih je, na temelju urbanističkih uvjeta, Skupština općine donijela odluku koju Backović, kao konkurent u tome, osporava.

Trgopromet također traži naknadu štete od 21,12 milijuna dinara. Ovo poduzeće je uložilo novac u opremanje dragstora, ali bez mogućnosti da ostvari bilo kakvu umanjenu zakupninu odnosno povrat sredstava. U međuvremenu obavljena je zamjena dragstora za novu zgradu Muzeja, a Trgopromet smatra kako su uložena sredstva izgubljena i traži naknadu štete. Putem zamjene grad je izgubio korisnički režim koji je prešao na drugog vlasnika, ovaj je iselio Trgopromet, te oni svoja ulaganja nisu mogli ostvariti.

Vlasnik kafea Papillon *Karlo Letić* također traži od grada odštetu od oko 20 milijuna dinara. On je interijer kafea, koji se nalazi u iznajmljenom gradskom prostoru, opremio u stilu secesije te je Papillon 1993. godine proglašen nepokretnim kulturnim dobrom od značaja. Letić je, međutim, zbog neprimjereno visoke zakupnine odlučio prestati baviti se ugostiteljstvom, a Papillon je bio voljan staviti na raspolaganje lokalnoj samoupravi, s tim da mu grad nadoknadi uloženi novac. *Erika Tót Szalai* kaže kako će se ovaj slučaj naći već na sljedećoj sjednici Gradskog vijeća, jer je Židovska crkvena zajednica predala zahtjev za restituciju imovine u zgradi Dimitrija Tucovića 11, gdje se nalazi i Papillon.

»Konzultirali smo Zavod za zaštitu spomenika kulture koji bi dopustio premještanje tog nepokretnog kulturnog dobra na drugu lokaciju. Ako je premještanje moguć onda ni jedan interijer nije vezan za samu prostoriju, jer samim činom utvrđivanja to se nepokretno kulturno dobro vezalo za taj ambijent. Ukoliko je premještanje moguće, smatramo da tada ne postoji šteta i izlazimo iz te parnice, jer je po našem shvaćanju zahtjev Židovske općine opravdan i mi ćemo na sjednici Gradskog vijeća vjerojatno donijeti odluku da se te prostorije vraćaju njima. U daljnjim pregovorima, razgovorima ili rješavanju, stranke su *Karlo Letić*, nadležni Zavod za zaštitu spomenika i Židovska crkvena općina. Interijer se ne može baš samoinicijativno prenijeti, treba tražiti suglasnost za premještanje, treba naći prostor, premjestiti, dobiti rješenje, ali dalje će o tim dešavanjima ova tri sudionika odlučivati. Pravnički zahtjev Židovske općine je opravdan i ispunjava sve uvjete iz zakona, mi nemamo niti jednu mogućnost kojom bismo eventualno mogli koristiti pravo da ne vratimo prostor«, kaže *Erika Tót Szalai*.

Uzimali od sirotinje

Jenő Maglai: U Centar je jedino otišao MUP, budući da se nije moglo sakriti 13 tisuća eura navodno nestalih iz sefa ustanove, jer je zakonski nasljednik došao po novac kojega nije bilo * Saša Vučinić: Proračunska inspekcija po mom nalogu u Centru provjerava poslovanje i to neće biti slučaj samo u ovom primjeru već i u svakom drugom kada su javni proračunski korinici u pitanju

Nakon što je samostalni sindikat Centra za socijalni rad podnio prijave protiv direktorice i šefice računovodstva ustanove, direktorica Centra *Ljiljana Popović* podnijela je neopozivu ostavku, a na vidjelo se svakodnevno iznose brojne zloporabe i ozbiljni propusti u radu.

Ostavka i imenovanje v. d. direktorice bile su, među ostalim, i točke dnevnog reda izvanredne sjednice Skupštine Grada, za govornicom su se čule nove optužbe o zloporabama, a cijeli je događaj oko Centra za socijalni rad nazvan teškom blamazom za grad.

PROPUSTI, MANJAK, MITO...

U lokalnu samoupravu su još prije pet mjeseci dospjeli dokumenti i izvješće s navodima kako u Centru za socijalni rad ima ozbiljnih propusta, rekao je predsjednik Gradskog odbora Saveza vojevodanskih Mađara *Jenő Maglai*.

»U izvješću je navedeno kako je bilo ozbiljnih propusta u raspolaganju imovinom korisnika ustanove i njihovim mirovinama, da je 1,5 milijuna dinara manjak pokrajinskih sredstava, kako su mnogi umiješani u promet nekretninama korisnika kojima je Centar odredio staratelj«, iznio je Maglai. »Potom, da se ne provodi pravilnik o internoj kontroli, da su iz blagajne nenamjenski trošena sredstva, kao i ozbiljne nepravilnosti poslovanja gotovim novcem i benzinskim bonovima. Spominje se ime vozača i blagajnika koji je tamo vjerojatno imao veću vlast nego direktorica. Slupani auto plaćen je skoro 200 tisuća dinara, pri čemu su prikazivani dupli računi, telefonska centrala u iznosu

od 544 tisuće dinara plaćena je nenamjenskim sredstvima dobivenim iz pokrajine za druge svrhe. U izvješću je također navedeno kako je tijekom 2008. godine mimo financijskog plana potrošeno 1,8 milijuna dinara, više od 900 tisuća dinara isplaćeno je iz materijalnih troškova kroz 15 mjeseci za jednu, navodno zaposlenu osobu, također se navode ozbiljne zloporabe s naknadama za hranitelje, kao i s određivanjem koje će obitelji dobiti hraniteljstvo, spominje se mito, itd.«

Maglai je optužio i direktora Gerontološkog centra *Nenada Ivaniševića* (DS) da je »siva eminencija socijalne sfere u Subotici« bez čijega se znanja i suglasnosti ne može ništa napraviti. Maglai je od gradonačelnika tražio da se provede ozbiljna kontrola, te da uspostavi sustav rada u toj ustanovi, kao i da se unazad od 2003. godine preispitaju sva raspolaganja nekretninama, zaključivanja ugovora u svezi s osobama koje su smještene u Gerontološki centar, te da se preispitaju problemi s hraniteljskim obiteljima, itd.

»Od predsjednika Nadzornog odbora dobio sam službeno izvješće o tome kako u Centru ima problema«, dodao je Maglai. »Službeno sam tražio od direktorice Centra da se izjasni o tim navodima, ali do danas nisam dobio izvješće. Krajem prošle godine o tomu sam izvjestio gradonačelnika, ali čekalo se do ožujka kad je pukla bruka. U Centar je jedino otišao MUP, budući da se nije moglo sakriti 13 tisuća eura navodno nestalih iz sefa ustanove, jer je zakonski nasljednik došao po novac kojega nije bilo. Da se nije pojavio nasljednik vjerojatno bi i to bilo zataškano. Što se tiče ostalih navoda i svih prijava – ništa nije poduzeto,

pokušao se čak osigurati neki novac iz pokrajine kako bi se zatvorili minusi«, ustvrdio je Maglai.

INSPEKCIJE ČEŠĆE U KONTROLU PO USTANOVAMA

Nenad Ivanišević je rekao kako je MUP obaviješten odmah nakon saznanja o nepravilnostima te da se i sada vode istražne radnje i ispitivanja o tomu tko je uzeo novac, koji je iznos u pitanju, kao i da će ovih dana u ustanovu doći i proračunski inspektor radi provjere trošenja novca. Ivanišević je iznio i kako će sljedećeg tjedna Pokrajinski zavod za socijalnu zaštitu poslati nadzornika stručnog rada kako bi se i u tom dijelu ustanovili problemi.

Gradonačelnik *Saša Vučinić* je rekao kako je osobno po njegovu nalogu proračunska inspekcija otišla u Centar za socijalni rad, te na optužbe oporbenog Saveza vojevodanskih Mađara odgovorio pitanjem – koliko je puta proračunsku inspekciju slao netko iz SVM-a ili gradonačelnik SVM-a u instituciju na čijem je čelu direktor te stranke?

»I to neće biti slučaj samo u ovom primjeru već i u svakom drugom kada su javni proračunski korinici u pitanju, i to će biti primjer jedne nove prakse«, rekao je Vučinić. »U tom će smislu i proračunska inspekcija biti povećana s jednog na tri inspektora. Ta služba od mene će jedino dobivati nalog da uđe u neku ustanovu ili poduzeće, a nikakav nalog što da bude izvještaj. Dakle, neće biti nikakvog fingiranja kontrole i glumatanja da se nešto kontrolira, nego jedna čista i potpuno profesionalna revizija koja treba ustanoviti što su pogreške.«

Za vršiteljicu dužnosti direkto-

rice Centra za socijalni rad imenovana je *Dragana Vuković*, a Skupština je usvojila i odluku o izmjeni odluke o utvrđivanju naknade za uređivanje građevinskog zemljišta, usvojenu na prošlom zasjedanju Skupštine prije 12 dana. Ovom su izmjenom određene niže jedinične cijene po četvornom metru površine objekta, korigirani su koeficijenti namjene proizvodne djelatnosti i usklađeni koeficijenti urbanističke zone. SVM, međutim, nije glasovao niti za ovu izmjenу, a primjedbe njihovih vijećnika odnosile su se na komercijalnu djelatnost u koju su pod isti rang i jednake uvjete svrstane kockarnice, kladionice, benzinske crpke te privatni domovi za stare, vrtići i uredi. Vijećnici su naveli kako će, primjerice, naknada za uređivanje građevinskog zemljišta za privatnika koji gradi dom za stare ili djecu biti četiri puta veća u odnosu na istu investiciju koja se gradi iz proračuna. Skupština je također donijela zaključak o dostavljanju dokumentacije o poslovanju Općinske direkcije za robne zalihe ovlaštenim tijelima, pokrenut na inicijativu *Gojka Radića* (SNS) radi provjere pravilnosti poslovanja ovog poduzeća.

S. Mamužić

Bivši otporaš Branči pronađen mrtav

Jedan od istaknutih aktivista subotičkog Otpora *Branimir Nikolić* pronađen je u ponedjeljak, 29. ožujka, mrtav na dječjem igralištu pokraj keja na jezeru Palić. Tijelo je pronađeno poslije prijave prolaznika, a u policiji je agenciji Beta

rečeno kako je najvjerojatnije riječ o samoubojstvu.

Viši sud u Subotici priopćio je da je naređena obdukcija pronađenog tijela *Branimira N.* rođenog 1957. godine radi utvrđivanja svih činjenica.

Branimir Nikolić je tijekom '90-ih bio poznat kao borac protiv Miloševićevog režima, najprije kao član Lige socijaldemokrata Vojvodine, a potom kao aktivist Otpora. Poslije 5. listopada 2000. godine bavio se projektom »Utjerivanje istine«, a

javnosti je predočio mnoštvo podataka o kriminalnim i drugim poslovima nekih javnih osoba. Više mu je puta suđeno za клевету, a na temelju jedne privatne tužbe je osuđen i odležao zatvorsku kaznu. Posljednjih je godina živio od socijalne pomoći.

Višak zaposlenih i utjecaj politike glavni problemi

Iako gradska javna komunalna poduzeća ne rade s gubitkom, njihove bi usluge mogle i morale biti bolje, čulo se na tribini

Pretjerani utjecaj politike na rad javnih komunalnih poduzeća i 20 posto viška zaposlenih u njima, glavni su problemi komunalnog sektora u Subotici, generalni je zaključak sudionika tribine Agora, održane u subotu. Prema riječima jednog od uvodničara, profesora Ekonomskog fakulteta u Subotici i pomoćnika gradonačelnika zaduženog za racionalizaciju gradske uprave dr. *Nebojše Gvozdenovića*, samo na višak zaposlenih godišnje se utroši oko 300 milijuna dinara, a prostora za uštede ima za još oko 100 milijuna dinara, što je ukupno 400 milijuna dinara koji se bespotrebno godišnje »pojeduk«.

»U javnim komunalnim poduzećima zaposlen je jedan broj ljudi koji tamo nije dospio na osnovi svoje stručnosti, nego uz pomoć stranačkih ili rodbinskih veza«, smatra *Gvozdenović*. »Problem su možda i relativno visoke cijene komunalnih usluga u Subotici, međutim treba pogledati što se dešavalo u gradovima u kojima su cijene niže. Kod nas, recimo, Subotička toplana i Subotica-plin daju dobre usluge grijanja, a kada bi cijene bile niže nužno bi bila niža i kvaliteta grijanja. Gledajući generalno, Subotica ima dobar komunalni sustav, službu koja vodi računa o komunalnoj sferi i funkcionira bolje nego u nekim drugim gradovima.«

Pomoćnik gradonačelnika zadužen za infrastrukturu *Jasmin Šečić* kaže kako, i pokraj problema, subotička javna komunalna poduzeća ne rade s gubitkom, te da funkcio-

Dušan Vasiljević, Nebojša Gvozdenović, Ljubomir Đorđević i Jasmin Šečić

niraju na tržišnoj osnovi i bez gradskih subvencija.

»Iskustvo susjednih zemalja govori nam kako je za funkcioniranje komunalnih poduzeća najbolji princip holdinga, dakle sustav kojeg vodi zajednička uprava i koji obavlja zajednički poslove koji se zajednički mogu obavljati«, kaže *Jasmin Šečić*. On također smatra kako broj zaposlenika u komunalnim poduzećima treba smanjiti. »Neophodno je i da država stvori zakonski okvir za djelovanje ovog sektora, a to je prije svega donošenje Zakona o komunalnim djelatnostima, koji bi privatnom sektoru omogućio da na valjan način stupi u komunalni sektor, kao i novi Zakon o koncesijama, te da se na državnoj razini usklade cijene komunalnih usluga, jer sada imamo situaciju da su neke cijene različite i do 100 ili 200 posto«, kaže *Šečić*.

Da je neefikasnost javnih komunalnih poduzeća problem na razini države potvrdio je, kao treći uvodničar, i pomoćnik ministra za životni okoliš i prostorno planiranje

Dušan Vasiljević, koji smatra da je neefikasnost rezultat aranžmana između lokalnih samouprava i javnih komunalnih poduzeća.

»Javna komunalna poduzeća su u velikoj mjeri politički kontrolirana i njihov je rad uvjetovan političkim interesima«, tvrdi *Vasiljević*. »Problem je i što se efikasnost poduzeća ne može uspoređivati, jer nema konkurencije, niti ima relevantnih pokazatelja. Nitko ne može reći da je neki direktor komunalnog podu-

zeća dobar, ili loš, što je dobro za njih, ali oni ne ovise o građanima, nego o političkim strankama.«

Za razliku od situacije u Subotici, veliki broj javnih komunalnih poduzeća u Srbiji posluje s gubitkom, prvo zato što su loše organizirana, a drugo zato što cijene nisu tržišne, smatra on.

Ostali sudionici u raspravi također su tvrdili kako pružanje komunalnih usluga građanima može biti puno bolje, a mnogima smeta to što poduzeća slabo komuniciraju s građanima (*Blaško Temunović*), što se kreće u megalomanske projekte koji se desetljećima ne ostvaruju (*Marko Marjanušić*), što se krivica za loš sustav svaljuje na zaposlenike (*Milenko Smiljanić*), što se iz političkih razloga umnožavaju komunalna poduzeća (*Đorđe Dragojlović*).

Nova tribina Agore bit će održana u subotu, 10. travnja, a tema je: (Ne)zaposlenost.

Z. Perušić

Ostavka Nebojše Gvozdenovića

Prvi radni dan nakon Agore, dr. *Nebojša Gvozdenović* podnio je ostavku na dužnost pomoćnika gradonačelnika zaduženog za racionalizaciju gradske uprave. Iako je, obavještavajući javnost o ostavci, rekao kako je subotička gradska uprava najkvalitetnija u zemlji, ponovio je tvrdnju da bi ona mogla na isti način funkcionirati i s 20 posto manje zaposlenih.

Subotica je prvi grad u Srbiji koji je imao funkciju pomoćnika gradonačelnika zaduženog za racionalizaciju gradske uprave. Tu je dužnost dr. *Nebojša Gvozdenović* obavljao volonterski godinu i pol dana.

DEMOKRATSKI SAVEZ HRVATA U VOJVODINI
- DSHV -

SVIM ČLANOVIMA, SIMPATIZERIMA I GRAĐANIMA

ŽELIMO SRETNE USKRŠNJE BLAGDANE

Temeljem članka 64. stavak 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (»Sl. glasnik RS«, broj 62/06, 69/08 i 41/09) i članka 1. Odluke o određivanju ovlaštenoga tijela za provedbu postupka davanja u najam poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu (»Sl. list općine Subotica« broj 29 /2008), a na temelju suglasnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede broj: 320-11-2505/2008-06 od dana 31. 3. 2010. godine godine, gradonačelnik grada Saša Vučinić je dana 31. 3. 2010. godine, donio

ODLUKU
O RASPISIVANJU JAVNOGA NATJEČAJA ZA DAVANJE U NAJAM POLJOPRIVREDNOG
ZEMLJIŠTA U DRŽAVNOM VLASNIŠTVU U GRADU SUBOTICI
i raspisuje

NATJEČAJ
ZA JAVNU DRAŽBU
ZA DAVANJE U NAJAM POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U DRŽAVNOM VLASNIŠTVU

I.

– Predmet javnoga nadmetanja –

1. Raspisuje se natječaj za javnu dražbu za davanje u najam poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu u Gradu Subotici, u sljedećim katastarskim općinama:

Dražbeni korak iznosi 500 dinara.

KO	Broj javnoga nadmetanja	Površina (ha, ari, m²)	Početna cijena (din / ha)	Polog (din)	Razdoblje najma (god)
Žednik	0121	59.6646	12.000,00	71.597,52	1
Žednik	0126	90.4385	12.000,00	108.526,52	1
Žednik	0127	115.661	12.000,00	138.793,20	1
Žednik	0134	68.3927	12.000,00	82.071,24	1
Žednik	0136	26.6519	12.000,00	31.982,28	1
Žednik	0139	120.8042	12.000,00	144.956,04	1
Žednik	0140	34.1996	12.000,00	41.039,52	1
Žednik	0142	65.0473	12.000,00	78.056,76	1
Žednik	0147	5.0506	12.000,00	2.607,72	1
Žednik	0148	2.9036	12.000,00	3.484,32	1
Donji grad	0211	168.389	12.000,00	202.066,80	1
Donji grad	0222	5.1676	12.000,00	6.201,12	1
Donji grad	0237	73.1434	12.000,00	88.972,08	1
Stari grad	0252	53.0243	12.000,00	63.629,16	1
Stari grad	0260	19.3114	12.000,00	23.173,68	1
B. Vinogradi	0039	12.7040	12.000,00	15.244,48	1
Bajmok	0190	99.1586	12.000,00	118.990,32	1
Bikovo	0058	64.9497	12.000,00	77.939,64	1

2. Uvid u dokumentaciju: grafički pregled katastarskih čestica po katastarskim općinama i popis čestica po formiranim javnim nadmetanjima (kompleksima), koja su predmet izdavanja u najam, može se izvršiti u zgradi Gradske uprave Subotica, u uredu br. 200 svakog radnog dana od 12 do 14 sati.

Kontakt osoba Grgur Stipić, tel.: 024 626 871.

3. Zemljište iz ovoga natječaja daje se u viđenom stanju i zakupnik se ne može pozivati na njegove fizičke nedostatke.

4. Obilazak poljoprivrednog zemljišta, koje se daje u najam može se izvršiti:

za KO Žednik, dana 07. 4. 2010. od 09,00 sati (MZ Žednik)

za KO Donji grad dana 07. 4. 2010. od 11,00 sati (MZ Mala Bosna)

za KO Bajmok dana 07. 4. 2010. od 12,00 sati (MZ Bajmok)

za KO Stari grad dana 08. 4. 2010. od 11,00 sati (MZ Kelebija)

za KO Bački Vinogradi dana 08. 4. 2010. od 12,30 sati (MZ Bački Vinogradi)

za KO Bikovo dana 08. 4. 2010. od 13,30 sati (MZ Bikovo)

5. Ukoliko nakon raspisivanja Natječaja za javno nadmetanje za najam poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu dode do promjena površine iz natječaja po bilo kojoj zakonskoj osnovi, daljnji postupak davanja poljoprivrednog zemljišta u najam će se provesti samo za tako utvrđenu površinu zemljišta.

6. Sve troškove koji nastanu na temelju najma poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu snosit će osoba koja dobije to zemljište u najam.

7. Zemljište iz ovoga Natječaja daje se u najam isključivo za poljoprivrednu proizvodnju, ne može se koristiti u druge svrhe.

8. Zemljište iz ovoga natječaja ne može se davati u podnajam.

II.**– Uvjeti za prijavljivanje na javno nadmetanje –**

1. Pravo sudjelovanja u javnom nadmetanju za davanje u najam poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu ima:

- pravna i fizička osoba koja je upisana u Registar poljoprivrednih gospodarstava.

2. Ispunjenost uvjeta za prijavljivanje na javno nadmetanje ponuđač dokazuje originalnim dokumentima, odnosno ovjerenim presilicima i to:

- osobna iskaznica za fizičke osobe, odnosno, izvadak iz gospodarskoga registra (ne stariji od šest mjeseci do dana objavljivanja natječaja) za pravne osobe

- vrijedeći izvadak iz Registra poljoprivrednih gospodarstava.

3. Ponuđači su dužni zajedno s prijavom za javno nadmetanje dostaviti dokaz o uplati pologa u točnom dinarskom iznosu navedenom u tablici iz točke I. ovoga natječaja, za svako javno nadmetanje pojedinačno, na evidentni račun Gradske uprave Subotica s brojem i pozivom na broj navedenim u formularu za prijavljivanje.

4. Svim ponuđačima, osim najpovoljnijem, uplaćeni polog će se vratiti nakon javnoga nadmetanja. Najpovoljnijem ponuđaču polog će biti uračunat u godišnju najamninu. U slučaju da najpovoljniji ponuđač odustane od svoje ponude, polog se ne vraća.

5. Pravna, odnosno fizička osoba koja sudjeluje na javnom nadmetanju, može unajmiti najviše do 100 ha zemljišta koje je predmet najma, osim za nadmetanja čija je površina veća od 100 ha.

6. Ukoliko dražbovana cijena prelazi dvostruki iznos početne cijene, potrebno je da najpovoljniji ponuđač, tijekom nadmetanja, dopuni polog do 50% dražbovane cijene.

7. Javno nadmetanje će se održati ukoliko bude pravodobno dostavljena najmanje jedna prijava.

8. Pravo sudjelovanja u javnom nadmetanju za davanje u najam poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu u prvom i drugom krugu **nemaju** pravne i fizičke osobe koje nisu ispunile sve obveze iz ranijih ili tekućih ugovora o najmu poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu kao i one koje su izvršile ometanje posjeda poljoprivrednog zemljišta ili koje su narušavale nesmetano odvijanje bilo kog dijela postupka javnoga nadmetanja prilikom davanja poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu u najam.

III.**– Dokumentacija za prijavljivanje na javno nadmetanje –**

- formular za prijavljivanje (popunjen u cijelosti i potpisan)
- dokaz o uplati pologa
- osobna iskaznica za fizičke osobe, odnosno, izvadak iz gospodarskoga registra (ne stariji od šest mjeseci do dana objavljivanja natječaja) za pravne osobe
- vrijedeći izvadak iz Registra poljoprivrednih gospodarstava.

IV.**– Rok za podnošenje prijave –**

Rok za podnošenje dokumentacije za prijavljivanje je do 15 sati, dana 9. 4. 2010. godine. Pravodobnim će se smatrati sve prijave koje stignu u pisarnicu Gradske uprave Grada Subotice do navedenoga roka.

Nepotpune i nepravodobne prijave neće se razmatrati.

V.**– Javno nadmetanje –**

Javno nadmetanje za davanje u najam zemljišta iz točke I. ovoga Natječaja održat će se u zgradi Gradske uprave Grada Subotica (Velika vijećnica), Trg slobode 1, i to:

1. K.O. Žednik dana 12. 4. 2010. godine s početkom u 09,00 sati
2. K.O. Donji grad dana 12. 4. 2010. godine s početkom u 10,00 sati
3. K.O. Stari grad dana 12. 4. 2010. godine s početkom u 11,00 sati
4. K.O. Bački Vinogradi 12. 4. 2010. godine s početkom u 11,30 sati
5. K.O. Bajmok 12. 4. 2010. godine s početkom u 12,00 sati
6. K.O. Bikovo 12. 4. 2010. godine s početkom u 12,30 sati

VI.**– Plaćanje najamnine –**

Najamnina će biti preračunata u eure po srednjem tečaju Narodne banke Srbije na dan javne dražbe.

Najamnina se plaća unaprijed u dinarskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Narodne banke Srbije na dan uplate.

Najpovoljniji ponuđač je u obvezi u roku od 7 dana od pravomoćnosti odluke dostaviti dokaz o uplati najamnine u iznosu utvrđenom pravomoćnom odlukom o davanju u najam poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu, umanjenom za iznos uplaćenoga pologa, koje će dostaviti Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede preko Gradske uprave Grada Subotice.

VII.

Ovu odluku objaviti u »Subotičkim novinama«, »Magyar szó« i »Hrvatska riječ«, Službenom listu Grada Subotice, na oglasnoj ploči Gradske uprave Subotica i mjesnim uredima preko gradskog informatora - »Agroinfo« i na web stranici: www.subotica.rs, s tim što će se rok za podnošenje prijava računati od dana objavljivanja u nedjeljnom dvobroju lista »Magyar szó«.

REPUBLIKA SRBIJA
GRAD SUBOTICA
GRADONAČELNIK
Broj: II-320-38/2010
GRADONAČELNIK
Saša Vučinić
Dana: 31. 3. 2010. godine

MARIN LERIĆ IZ BAČKOG BREGA POKUŠAVA S MALE POVRŠINE ZEMLJE IZVUĆI PRISTOJNU DOBIT

Više poslova za jedno preživljavanje

Nije imalo smisla dnevno proći više od 60 kilometara, a ne dobiti zasluženu plaću i putne troškove. Morao sam se snaći

Stanovnici Bačkog Brega – Berega, većinom se bave zemljoradnjom, od čega baš i ne mogu bezbrižno živjeti. Oni koji obrađuju velike površine još nekako i prežive, a oni s malo zemlje jedva sastavljaju kraj s krajem. Velika su ulaganja, mala zarada, a gotovo se nikada unaprijed ne zna koja će biti otkupna cijena proizvoda, hoće li godina biti rodna, a tu su još i mnoge druge brige koje muče poljoprivrednike.

Prije je iz ovog sela bilo puno zaposlenih u 30 kilometara udaljenom Somboru, ali kako su propadale somborske tvrtke tako su i zaposleni sa sela ostajali bez posla. Autobus kojim je na posao išlo najviše radnika polazio je u 5 sati ujutro i bio je pun, a sada vozi svega 5-6 radnika. Oni koji su se vratili na zemlju snalaze se kako umiju. Jedan od njih je i *Marin Lerić*.

PČELARSTVO

»Po zanimanju sam elektroinstalater. Radio sam 13 godina u proizvodno-instalatersko-montažnoj radnoj organizaciji 'Akumulator' u Somboru, a 1997. sam morao dati otkaz, jer nije imalo smisla dnevno u oba smjera preći preko 60 kilometara, a ne dobiti zasluženu plaću i putne troškove. Morao sam se snaći, te sam otvorio prodavaonicu mješovite robe u svojoj kući. Radio sam nekih 7 godina, ali niti to nije bilo isplativo iako nisam plaćao najam, jer Breg je selo koje nema ni tisuću i pol stanovnika, a tada je imalo 6 trgovina. Radili smo supruga i ja, a dobit je bila doista vrlo mala«, kaže *Marin Lerić*.

Nekako u tom razdoblju Marin se sve više interesira za pčelarstvo i stalan je gost na pčelinjaku svoga prijatelja u neposrednoj blizini Bajskog kanala. Kupuje pet košnica (gotovih pčelarskih društava), koje razvija i danas ima pčelinjak od 40 proizvodnih društava. Ali ni tu stanje nije sjajno, jer u tom kraju, za razliku od prijašnjih godina, pčele imaju samo jednu pašu godišnje – ako su svi uvjeti dobri, u periodu kada cvate bagrem.

»Prije je bilo dobro jer smo imali dvije jake paše – suncokret i bagrem«, kaže *Marin*. »Prosjeck je bio oko 30 kg meda po društvu, dakle

na stotinu košnica se moglo izvući 3 tone meda. Ako se uzme u obzir kako je otkupna cijena na veliko 150 dinara, mogla se dobiti solidna plaća. Sada ne vrijedi držati veliki broj košnica jer suncokret kod nas više ne medi. Razlozi nisu potpuno jasni, ali pčelari sumnjaju da su nove sorte suncokreta koje su umjetno proizvedene takve, da je čašica tučka neprirodnog oblika, te pčela ne može doći do nektara. Zadnje dvije godine imali smo i trova-

zvodnih društava. Bereški su pčelari iskoristili i tu mogućnost koja im se nudi preko granice, ali nažalost, zbog velike količine usjeva uljane repice, sije se manje suncokreta, tako da opet od suncokretove paše nema vrcanja.

ŠLJIVARSTVO

Marin Lerić ima nešto više od hektara zemlje, 2 jutra, što je premalo za uzgoj neke poljoprivredne kultu-

ve. Odlazio sam kod njega, razgledali smo šljive, razgovarali, tako da sam i ja odlučio da na zemljište koje imam zasadim šljive. Nekada je Srbija bila vodeća po proizvodnji šljiva, ali je posljednjih godina kompletna poljoprivreda zapostavljena u našoj državi, kao i sve drugo. Voćarski brend Srbije je svaka-ko šljiva i mislim da će po ulasku u EU to biti glavni voćarski izvozni proizvod Srbije. Tu je i malina, ali naše podneblje nije toliko pogodno za njen uzgoj«.

Marina Lerića smo pitali je li dobio poticaje od države. Odgovara: »Kada sam prije četiri godine stavljao prve zasade, od države sam dobio novac za sva stabla, jer tada je bila takva uredba. Uvjet je bio da si vlasnik poljoprivrednog zemljišta i da su svi papiri uredni. Sada je uredba druge vrste, tako da za 450 stabala koje sam zasadio prošle godine nisam dobio poticaj, niti ga mogu tražiti, jer nisam mirovinski osiguran, a to je jedan od uvjeta. Ostatak sadnica sam kupio iz svoje uštedevine, a nadam se da ću uskoro moći plaćati i mirovinsko.«

U Hrvatskoj je, kaže, slična situacija kao i kod nas. Prije su se dobivali poticaji za sadnju i za ograđivanje šljivika, sada se dobija poticaj samo za sadnju, dok se ograđivanje financira iz vlastitih sredstava.

Što se tiče tržišta, govori nam kako šljivu na veliko kod nas trenutno otkupljuju Rusi, a budući da idemo prema Europi, nada se da će i u EU biti konkurent sa svojom cijenom.

Marin zaključuje kako danas moraš raditi više poslova da bi preživio, a osim navedenog, on se s kraćim prekidima već više od dva desetljeća bavi glazbom i svira bas s tamburaškim sastavima. Blizina granica, jer se Breg nalazi na tromedi Hrvatske, Srbije i Mađarske, prednost je u ovom poslu, a u posljednje vrijeme najviše svira u Hrvatskoj, gdje se može pristojni-je zaraditi. Zahvaljujući svirkama stekao je prijateljstva s ljudima koji se bave poslovima kao i on, šljivarstvom i pčelarstvom, s kojima često razgovara i razmjenjuje iskustva. A u ovu godinu je ušao pun optimizma, jer očekuje solidan rod od svojih prvih zasada šljive.

Zlatko Gorjanac

nje pčela na suncokretu, jer je sjeme tretirano sredstvom koje ima dugačku karenicu djelovanja i u trenutku cvjetanja to sredstvo još reagira na insekte, tako da pčele jednostavno odlete, ali se ne vrte u košnice«, govori s razočaranjem *Marin Lerić*.

Ipak, bereški su se pčelari snalazili tako što su svoje košnice u vrijeme suncokretove paše selili k mađarskoj granici, te su pčele donosile med iz susjedne države, budući da je suncokret tamo prirodniji i medi. Ministarstvo poljoprivrede u Mađarskoj ima obvezu prema Europskoj Uniji da uzgoji određene količine uljane repice, što je posebno dobro za jačanje pčelarskih proi-

re koja se uglavnom sije na površinama bereškog atara. To su najčešće kukuruz, pšenica i soja. Stoga se *Marin* odlučio za voćarstvo, točnije šljivarstvo, te je prije četiri godine zasadio 300 stabala šljive, a prošle jeseni još 450, tako da sada na toj površini ima 750 stabala. Prvi rod, odnosno prorod, dolazi u trećoj godini, u četvrtj se očekuje solidan rod, dok bi u petoj godini uz povoljne uvjete trebalo biti 40 do 50 kilograma roda šljive po stablu. *Marina* pitamo zašto se odlučio baš za šljivu.

»Moja je supruga iz Darde u Hrvatskoj, gdje često odlazimo. Njen je susjed zasadio 8000 stabala šlji-

Sudar fikcije i stvarnosti

Umjesto da govore o selu i budućnosti njegovih stanovnika, predavači općenito opisivali sadašnje teško stanje, te objašnjavali najnovije mjere državne administracije na planu poticanja samoupošljavanja, što za Sončane nije aktualno, budući da »svoje proizvode i usluge nemaju kome prodati«, kako to reče jedan od sudionika tribine Antun Krstin

Tribina na temu »Kuda ide Sonta« održana je u petak, 26. ožujka, u velikoj dvorani Doma kulture u Sonti, u organizaciji MO-a G 17 plus i DSHV-a. Predavači su bili predsjednik OO G17 plus *Đorđe Manojlović*, voditeljica apatinske ekspoziturne Metals banke *Sanja Bačić*, zastupnik u SO Apatin *Dragan Josić* i agronom *Aleksandar Bošnjak* iz Sombora. Govorili su o sadašnjem teškom stanju, te o najnovijim mjerama državne administracije na planu poticanja samoupošljavanja, te o mogućnostima uzimanja subvencioniranih gotovinskih kredita do iznosa od 300.000 dinara.

Iako je tema tribine bila »Kuda ide Sonta«, o ovom mjestu konkretno je govorio jedino Dragan Josić, ali ne o Sonti u perspektivi,

nego je dao samo mlaki osvrt na situaciju u Sonti u prošlosti. Ni taj osvrt nije bio potkrijepljen konkretnim podacima, tako da su se i u njegovom izlaganju pojavile pojedine netočnosti. Ostali izlagači govorili su o perspektivama s pozicije politike G 17 plus, ali uopće, tako da nikom od malobrojnih nazočnih nije bilo jasno zbog čega je u nazivu tribine uopće i rabljena imenica Sonta. »Prvo, umjesto kuda ide Sonta, trebalo bi se pitati kuda idu Sončani. Pa zar nitko ne vidi gdje je nestala mladost našega sela? I ne bih se suglasio s gospodinom Josićem glede njegove tvrdnje kako je iz Sonte devedesetih godina otišlo 1000 žitelja. Otišlo ih je puno više, a nažalost, mladi odlaze i danas, ovoga puta trbuhom za kruhom. Taj se zaključak nameće i samim pogledom na

Aleksandar Bošnjak, Sanja Bačić, Dragan Josić i Đorđe Manojlović

statističke podatke. Na samom početku devedesetih godina Sonta je imala 6000 žitelja, a danas 5000. Ukoliko pribrojimo izbjegličku populaciju koja je zauvijek ostala u selu, dobit ćemo precizniju cifru. Nezadovoljan sam što nitko od izlagača danas nije govorio konkretnije o mjerama kojima bi se mogla zadržati mlada populacija u Sonti, sve je to bilo uopćeno

i prerazvodnjeno. Odobriti nekoć sredstva namijenjena samoupošljavanju nije nikakvo rješenje, jer, nažalost, svjesni smo kako će i oni, koji se u tu kombinaciju budu upustili, brzo i odustati, jer jednostavno u Sonti nemaju kome prodati svoje proizvode i usluge«, rekao je jedan od malobrojnih posjetitelja tribine *Antun Krstin*.

Ivan Andrašić

OPĆINSKA SMOTRA DJEČJEG FOLKLORA OPĆINE APATIN

Šokadija ide na zonsko natjecanje

Upetak, 25. ožujka, u Kupusini je održana Smotra dječjih zborova, folklora i orkestara općine Apatin. Od općinskih subjekata kulture predstavnici nisu imali Prigrevica i Svilojevo. Prigrevčani su se ispričali kratkim vremenom za pripreme, a Svilojevci prema malim brojem djece.

Sonta je bila zastupljena s trima skupinama. KUD »Mažoret« jedini je nastupio u kategoriji orke-

stara. Dječji tamburaški orkestar »Tandora« izveo je numere »Da te mogu pismom zvati«, »Mile« i »Irska melodija« i plasirao se na zonsku smotru. Dječja folklorna skupina OKUD-a »Ivo Lola Ribar« neuspješno je nastupila s koreografijom »Igre iz Timočke krajine«. Nastup članova dječje skupine folklornoga odjela Kulturno-prosvjetne zajednice Hrvata »Šokadija« s koreografijom »Šokadijo moja dra-

Dječja skupina KPZH »Šokadija«

Dinamičan ples Šokadinaca

ga« bio je superioran, tako da kod predstavnice Saveza amatera Vojvodine, selektorice *Dude Dmitrović* nije bilo dvojbe. Mali Šokadinci uspjeli su se plasirati na zonsku smotru. Osim njih, na zonsku smotru, koja će biti održana 24. travnja u Kuli, plasirali su se najstarija skupina folklora OŠ »Jožef Atila« iz Kupusine s koreografijom »Popularne kupusinske igre« i dječja folklorna skupina GKUD-a »Dunav« iz Apatina s koreografijom »Dječje igre iz Like«.

»Raduje me uspjeh naše djece, a to je samo još jedna potvrda ispravnosti našega programskoga opredjeljenja. Najviše ćemo postići ukoliko svatko od nas njeguje svoju izvornost, jer nikada ne smijemo smetnuti s uma da ukoliko volimo svoje, a poštujemo susjedstvo, u velikoj mjeri pridonosimo i kvaliteti suživota na ovim prostorima«, kaže voditeljica dječje folklorne skupine KPZH »Šokadija« iz Sonte *Ljiljana Šokac*.

I. Andrašić

ANDELKA MIHALJEV OSLIKAVA NOJEVA JAJA

Motivi naviru iz djetinjstva

Ideju joj je dao suprug Stevan, a podlogu, odnosno jaja nojeva, Eva i Marin Tadijan koji imaju farmu najvećih ptica na svijetu

S amouka umjetnica iz Sonte *Anđelka Mihalev* specijalizirala se za oslikavanje jaja. Podsjetimo čitatelje, prije nekoliko godina pisali smo o njezinom oslikavanju kokošnjih, pačjih, guščjih i prepeličjih jaja. U međuvremenu, Anđelka je usavršila tehniku, a usko se usredotočila i na podlogu i motive. Danas oslikava nojeva jaja, a kako već biva i tu se umiješao slučaj.

»Moji sumještani *Eva i Marin Tadijan* imaju farmu nojeva. Na ideju da oslikavam ova mega-jaja došao je moj suprug *Stevan*. Od prve mi je to zazvučalo kao novi izazov, ali sam malo strijepila zbog tržišne cijene nojevih jaja. Kontaktirali smo *Tadijanove* i na naše veliko iznenađenje, oni su se oduševili idejom, a jaja nam nisu naplatili. Iz zahvalnosti pripremila sam za njih uskršni dar, razumljivo riječ je o oslikanom jajetu i to oslikanom uskršnim motivom«, kaže Anđelka pokazujući nam oslikana nojeva jaja.

KOD TETE NA SALAŠU

Pred očima, oslikana jakim bojama, plešu dvije vrste motiva. Brojem

prevladavaju motivi polja i salaša, šarenilom uskršni motivi. »Veliki dio djetinjstva provela sam kod tete *Ane Buvine* na salašu. I danas su mi u sjećanju beskrajne zimske vožnje zaprežnim saonicama s tetkom *Stipanom*. Sjećam se i koliko je bilo salaša u dijelu atara Sonte koji se proteže sve do obale Dunava. Svi ti motivi zakopani su duboko u mojoj duši i kako koji od njih izbije u prvi plan, veže me za prošlost, za bezbrižno djetinj-

stvo u prostoru kojega je, za moje djetinje oči, ograničavalo samo nebo. Možda upravo zbog toga i preferiram prilično jarke boje. U oslikavanju nojevih jaja rabim isključivo akrilne boje. Za djetinjstvo me vežu i uskršni motivi. Bez obzira na sve materijalno vrijednije darove roditelja, u duši su mi isto tako ostala zapretna sjećanja na uskršne blagdane kod tete. Djece je bilo puno, novca malo, pa nam je »zec« donosio uglavnom šarena jaja, orahe, jabuke i ostale proizvode kućne radinosti. A

tetu je upravo siromaštvo naučilo umjetnosti izrade svega i svačega u vlastitu domu«, prisjeća se Anđelka svojega djetinjstva.

SLIKE

Zid hola njezina doma krase uramljene slike s motivima toliko sličnim motivima s nojevih jaja. »Oprobala sam se i u naivnom slikarstvu, ove zime puno ozbiljnije. To je za mene novi izazov, međutim, sada moram napraviti prinudnu stanku. Ovih dana suprug *Stevan* i ja odlazimo na sezonske radove u Hrvatsku, pa ću tako svoje omiljene aktivnosti nastaviti nakon povratka u Sontu koncem godine«, završava priču Anđelka Mihalev.

Ivan Andrašić

PRODAJNA IZLOŽBA HUMANITARNO-TERAPIJSKE ZAJEDNICE ZA POMOĆ OVISNICIMA »HOSANA«

Skromna cijena – velika pomoć

Prošle je nedjelje, na blagdan Cvjetnice, u prostoru Kuće pomirenja s Bogom u Somboru priređena uskršna prodajna izložba. Sakupljen novac odlazi Humanitarno-terapijskoj zajednici za pomoć ovisnicima »Hosana« u Starom Žedniku. Na izložbi se moglo naći puno različitih predmeta kao što su pisanice, raspela, krunice, biblije, umjetničke slike, različiti ručni radovi, a izložene predmete izradili su štićenici Zajednice Hosana, kao i vjernici župe svetog Križa, gdje je župnik vlč. *Marinko Stantić*, koji je i voditelj ove zajednice. Veliki broj vjer-

nika svih somborskih župa posjetio je izložbu i svatko je ponešto kupio za doista skromnu cijenu i tako pomogao Zajednicu Hosana. U kasnim popodnevним satima ostalo je vrlo malo neprodanih predmeta, a sakupljena je i značajna svota novca.

Potrebe Zajednice Hosana dosta su velike, stoga se često za nju organiziraju različiti humanitarni koncerti i izložbe. Sljedeća prodajna izložba za pomoć Zajednici Hosana bit će organizirana u Somboru na blagdan Duhova.

Z. G.

U HOLU VLADE AP VOJVODINE OTVORENA IZLOŽBA VLADIMIRA KRAVČENKA

Univerzalni simbol uskrasnih blagdana

U susret uskrsnim blagdanima, u holu Vlade AP Vojvodine 30. ožujka otvorena je izložba »Duša u ljusci« autoru Vladimira

»Jaje, kao savršen proizvod prirode, kroz povijest je uvijek predstavljalo nešto tajanstveno i magično. Prije nego je povezano s Uskrsom bilo je dio proljetnih svetkovina i festivala. Stari su ga narodi poštovali kao simbol kozmosa. Od prastarih vremena bojili su jaja i razmjenjivali ih. Jaje je simbol ponovnog rađanja prirode i čovjeka kao njenog dijela«, riječi su likovnog kritičara i skulptorova prijatelja Luke Salapure.

Izložbu je otvorio pomoćnik pokrajinskog tajnika za kulturu Milan Micić, nakon čega su svi posjetitelji mogli uživati u ovim malim remek djelima.

»Uvijek sam volio raditi tako neke opipljive stvari, pa je ova izložba s ljuskama jajeta proizvod prethodnog iskustva«, kaže za HR Vladimir Kravčenko. »Ljuska je materijal kao i svaki drugi, s tim što treba više vremena i pažnje, kao i koncentracije, kada se radi s njom. Prva je ideja bila više vezana za oslikavanje, ali kada se kasnije presjeklo prvo jaje – ideje su se same rađale. Ponekad su one vezane za događaj, riječ, osobe...«

Iz svog bogatog životopisa i mnogobrojnih izložbi, Kravčenko izdvađa onu postavljenu u Moskvi, koju vezuje i uz svoje podrijetlo.

Kaže kako postoji i mogućnost da se izložena djela rađena u ljuski jajeta i kupe. »Da, ta mogućnost postoji, bilo bi krasno da netko tko doista cijeni ovaj rad i ljubav prema ovoj vrsti umjetnosti priušti sebi ovako nešto što će krasiti ne samo moj, nego i život te

osobe koja prepoznaje prave vrijednosti«, kaže autor.

Kravčenko. Skulpture od neimpregnirane ljuske jajeta, koje obiluju raznim motivima i načinima izrade ovu izložbu čine drugačijom od drugih.

Izložba ovog umjetnika bit će otvorena do 7. travnja.

A. Jukić-Mandić

NA SREDIŠNJEM OSJEČKOM TRGU 12. PUT ZAREDOM

Jaja šarana bojama grada

Izvanredna manifestacija, evo već po 12. puta, uvijek na središnjem osječkom trgu i uvijek na Cvjetnu subotu, dan uoči Cvjetnice. Ali, sudionika je svake godine sve više, pa se prošle subote teško moglo proći Trgom Ante Starčevića u Osijeku, pa su se i tramvaji jedva probijali. Sedamdeset i tri štanda na trgu zaposjelo je više od pedesetak drugih iz Osijeka, ali i okolice, pa su tu viđeni i Vukovarci, Udruga mladih Ne zaboravi iz Tiborjanaca, Udruga Šuška iz Beketinaca, udruge iz Tenja, Bilja, Rakitovice, Zelčina, Karanca, Duboševica i dr. Šarenilo htijenja i ideja navijestilo je Osječanima proljeće koje već osvaja prvim cvjetovima, ali i pravim proljetnim temperaturama, mada je kiša zamalo pokvarila ugođaj.

Godinama već svaka manifestacija završava Cvjetnim korzom, a ove su godine sudjelovali mališani iz desetak osječkih vrtića i isto toliko osnovnih škola, pa je cvjetna kolona na trenutak zaustavila i gradski prijevoz. Tek tada se spustila kiša, plaha, proljetna, a cvjet-

no kostimirani mališani, poput duginih boja, rasuli su se središnjim osječkim trgom, mada su vidik zakrili kišobrani.

Kako svih ovih godina ova manifestacija podrazumijeva i prigodan kulturno-umjetnički program, ove su godine taj program otvorili

gibarački mališani, korizmenom dječjom igrom Žabe-labe, a nastavili su gibarački tamburaši setom srijemskih pjesama Divan je kićeni Srijem i folklorna skupina Gibarčana također korizmenom igrom Pletite se lisice. Potom su se programima predstavljale i druge udruge, Srpski KUD Sveti Sava iz Tenja, Ukrajinski KPD iz Osijeka, Savez Nijemaca i Austrijanaca u Osijeku, Mađarsko društvo Nepkör, Rusinski KPD Osif Kostelnik iz Vukovara, Šokačko srce iz Zelčina, Matica slovačka iz Josipovca Punitovačkog, Etno-centar s dječjim folklorom iz Čepinskih Martinaca i naravno Šokačka grana, a prikazani su uskrasni običaji i oni koji prethode Uskrsu, najvećem kršćanskom blagdanu.

Slavko Žebić

MORNARSKA PISMA Piše: Milorad BIBIĆ MOSOR

Susret s Mesićem

Zove me Ivan Vanja Lopusinskiy, ugledni Splitsanin koji pet i pol desetljeća, još iz zajedničkih studentskih dana, prijateljuje s bivšim hrvatskim predsjednikom Stipom Mesićem, poziva me u svoj stan: »Stipe danas popodne dolazi iz Zagreba, večeras trajektom ide na Hvar, bit će u mene u šest uri, zadržat će se jedno uru vrimenta, dođi i ti.«

U deset godina koliko je Stipe Mesić bio predsjednik Hrvatske susreo sam se s njim desetak puta – u Splitu, Umagu, Zagrebu i Hvaru, obavio nekoliko intervjua za svoju Slobodnu Dalmaciju, doveo ga u svoj talk show Mosorijada koji se prikazuje na splitskoj Televiziji Kanal 5, svaki susret protekao je u veseloj atmosferi, punoj smijeha, viceva, kako bi Splitsanici rekli – dobre zaječancije!

Došao sam pred zgradu gdje živi Vanja Lopusinskiy, na ulazu sam vidio policijski automobil, dva policajca... Vanja mi je otvorio vrata, namignuo mi, prišapnio da odmah s vrata moram ispričati jedan vic. Stipe Mesić je sjedio u fotelji dnevnog boravka. Umjesto dobar dan, kazao sam ulazeći unutra: »Gospodine doživotni bivši predsjedniče Hrvatske, znate li šta je na svijetu bolje od dobre ženske?!« Mesić se nasmijao, odgovorio mi odmah: »Ništa na svijetu nema bolje od dobre ženske!« Kazao sam mu: »Ima!« Mesić se nije dao rekavši mi: »Nema!« Potrajalo je to – ima, nema – jedno desetak sekundi, a onda me je upitao: »Ajde, onda mi ti reci što je to na svijetu bolje od dobre ženske!« E, tu sam ga čekao, ispalio sam kao iz topa: »Dvi dobre ženske!« Mesić se naglas nasmijao, ustao je s fotelje, pružio mi ruku i priznao: »U pravu si!«

Sat vremena pričali smo o svemu i svačemu. Zanimalo me kako mu je u mirovini, ispalo je da on zapravo radi gotovo jednako kao i u godinama dok je bio hrvatski predsjednik. Prije je radio od osam ujutro pa do, kako sam kaže, »koliko treba dugo ostati navečer«, a sad radi od devet ujutro do šest popodne. Znam što vas zanima, ono što je zanimalo i mene: a što to sad devet sati na dan radi doživotni bivši hrvatski predsjednik? Izenadio me odgovorom: »Imam toliko kontakata svaki dan da mislim produžiti radno vrijeme! U vezi sam s inozemnim i domaćim političarima, gospodarstvenicima, brojnim veleposlanicima u Hrvatskoj, pišu mi građani Hrvatske, zovu me sa svih strana...«

Stipe Mesić je otkrio kako je nakon deset godina konačno dobio – slobodne vikende! I provodi ih sa svojom obitelji i prijateljima u vikendici u Pušćanskoj Dubravi. Zadirkirao sam ga malo na račun onoga policijskog automobila ispred zgrade, priznao mi je: »Tako mora biti. Moje osiguranje nije brojno kao nekad, ali kazali su mi da moram imati osiguranje. Što ću... Ma, pobjeći ću ja koji put i njima kao što sam znao pobjeći osiguranju dok sam bio hrvatski predsjednik. I okupati se u moru otoka Hvara dok su oni mislili da sam u sobi...«

Vanja Lopusinskiy dao je svom starom prijatelju Stipi CD s ruskim romansama, Mesić je priznao da ih rado sluša, ali su mu izvorne dalmatinske pisme bile i ostale – najdraže! Isto kao i slavonski specijaliteti koje mu zabranjuju jesti... Ali koji put učini prekršaj i pojede komad kulena. Dakako, uz crno vino!

SUNCE, RIVA I MORE

Podne u Splitu

Bio je to jedan četvrtak, u stvari jedan poseban četvrtak. Prvi u ovom tek pristiglom proljeću. Bilo je više od 20 stupnjeva na osnaženom suncu i bilo je prekrasno. A kako bi drugačije i moglo biti u Splitu, na rivi uz more. Fotografije pred vama, pokušaj su »slikovitog« predstavljajući tog jedinstvenog morskog događaja doživljenog »kontinentalnim okom«, a ovaj prigodni tekst literarni je zapis jednog podneva u običnom radnom danu u tjednu.

No, jako, toplo sunce, učinilo ga je drugačijim i Splitsanici, Splitsanke i »njihovi gosti«, koji su se toga dana zatekli u gradu podno Marjana, odlučili su ga iskoristiti na najbolji mogući način. Guštajući vanka na toplom suncu, šeućući ili sjedeći u nekom od brojnih kafića glasovite splitske rive. Iako je bio radni dan. Ali ipak je to Mediteran. I tamo vrijede drugačije norme svakodnevnog življenja, unatoč sve jačoj stezi »kapitalističkog obruča«.

Šeućući gradom, iza sebe sam čuo fragment razgovora grupice studenata u kojemu se postavilo pitanje današnjeg odlaska u sveučilišnu čitaonicu i odrečni odgovor kako to uopće nema smisla po ovako lijepom danu. Studentski gledano posve ispravno stajalište. Pa tko bi još mogao učiti u knjižničkoj tami, svjestan činjenice kako vani »svijetli« iz sve proljetne

2. travnja 2011.

snage? Bit će vremena za znanost i navečer, ali podne pripada životu.

Vjerojatno su jednako tako mislili i svi drugi koji su se u tom i ostalim sljedećim ranopopodnevним satima zatekli uz rivu i more, davajući prednost trenutku čistog užitka. Šetači su šetali, »sjedajući« su sjedili i svima je bilo lijepo. Teme razgovora postale su veselije, počeli su se kovati i prvi planovi za nastavak toga lijepoga dana, naravno svi vezani uz što duži boravak na svježem, morskom zraku. Oni optimističniji zaputili su se na obližnje Bačvice, glasovito splitsko kupalište i plažu nevjerojatno plitkog priobalja, rasprostrli »šugamane« (ručnike) i započeli predljetnu sezonu sunčanja. Kako sam poslije saznao, bilo je i nekoliko hrabrijih kupača kojima kalendarski ožujak nije smetao u nakani potpunog užitka u suncu i moru. Jer dan je bio stvoren za sve...

D. P.

KRONOLOGIJA od 2. do 9. travnja

2. TRAVNJA 1723.

Plemstvo obitelji *Petra Alage* proglašeno je i u Bačkoj županiji. Plemičku povelju i grbovnicu stekla je 15. srpnja 1722. Njeni su potomci živjeli ili žive u Baji, Kačmaru, Lemešu, Segedinu, Subotici, Zagrebu i dr.

2. TRAVNJA 1974.

Poslije 77 godina ukinut je tramvajski promet u Subotici. U 17 sati i 40 minuta zadnji se put začuo stari, dobro znani zvuk tramvajskog zvona. Više od 10 tisuća Subotičana oprostilo od svog najstarijeg prometala na kojem se putovalo od Somborske kapije ili Šandora (Aleksandrova) do središta grada i otuda do Palića – i nazad. Prvi tramvaj u Subotici pušten je u promet 7. rujna 1897.

3. TRAVNJA 1768.

Na prostoru Agine bare, danas područja s istočne strane Mjesne zajednice Kertvaroš, započelo je sustavno pošumljavanje Subotičko-horgoške pješčare u cilju zaštite grada i njegovih žitelja od štetnog djelovanja eolske erozije, odnosno pijeska vijavca i razornih udara njegovih oštih kristalnih čestica.

4. TRAVNJA 1953.

Rođen je *Dragomir Vujković*, boksač, zaslužni sportaš Jugoslavije. Tijekom petnaestogodišnje karijere branio je boje »Spartaka«, banjalučke *Slavije* i beogradskog *Partizana*. Šest je puta osvajao titulu prvaka države, tri puta bio je prvak na Mediteranskim igrama, pet puta na Balkanskim igrama, u dva navrata osvojio je srebrnu

kolajnu na svjetskim prvenstvima u boks, u Havani 1974. i u Beogradu 1978.

4. TRAVNJA 1971.

U središtu grada, sred malog novootvorenog trga na križanju ulica *Vladimira Nazora* i *Borisa Kidriča*, otkrivena je spomenbista *Ambrozija Boze Šarčevića*, agilnog javnog djelatnika, spisatelja, prevoditelja, leksikografa, bliskog suradnika biskupa *Ivana Antunovića*, preporoditelja bunjevačkih i šokačkih Hrvata. Bistu je izradio glasoviti hrvatski kipar *Ivan Meštrović* na traženje pjesnika, publicista i novinara *Jose Šokčića*.

5. TRAVNJA 1956.

U subotičkoj općini ukinute su otkupne stanice koje su više od jednog desetljeća bile sinonim prinudnog otkupa poljoprivrednih proizvoda od ovdašnjih seljaka.

5. TRAVNJA 1960.

Umrlo je *Ibolya Ferenci*, prvakinja Drame na mađarskom jeziku subotičkog Narodnog kazališta. Tijekom svoje glumačke karijere ostvarila je pedesetak značajnih uloga u djelima mađarskih, hrvatskih, srpskih i inozemnih dramskih autora. Rođena je 1915. godine.

5. TRAVNJA 1996.

Na Filološkom fakultetu u Novom Sadu otvorena je Katedra za hungarologiju, čiji je čelnik dr. *Sava Babić*, književnik, esejist, kritičar, vrsni prevoditelj s mađarskog jezika. Tom prigodom prikazana je njegova knjiga *Mađarska civilizacija*. Dr. *Sava Babić* rođen je na Paliću 27. veljače 1933. godine.

6. TRAVNJA 1527.

Austrijski car *Ferdinand Habsburški* uputio je pismo

Jovanu Nenadu Crnom koji se samoproglasio carem. U pismu mu jamči da će ubuduće teritorij kojim vlada biti pod carskom, odnosno bečkom zaštitom.

6. TRAVNJA 1941.

Dvadeset i četiri divizije njemačkog *Wermachta*, prema zapovijedi *Adolfa Hitlera*, iznenada i bez objave rata napada Kraljevinu Jugoslaviju. Dio borbenog zrakoplovstva prelijeće preko zračnog prostora Subotice bombardirajući ciljeve na cijelom teritoriju zemlje, a mjestimice i subotičku okolicu. Gradom su zavladali neizvjesnost, strijepnja, strah...

7. TRAVNJA 1790.

Bačka županija je pozvala Gradsko vijeće Subotice da sve spise u svezi s premjerom zemljišta, pravednijim oporezivanjem, popisom življa i dr. otpremi u županijsko sjedište, kako bi se tamo kao glavni razlog raskola između vladara i nacije uništili, odnosno spalili. Izvršavanjem ove zapovijedi nanesena je golema šteta povijesti, znanosti i kulturi Subotice i cijele regije koja je uljudbeno na nju bila upućena.

7. TRAVNJA 1922.

U Suboticu je doputovala Međunarodna komisija za konačno razgraničenje s Mađarskom kod Kelebije. Komisiju čine vojni eksperti Engleske, Francuske, Italije, Japana, Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, te Mađarske.

7. TRAVNJA 1944.

Gradskoj upravi u Subotici proslijeđena je naredba mađarske vlade o formiranju posebnog logora za Židove radi temeljitog »čišćenja« zemlje. »Židove treba sprovesti u logore, njihove stano-ve zaključati, radnje zapečatiti, a novac i dragocjenosti uzeti na čuvanje.« Ne zadugo je kod Stare carinarnice, u blizini teretnog kolodvora, ustrojen je židovski geto.

8. TRAVNJA 1861.

Gradsko vijeće je usvojilo pravilnik o gradnji, u kojem se među ostalim navodi: »Osim poštivanja prava graditelja, cilj ovih pravila je gradnja, te posvećivanje pune pozornosti sigurnosti rada te skladu stare i nove gradnje, vanjske ljepote i otklanjanje elementarne pogibelji...«

8. TRAVNJA 1941.

Objavljeno je prvo neslužbeno izvješće o bombardiranju Subotice 6. travnja. Prvo se zbililo u 13 sati i 30 minuta kada je grad nadljetalo osam lovaca-bombardera i bacalo zapaljive bombe i granate. Drugo je uslijedilo u 14,15 kada je osam lovaca tipa *Messerschmitt* mitraljiralo grad. Poginule su tri osobe, a ranjeno ih je šest.

9. TRAVNJA 1759.

Subotička franjevačka rezidencija nakon 36 godina proglašena je Kanonski utemeljenim samostanom. Za prvog gvardijana samostana naimenovan je otac *Daniel Zavodski*, učitelj, kasnije profesor na Gramatikalnoj školi (Gimnaziji), koju su od utemeljenja 1747. vodili franjevci.

9. TRAVNJA 1954.

Reorganizirano je subotičko *Narodno kazalište – Népszínház*. Broj uposlenika je s 229 sveden na 151. U teatru od tada djeluju *Hrvatska drama*, *Mađarska drama*, *Orkestar i zbor*, administrativno i tehničko osoblje.

9. TRAVNJA 1999.

Umro je *Károly Brindza*, novinar, publicist, spisatelj, pripadnik naprednog radničkog pokreta, sudionik NOP-a, neko vrijeme jedan od urednika dnevnika *Magyar Szó*, potom tjednika *Dolgozók*. Napisao je i objavio desetak knjiga pretežito monografsko-povijesnog karaktera.

Znanstveni kolokvij o stereotipima i predrasudama u medijima

SUBOTICA – Peti po redu znanstveni kolokvij Zavoda za kulturu vojvodanskih Hrvata na temu »Stereotipi i predrasude u medijima – modeli istraživanja, analize i tumačenja« bit će održan u utorak, 6. travnja, u prostorijama Zavoda (Harambašićeva 14). Početak je u 17 sati. Naime, mediji na hrvatskom jeziku u Vojvodini do sada nisu bili predmet medijskih analiza, niti je istraživana percepcija Hrvata u medijima na drugim jezicima. Posljedice toga su, s jedne strane, odsustvo jasne predodžbe o tome ima li u medijskim proizvodima na hrvatskom jeziku stereotipa i predrasuda, te tko su mogući njihovi objekti i kakva im je narav, a s druge strane, izostaje i racionalna slika o tome jesu li Hrvati objekti generiranih stereotipa i predrasuda u medijima na drugim jezicima, kao i u kojim medijima eventualno oni figuriraju i na koji način. Uvodničar na znanstvenom kolokviju bit će novinar, medijski analitičar i istraživač *Davor Marko*, koji živi i radi u Sarajevu kao akademski tutor u Centru za interdisciplinarnu postdiplomske studije Sveučilišta u Sarajevu. Urednik je novinarskog vodiča »Promicanje medijske odgovornosti u multikulturnim društvima«, koji se bavi trendovima i profesionalnim pogreškama u izvještavanju o romskoj zajednici.

Nikola Lučić u završnici europskog foto-natjecanja

SUBOTICA – Subotičanin *Nikola Lučić* ušao je u finale amaterskog foto-natjecanja »Share your image of Southeast Europe« (Podijelite svoju sliku Jugoistočne Europe), organiziranog pod pokroviteljstvom Europske komisije za proširenje. Njegova fotografija pod nazivom »Small talk« (Mali razgovor) izabrana je među 24 od pristiglih oko 3200 radova 1448 fotografa-amatera porijeklom iz 33 zemlje Europske Unije.

Kako saznajemo od autora, imena pobjednika natjecanja bit će poznata za dva tjedna. Tada će im biti uručene i nagrade: fotoaparati ili druga fotografska oprema u vrijednosti od 1000, 2000 ili 3000 eura, te pozivnice na otvorenje izložbi u Madridu i Bruxellesu na kojima će u proljeće 2010. biti moguće pogledati nagrađene fotografije.

Osim ovih, posebna nagrada »People's Favourite Award« bit će uručena fotografu čiji je rad dobio najviše glasova on-line glasača, a pobjednik ili pobjednica u ovoj kategoriji kući će odnijeti vrijednu fotografsku opremu koja stoji oko 1000 eura.

Stalni postav slika Save Stojkova

SOMBOR – Predsjednik Vlade Vojvodine dr. *Bojan Pajtić* otvorio je u ponedjeljak u zgradi Preparandije stalni postav slika slikara *Save Stojkova*. Formiranjem stalnog retrospektivnog postava radova poznatog vojvodanskog slikara obilježena je šezdesetpetogodišnjica njegovog rada i osamdeset peti rođendan, a Sombor je na inicijativu Pedagoškog fakulteta dobio izuzetan muzejski i umjetnički sadržaj.

Predsjednik vojvodanske vlade *Bojan Pajtić* je ovom prigodom rekao kako na Savinim slikama nema Vojvodine kakva ona jest, na njima je ona Vojvodina »kakvu tijekom posljednja tri stoljeća svi želimo«. »Bez obzira na to odakle smo došli, kojim jezikom govorimo, kako se krstimo ili kome se klanjamo, svi smo mi na Vojvodinu gledali kao na bla-

gorodnu regiju mira i spokoja. A pod krovom trščara, iza kibic-fenstera i pod bogatim krošnjama *Save Stojkova* krije se baš to: naša davnašnja želja – bogat rod na plodnoj i mirnoj zemlji, stabilnost i sreća, stari vojvodanski arhetip. *Sava Stojkov* je slikar svakojakog dobra. Zato nam je *Sava* dragocjen. Jer ovdje gdje ima puno nacija i vjera, i gdje je bostan najveće brdo, zlo je lako donijeti. I vjetar ga može razvejati. Zato je ovdje, kako pjesnik kaže »mala vračka« da nestanu smutnje i crni oblaci. Ako vas nekada podsjetite na licitarsko srce, to je zato što su ove slike vojvodanske amajlije – praslake mira i blagostanja koje od nje želimo. I ako vas netko pita – što je ideja Vojvodine, vi ga dovedite ovdje, pa mu lijepo pokažite«, rekao je *Bojan Pajtić*.

U umjetničkom dijelu programa povodom otvaranja stalne retrospektive djela *Save Stojkova* sudjelovali su *Mira Banjac* i *Zvonko Bogdan*.

Druga knjiga »Izabranih drama« Matije Poljakovića

SUBOTICA – Nakladom NIU »Hrvatska riječ« iz tiska je izašla druga knjiga »Izabranih drama« *Matije Poljakovića*, kojom je obuhvaćeno sedam njegovih komedija i satira – »Zakuženi«, »Đavo u kući«, »Par žutih cipela«, »Ta naša djeca«, »Ludograd«, »Heroj ili ubojica« i »Tata, ti si bez perspektive«. *Matija Poljaković* spada među vodeće hrvatske dramatičare, pisao je komediju, satiru i grotesku, svjedočeći o ljudskim slabostima i posnuću, kao i o žarištima moralnih zastranjivanja u društvu. Od pedesetih do sedamdesetih godina XX. stoljeća kućni je pisac subotičkog kazališta, u kojem je prouzročeno petnaest njegovih djela, mahom u maniri pučkih igrokaza, po kojima je ostao zapamćen do danas, premda je njegov urbani opus daleko značajniji, slojevitiji, a ondje ostvarena dramska čvorišta općevrijedna i aktualna i u vremenu sadašnjem. Svojim dramatičkim djelom *Matija Poljaković* je pridonio najvišim estetskim i etičkim stremljenjima u hrvatskoj kulturi, još za života postavši mjerom svijesti i samosvijesti bunjevačkih Hrvata u definiranju našeg nacionalnog i kulturnog identiteta, napose uljudbe kojoj svjetonazorski pripadamo. (M. Miković)

Zvonko Bogdan u Madlenianumu

ZEMUN – Kantautor tamburaških pjesama *Zvonko Bogdan* nastupit će 9. travnja na Velikoj sceni opere i teatra »Madlenianum« u Zemunu, uz pratnju orkestra »Osam tamburaša s Petrovaradina«. Ovo će biti njegov »prvi veliki javni nastup u Zemunu«, najavljuju iz »Madlenianuma«. Podsjetimo, *Zvonko Bogdan* posljednjih godina svake jeseni drži koncerte u beogradskom Sava centru.

Natječaj za Festival bunjevački pisama

Hrvatska glazbena udruga »Festival bunjevački pisama« - Subotica raspisala je natječaj za skladbe koje će biti izvedene na desetom Festivalu bunjevački pisama, koji se planira za rujna ove godine. Osnovna svrha ovoga festivala je promocija i popularizacija nove bunjevačke pisme i poticaj svima, a osobito mladima, da i sami pridonese očuvanju i unapređenju kulturne baštine svoga roda i naroda.

Natječaj je otvoren do 30. svibnja 2010. godine. Skladbe slati na adresu: Vojislav Temunović, Skerlićeva 17, Subotica, s naznakom: za X. Festival bunjevački pisama; na HGU FBP, Jo Lajoša 4a, Subotica; ili mail: vojot@nadlanu.com

GLUMAC-ANIMATOR LUTAKA PETAR KONKOJ IZ SUBOTICE GRADI KARIJERU U HRVATSKOJ

Poznat ćeš me po reklami

Osim što se pojavljuje u aktualnoj reklami za jednog internetskog provajdera u Hrvatskoj, našeg sugovornika možete vidjeti i u predstavama kazališnih kuća u Vukovaru i Osijeku

Karijera umjetnika, posebice onih mladih koji su tek svršili naobrazbu, nerijetko zna biti puna neizvjesnosti i nepredvidivosti. Suvremena era tržišnog kapitalizma tjera, ili promatrano iz drugog kuta, nudi mogućnost brže i lakše zarade. A *Petru Konkoju*, glumcu i animatoru lutaka koji je prošle godine diplomirao na Akademiji umjetnosti u Osijeku, tu, prvenstveno zahvaljujući umijeću, dobro ide. Nakon što je prošle godine osvanuo diljem Hrvatske na reklamnim bilbordima Zagrebačke banke, ovih je dana počelo emitiranje reklama za Iskon.hr u kojoj se također pojavljuje. Naš se glumac u reklami pojavljuje u društvu mlade hrvatske glumice *Csille Barath-Bastaić*, poznatije kao Lada iz aktualne sapunice »Dolina sunca«.

No, to nije sve što se tiče njegova pojavljivanja na malim ekranima. Naime, Petar je stigao i do Hrvatske radio-televizije (HRT), gdje je angažiran kao animator lutaka u seriji »Tajni dnevnik Patke Matilde«, koja se emitira petkom ujutro u Dječjem programu te nacionalne televizijske kuće.

A za ovom javno vidljivijom sferom njegove karijere ne zaostaje ni onaj dio karijere koji se odnosi na kazalište. Petar igra u lutarskoj predstavi »Šuma Striborova« Hrvatskog doma Vukovar, koji ovim projektom nastavlja misiju formiranja profesionalnog dječjeg i lutkarskog kazališta u tom gradu.

Inače, ukoliko vas put odvede do Osijeka, Petra Konkoja možete pogledati i u tamošnjem Dječjem kazalištu – u predstavi »Pippi Dugačarapa« u režiji *Zlatka Svibena*. »U toj predstavi igram Gospodina Nilssona, majmuna koji čuva i brine o Pippi«, kaže nam Petar Konkoj.

Također, kako nam otkriva, kada ima vremena bavi se i izradom lutaka, a njegova dva ginjola trebala bi se pojaviti u novoj predstavi *Zijaha Sokolovića* što ju slavni glumac i redatelj postavlja u sisačkom kazalištu.

A planova i projekata glede budućnosti, mladome glumcu ne manjka. »Pozvan sam glumiti u predstavi 'Junaci Pavlove ulice' koja se radi u koprodukciji Osječkog ljeta kulture i Hrvatskog kazališta u

Pečuhu. Osim u Hrvatskoj, predstava će biti igrana i u Pečuhu, kao i po mađarskim mjestima u kojima žive Hrvati. Rad na predstavi počinje u

lipnju«, kaže mladi glumac na kraju razgovora.

D. B. P.

Ulazak u povijest

Petar Konkoj našao se na posteru objavljenom uz 1000. broj srbijanskog tjednika »Vreme«, na kojem su u kolažnoj »Sgt. Pepper« maniri poredane domaće i strane ličnosti koje su obilježile 20. stoljeće. Iako to nije nimalo laka zadaća, može ga se pronaći u gornjem lijevom kutu, u društvu pjevača Ramba Amadeusa i bivšeg hrvatskog predsjednika Stjepana Mesića. Mjesto na posteru Konkoj je »zaslužio« radeći kao redakcijski kurir u »Vremenu« od 2000. do 2002. godine.

PUTUJUĆA IZLOŽBA STIŽE I U SRBIJU

»Suvremeni hrvatski nakit« u Subotici

U Salonu Moderne galerije Likovni susret Subotica, u četvrtak 8. travnja u 19 sati bit će otvorena izložba »Suvremeni hrvatski nakit«, koja se realizira u suradnji sa Generalnim konzulatom Republike Hrvatske u Subotici a pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

Izložbu će, s početkom u 19 sati, otvoriti generalna konzulica Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici mr. *Ljerka Alajbeg* i ravnateljica Likovnog susreta *Olga Šram*.

»Za ovu izložbu odabrano je 16 autora čije je likovno djelovanje kontinuirano i usmjereno na likovnu disciplinu umjetničkoga nakita. Zajednički ih karakterizira sloboda kombinacija materijala i ispreple-

tenost urbanoga i tradicijskoga; fluktuacija između salonskoga-intimnoga i prostranstva prirode dala je prostor za mogućnost ugradivanja asocijativnoga materijala... Realizacija ove izložbe po prvi put će predstaviti na okupu umjetnike koji imaju svaki zasebno izlagačku djelatnost u zemlji i inozemstvu, ali ovim zajedničkim nastupom želi se ukazati na nakit kao umjetničku djelatnost koja korespondira sa svim umjetničkim postulatima kao i ostalo likovno stvaralaštvo«, navodi se u katalogu izložbe.

Izložba »Suvremeni hrvatski nakit« u Likovnom susretu moći će se pogledati do 25. travnja, nakon čega seli za Novi Sad, gdje će biti izložena u Muzeju grada Novog Sada.

D. B. P.

Sačuvano jezično blago

U povodu 190. obljetnice od rođenja prvog leksikografa u bunjevačkih Hrvata *Ambrozija Boze Šarčevića*, u subotičkoj Gradskoj knjižnici u utorak je, 30. ožujka, održana književna večer posvećena rječnicima govora vojvodanskih Hrvata, na kojoj je predstavljen i »Zaboravljeni rječnik – govor golubinačkog kraja« *Ilije Žarkovića*, objavljen prošle godine u izdanju Zavoda za kulturu vojvodanskih Hrvata.

RJEČNICI BOZE ŠARČEVIĆA

O radu *Ambrozija Šarčevića* govorio je dr. sc. *Slaven Bačić*, urednik Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca. *Ambrozije Šarčević* (Subotica, 30. ožujka 1820. – 29. studenoga 1899.), odvjetnik i filozof po struci, značajan je kao kulturni preporoditelj hrvatskog bunjevačkog puka u Podunavlju u 19. stoljeću, na što ga je potaknuo narodni prosvjetitelj *Ivan Antunović*. Osim materinje hrvatskog jezika, poznao je i mađarski, zatim latinski, njemački i francuski.

Po političkom opredjeljenju bio je panslavist i zalagao se za uvođenje narodne riječi u javnu uporabu. Uređivao je nekoliko godišta Bunjevačko-šokačkog kalendara, te je bio suradnik Bunjevačkih i šokačkih novina i Bunjevačke i šokačke vile.

Kako je istaknuto, autor je više rječnika govora bunjevačkih Hrvata. Prvi je »Zbirka mudrih i

poučnih izrekah« iz 1869. godine, dok mu je iduće 1870. godine tiskan »Tolmač izvornih, književnih i zemljopisnih jugoslavenskih riči«, kojega je namijenio »na korist prijatelja bunjevačko-šokačke književnosti«. Iste je godine objavljen njegov »Magjarsko-Jugoslavenski politični i pravosudni Rječnik« namijenjen sudskim činovnicima koji su služili u krajevima u kojima su živjeli Bunjevci i Šokci. Kasnije će u Subotici objaviti još dva rječnika: jedan manji, za potrebe osnovnih škola »Elemi népiskolai Magyar-Bunjevác-Sókác Szótár« (1893.) te rječnik »Magyar-Szerb-Horvát-Sókác Könyvészeti Szótár« (1894.) kojim je zaokružio svoje leksikografsko djelo.

»Svojim rječnicima Boza Šarčević je želio pokazati da Bunjevci i Šokci imaju svoje jezično blago«, istaknuo je dr. Slaven

Bozin spomenik-popsrje

U povodu 150. obljetnice od rođenja *Ambrozije Šarčevića*, u Subotici je 1971. otkriven njegov spomenik-popsrje, djelo čuvenog hrvatskog kipara *Ivana Meštrovića*. Spomenik se nekad nalazio na mjestu današnjeg platoa dr. *Zorana Đinđića*, a danas je smješten u parku pokraj Željezničkog kolodvora.

Slaven Bačić, Katarina Čeliković i Ljiljana Kolenić

Bačić. »Po opsegu to nisu neka velika djela ukoliko ih usporedimo s nekim ozbiljnijim tadašnjim i današnjim djelima toga tipa. No, budući da se prvi prihvatio toga posla, on je izuzetno značajan. Izvor njegova rada na rječnicima bila je ljubav prema svojem bunjevačkom rodu«, zaključio je Bačić.

RIJEČI SPAŠENE OD ZABORAVA

Knjigu prošle godine preminulog *Ilije Žarkovića* »Zaboravljeni rječnik – govor golubinačkog kraja« predstavila je stručna recenzentica i urednica te knjige prof. dr. sc. *Ljiljana Kolenić* s osječčkog Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera.

Ona je istaknula kako je objavljivanjem ovoga djela sačuvano jezično dijalektno blago mjesta Golubinci u Srijemu. »Značenje je toga rječnika upravo u tome

što je spasio riječi od nestajanja. One su ovdje, one su zapisane, te iako nestaju, ostat će u rječniku. Značenje toga rječnika je što je riječi sačuvao u posljednji trenutak, a s riječima, s tim velikim jezičnim blagom, sačuvao je i sjećanje na život koji je prošao, kojega se sjećaju oni koji čuvaju najljepše uspomene iz djetinjstva«, rekla je prof. Ljiljana Kolenić.

Po njezinim riječima, listajući rječnik mi upoznajemo golubinački život, običaje, igre, način odijevanja, biljke i životinje kao sastavni dio života u selu »i tako ulazimo u jedan prošli svijet, pa on postaje dio našega iskustva i dio našega svijeta«.

Književnu večer posvećenu rječnicima govora vojvodanskih Hrvata organizirali su Zavod za kulturu vojvodanskih Hrvata i Hrvatsko akademsko društvo.

D. B. P.

PROMJENE U VODSTVU SUBOTIČKE UDRUGE

Bernardica Ivanković nova predsjednica Hrvatske čitaonice

Hrvatska čitaonica dobila je novo vodstvo, usvojen je prijedlog novog Statuta usuglašenim s novim Zakonom o udrugama, a usvojeni su i planovi za predstojeće razdoblje, odlučeno je na sjednici Skupštine te udruge u ponedjeljak 29. ožujka. Za novu predsjednicu izabrana je *Bernardica Ivanković*, uvedene su i nove sekcije, a od planova za ovu godinu održat će se IX. pokrajinska smotra recitatora, VIII. pokrajinski susret pučkih pjesnika Lira naiva i IX. dani

Balinta Vujkova.

Hrvatska čitaonica će prema novom Statutu imati tri vrste članova. Bit će tu stalni članovi, članovi prijatelji i počasni članovi, kaže aktualna dopredsjednica udruge *Katarina Čeliković*.

»Odlučili samo da od sada Hrvatska čitaonica ima redovite članove koji imaju svoje obveze i prava. Plaćat će se i simbolična godišnja članarina, pa će se tako stabilizirati članstvo. Čine ga uglavnom odrasli ljudi i nekoliko mladih

srednjoškolaca i recitatora koji će, sukladno novom Statutu, uz izjavu i suglasnost svojih roditelja postati redoviti članovi.«

Članovi prijatelji su svi koji su aktivni i sudjeluju u programima povremeno tijekom godine, primjerice recitatori, glumci ili sudi-onici Etno kampa. Počasni članovi su oni koji su svojim aktivnostima pomogli i poduprli aktivnosti Hrvatske čitaonice. Hrvatska čitaonica ima i nove sekcije.

»Imamo znanstveno-istraživač-

ku sekciju koja će se isključivo baviti književnošću i jezikom. Tu su i literarna, recitatorska i dramska sekcija. Ove sekcije će raditi na popularizaciji i promidžbi hrvatske književnosti i jezika u Vojvodini, napose među djecom i mladima«, kaže Katarina Čeliković.

U planu Hrvatske čitaonice je i tiskanje Zbornika radova s Dana Balinta Vujkova od 2006. do 2009. godine, kao i nekoliko knjiga izabranih stihova i poezije.

(www.suboticadanas.info)

DAVOR MARKO, »ZAR NA ZAPADU POSTOJI NEKI DRUGI BOG? : STEREOTIPI I PREDRASUDE U MEDIJIMA PREMA ISLAMU«, MEDIA PLAN INSTITUT, SARAJEVO 2009., STR. 221

Seriozna studija o percepciji islama u medijima

Autor u knjizi nastoji pokazati da je islamofobija uvelike zasnovana na pogrešnom stavu da je »islam nužno zao i nasilan«. Strah od islama, drugim riječima, posljedica je nedovoljnog znanja, medijske nekorektnosti, »namjerne i pogrešne interpretacije«, iza čega stoje, prije svega, politički interesi

Piše: Tomislav Žigmanov

Vrijeme je sadašnje vrijeme velike moći medija, tih najvažnijih sredstava informiranja u suvremenom svijetu. S jedne strane, oni su čovjeku današnjice od presudne pomoći glede racionalnoga sagledavanja zbilje i odnošenja spram društvenih, bilo lokalnih bilo globalnih, procesa, ali s druge strane mogu biti i snažan resurs manipuliranja i uspostave iracionalnog odnosa. Posljednje vrijedi u slučajevima kada informacije nisu istinite, cjelovite i blagovremene, niti su u funkciji interesa javnosti, nego osobnih ili otuđenih centara moći. Sjetimo se samo devedesetih godina u Srbiji i utjecaja što ga je, na primjer, imala Radio televizija Srbije na dio ovdašnjih građana. Slika svijeta koju je ona nudila imala je ne samo status »istinite«, već je bila i razlogom za djelatno angažiranje, koje je znalo skončavati u očitovanoj spremnosti građana za ratovanje.

DEFICIT ANALIZA MEDIJA

Pa ipak, bez obzira na negativno naslijeđe, još uvijek je malo danas napora koji se čine s ciljem da se medijsko izvještavanje racionalno pokuša zahvatiti radi dobivanja uvida o njegovoj naravi. Kao da je »logika« funkcioniranja koju mediji nameću – objaviti informaciju, analizu, komentar, stajalište svakoga sata, dana, tjedna... – odnijela prevagu nad potrebom da se isto statistički evidentira i obrađuje, analitički raščlanjuje i kvalitativno vrednuje. Istina, u srbijanskome društvu bilježimo gdje koju, a među njima su, vjerojatno, najpoznatije analize *Sonje Biserko* »Vukovarska tragedija 1991. : u mreži propagandnih laži i oružane moći JNA« (Beograd, 2007.) te one *Velimira Kazimira Čurguza* o izvještavanju o *Zoranu Đinđiću*, i općenito uradci Medijske dokumentacije Ebart čiji je osnivač i direktor. Valja istaknuti kako mediji na hrvatskom jeziku u Vojvodini do sada nisu

bili predmet medijskih analiza, čega je rezultat odsustvo objektivne slike o karakteru ovog informativnog prostora.

Temeljnu vrijednost knjige *Davora Marka* treba onda promatrati u naznačenim okvirima – ona ima status pionirske! Nastala je kao plod njegova višegodišnjeg istraživačkog rada, a teorijsku osnovu čini sadržaj autorove magistarske radnje »Islamofobija 'lično' : od političkog projekta do kobnih posljedica«. Očito, Marka zanima suvremeni društveni fenomen Zapada – islamofobija, strah od islama, koji je u usponu nakon 11. rujna 2001., to jest terorističkog napada na zgrade

Davor Marko je rođen prije 30 godina u Osijeku. Odrastao je u Subotici, gdje je završio gimnaziju. Diplomirao je na studiju novinarstva na Fakultetu političkih znanosti u Beogradu, a magistrirao na međusveučilišnom programu Demokracija i ljudska prava u Sarajevu (Bosna i Hercegovina) i Bolonji (Italija). Od 2004. živi i radi u Sarajevu kao novinar, medijski analitičar i istraživač, a zaposlen je kao akademski tutor u Centru za interdisciplinarne postdiplomske studije Sveučilišta u Sarajevu. Glavni mu je istraživački interes usmjeren na izvještavanje o različitosti u multikulturalnim društvima. Kao novinar surađivao je s desetak medija u Bosni i Hercegovini te Srbiji (Dani, Status, Puls demokratije, Ekonomist), a jedno je vrijeme pisao i za tjednik Hrvatska riječ.

Svjetskog trgovačkog centra u New Yorku te Pentagon, sjedište Ministarstva obrane SAD-a. No, valja znati kako je islamofobija imala i svoju lokalnu inačicu na prostoru Balkana – od konca osamdesetih godina imamo prve elemente »islamofobije« i širenje negativne slike o islamu i na prostoru bivše Jugoslavije, što će vrhuniti tijekom rata u Bosni i Hercegovini i Kosovu.

ŠAROLIKA SLIKA ISLAMA

Autor, inače odlično obaviješten o problemu o kojem piše, u knjizi nastoji pokazati kako je islamofobija uvelike zasnovana na pogrešnom stavu da je »islam nužno zao i nasilan«. Strah od islama, drugim riječima, posljedica je nedovoljnog znanja, medijske nekorektnosti, »namjerne i

pogrešne interpretacije«, iza čega stoje, prije svega, politički interesi. Točnije rečeno, negativna percepcija islama u medijima na Zapadu posljedica je generiranih stereotipa i predrasuda, koje se okupljaju oko lažne ideje da je »u sukobu s konceptom modernosti, ljudskim pravima i demokracijom«. Pri tome, Marko ne bježi od prikaza objektivnih problema islama (npr. položaj žene, pitanje apostazije, odnos prema blasfemiji), ali uvjerljivo dovodi u pitanje sliku koja cijeli islam svodi na negativnu i problematičnu religiju, koja je usko povezana na suvremeni terorizam.

Sadržaj knjige je podijeljen u četiri dijela, nakon čega slijedi »Zaključak«. U prvom (str. 17-41) autor donosi osnovne teorijske

postavke, definira pojmove te naznačuje šire kontekste u kojem se islamofobija javlja. Pojava, učenje, središnje osobe, razvoj i širenje islama tematizira se u drugom dijelu (str. 43-89), a treći (str. 91-139) govori o islamu u Bosni i Hercegovini, njegovom dolasku i prihvaćanju od lokalnog stanovništva, uloge Crkve bosanske, te antimuslimanskoj propagandi devedesetih godina XX. stoljeća. Posljednji, četvrti dio (str. 141-195) sadrži općeniti prikaz izvještavanja medija o različitostima, te donosi analizu tretmana islama u tiskanim medijima u BiH, pri čemu autor vrsno demonstrira poznavanje vještine analize pisanja medija te sposobnost obrade građe i ispravnog zaključivanja. Najznačajniji je zaključak da slika islama u medijima u BiH ovisi o uređivačkoj politici, vlasniku i karakteru medija, a ona je u rasponu od afirmativnih, preko protokolarnih, do izuzetno negativnih, koje postoje u medijima na srpskom, ali i hrvatskom jeziku.

JEZIČNI SAVJETNIK

Ima li u hrvatskome jeziku mjesta za riječ krst?

Prema tekstu Nives Opačić priredila: Miranda Glavaš-Kul

Ustaljeno je mišljenje kako riječ *križ* pripada hrvatskome, a riječ *krst* srpskome jeziku. To je samo djelomice točno. Riječ *križ* ima u hrvatskom jeziku toliko značenja da ih je gotovo nemoguće sve nabrojiti, samo Akademijin rječnik, na primjer, ima o toj riječi i nekim njezinim izvedenicama 14 stupaca.

Križ je osnovni simbol kršćanstva, znak samoga Krista i vjere u Njega. On je simbol molitve, posvećenja i blagoslova. Kamo god pošli, naići ćemo na križ jer ih zaista ima posvuda: na crkvenim oltarima, tornjevima i zvonnicama, uz ceste, na grobljima. Križ može biti i znamenje, znak koji se čini rukom po zraku na sebi, na drugom ili na nečemu. Križem se često ukrašavamo pa ga nosimo kao privjesak na lančiću oko vrata, u uhu ili na prstenju. Taj bi nakit trebao izražavati religiozne osjećaje onoga tko ga nosi, no čini se da je danas vrlo često u dekorativnoj ulozi.

Prvotno je križ bio sprava za mučenje i ubijanje krivaca. Raspinjanje na križ izmislili su kao mučenje Feničani. Kao mučilo služila je isprva uspravna greda, a kasnije joj je pri vrhu dodana poprečna vodoravna greda. Na vrhu uspravne grede stajala bi pločica s imenom i krivnjom osuđenoga. Križ je kasnije postao i znakom kraljevske vlasti, kao i vrsta vojničkoga ili civilnoga odlikovanja, a prisutan je i u viteškom redu. Isusova smrt na križu učinila je od njega simbol slave i spasenja, pa se kao takav često naziva svetim. Središnje mjesto križa jest Isusova muka, smrt i uskrsnuće. Taj je prizor nadahnua i danas nadahnjuje mnoge umjetnike. Kad je car Konstantin priznao kršćanstvo kao religiju, ukinuo je i smrtnu kaznu pribijanjem na križ te kao simbole kršćanstva promovirao golgotski križ i natpis: Isus Nazarećanin, kralj židovski.

Svi se slažu da je riječ *križ* postala od lat. *crux*, *crucis*, no razlikuju se mišljenja o dolasku latinske riječi u hrvatski jezik. Jedni tvrde kako se riječ razvila iz staronjemačkoga *chrinzi* ili *chru-*

zi, a drugi opet iz romanskih oblika – *croce*, *krog'e* (krode), *krože*, *kruže*. U svih Slavena katolika nalazimo oblik *križ*, čak se preko poljskoga proširio i u ruski jezik (ali samo za katolički *križ*), a ima ga i litavski – *križius*.

U staroslavenskome jeziku nalazimo oblik *križ'*, no on ne dolazi u najstarijim spomenicima. Kao stariji oblik javlja se jedan drugi, a taj je upravo *kr'st*. Izraz potječe od grčkoga *Christós*, preko latin-

U pravoslavaca su se spojila značenja i riječi *križ* i riječi *krst* u jednu imenicu – *krst*. U katolika ono što potječe od lat. *crux*, *crucis*, dakle što ima oblik križa, najčešće i izvodimo iz osnovne riječi *križ*. Međutim, ono što odgovara grč. *báptosma*, a što je postalo od glagola *baptizein*, a znači smočiti, uranjati, prati – priklonit će se korijenu *krst*. Slavenski glagol *krstiti* izravno kazuje: Ja te krstim, što znači: Ja te pokrišćujem,

se brišu posljedice istočnoga grijeha. Na krstu, a ne na križu, dobivamo i krsno ime. Nakon krštenja u crkvi, roditelji i rodbina slave krstitke. Danas se sakrament krsta dijeli u odjeljku crkve zvanom krstionica, dok se u prvim trima stoljećima kršćanstva krštenje obavljalo svugdje gdje je bilo vode. Težilo se da voda bude tekuća, kao što je i Ivan Krstitelj krstio u rijeci Jordanu, gdje je i Isus primio krštenje. Kad su se u 4. st. počele graditi bazilike, posebni prostori za liturgijsko bogoslužje kršćana, krstionice su se gradile najprije pokraj njih, a potom u njima. U 9. st. počinju se, najprije u alpskim krajevima, zbog jake zime, sve više graditi krstionice u samim crkvama, pa se i sam obred krštenja mijenja – od potpunog i višekratnog uranjanja krštenika u vodu do polijevanja vode po glavi. Danas su i količina vode i količina ulja simbolične. Treba upamtiti da se u hrvatskome jeziku ne zamjenjuju značenja riječi *križ* i *krst*. Na Krku, recimo, kad puk odgovara svećeniku u misi, pjeva: *Gospodi pomiluj, Krste pomiluj, plna su nebesa* itd. Ovo *Krste*, naravno, znači *Kriste pomiluj*. Tko nije čuo za ime Isukrstovo? A Isukrst nije ništa drugo nego stezanje (kontraktacija) dvaju imena: Isus + Krst u jedno – Isukrst, što je Isus Krist. Vjerujem da sam dovoljno potkrijepljeno pokazala kako je pogriješno riječ *krst* smatrati (samo) srpskom. Ona je, vidjelo se, i te kako i hrvatska. Ako je pod utjecajem jezičnih neznalica počnemo izbacivati iz hrvatskoga jezika, što će biti s *krštenjem*, *krsnim imenom*, *kršćanstvom*, *kršćaninom* i nizom drugih hrvatskih riječi, bez kojih ne možemo, a sve su one izvedene iz korijena *krst*. Od te riječi imamo i drugih plodnih izvedenica – npr. prezime Krsnik, Krstić, Krstičević pa i ime hrvatskoga plemića Frana Krste Frankopana, pjesnika i mučenika. Stoga ne bismo trebali mijenjati ono što je duboko ukorijenjeno u jeziku, pogotovo ako za to nemamo valjane razloge.

skoga *Christus*. U staroslavenskome jeziku kratko je u dalo tzv. poluglas, koji će dati oblik *kr'st*.

Imenice *križ* i *krst* u katolika su se polarizirale, stoga neke riječi izvodimo samo od riječi *križ*, a druge samo od *krst*. Za pripadnike nekih redova ili organizacija uvijek reći da su križari, križarice, a jednako tako reći ćemo kako idemo na križni put, no vrste plovila su krstaši, krstarice, a na Jadran ćemo ići na krstarenje.

uranjam te u Krista, da budeš njegov sljedbenik i pronosiš Krista u sebi. Zato se i zovemo *kršćani*. Jezično se postanak te riječi lijepo može pratiti preko oblika *krstjanin*, u kojem još nisu provedene glasovne promjene (jotacija i jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe), koje će, kada se provedu, dati današnji oblik u hrvatskom standardnom jeziku – *kršćanin*. Krst je prvi i temeljni sakrament u svim kršćanskim crkvama, kojim

VEČER UOČI CVJETNICE I SVJETSKOG DANA MLADIH

Bdjenje mladih

Uoči 25. obljetnice Svjetskog dana mladih, mladi iz Subotice i okolice, te iz Sonte, okupili su se u sjemeništu »Paulinum« 27. ožujka, kako bi meditirali nad Papinom porukom. Geslo poruke glasi: »Učitelju dobri, što mi je činiti da baštinim život vječni?« (Mk 10,17). Naime, ova meditativna večer okupila je oko stotinjak mladih. Bdjenje je popraćeno meditativnim osvrutom na Papinu poruku, kao i molitvom. Za ugodnu glazbu su se pobrinuli članovi VIS »Proroci«, a na samom kraju je biskup subotički, msgr. *Ivan Penzes*, uputio nekoliko poticajnih riječi mladima, te im je nakon blagoslova podijelio maslinove grančice, kao simbol dana Cvjetnice.

Sutradan, na Cvjetnicu, papa *Benedikt XVI.* predvodio je svečanu misu, kojoj su prethodili blagoslov maslinovih grančica i procesija. Prije molitve Anđeoskog pozdravljenja obratio se mladima, podsjetivši ih kako je papa *Ivan Pavao II.* prije 25 godina uveo slavlje Svjetskog dana mladih te ih pozvao da smirenom snagom i svjetlom istine svjedoče kako ljudima trećeg tisućljeća ne bi pomanjkao istinski model života – Isus Krist.

P. G.

U SOMBORU ODRŽANA POSLJEDNJA OVOGODIŠNJA KORIZMENA DUHOVNA TRIBINA

Pedeset godina Karmela u Hrvatskoj

Na posljednjem ovogodišnjem korizmenom susretu otac *Vjenceslav Mihetec* je u organizaciji Duhovnog centra o. Gerarda u Somboru govorio o 50. obljetnici Karmela u Remetama, koji je izrastao iz somborskog Karmela. U svetištu Majke Božje Remetske svečanim je euharistijskim slavljem, koje je predvodio zagrebački kardinal *Josip Bozanić*, obilježen ovaj jubilej.

Samostan u Somboru smatra se kolijevkom provincije. Osnovan je 1904. godine kao najjužniji samostan mađarske provincije. Nakon Prvog svjetskog rata svjetski su političari iskrojili granice, a ovaj dio potpada najprije pod Kraljevinu SHS, a potom i Kraljevinu Jugoslaviju. S Mađarskom su veze prekinute, odnosi su bili takvi da komunikacija

nije mogla postojati i somborski je samostan izdvojen iz provincije koja je njegova majka. Kako se s centrom provincije nije moglo komunicirati, Vrhovna uprava iz Rima izdvojila je somborski samostan iz mađarske provincije i preuzima brigu o njemu. Tu se oblikuje novicijat, a prvi ga je završio o. *Vilko Dorotić* iz Sombora. Nakon novicijata on odlazi u Krakow na studij filozofije i teologije. Taj put slijede i druga braća koja su završila novicijat, to su otac *Ivan Keravin*, podrijetlom iz Bačkog Monoštora, i otac *Ante Stantić*. Dolazi i pismo Vrhovne uprave iz Rima u kojem stoji da treba poraditi na prijelazu u Hrvatsku, ali Drugi svjetski rat onemogućuje povrat subraće koja su na studijima.

Sestre karmelićanke koje je nadbiskup *Alojzije Stepinac* doveo 1939. u Brezovicu, zahtijevaju od nadbiskupa da će primiti osnutak ako im dovede karmelićane da im budu duhovne vođe. On je to obećao i poduzeti su koraci. Otac *Gerard Tomo Stantić* traži načine kako to ostvariti, odlazi u Zagreb nadbiskupu *Stepincu*, koji mu daje teren na Trešnjevci kod garaže za tramvaje. On dobiva novac od svoje rođakinje *Janje Prčić* iz Đurđina i kupuje se teren, međutim, rat ne dopušta ni korak dalje, a poslije rata situacija je još teža. Autocesta bratstva-jedinstva trasirana je točno preko tog zemljišta koje je rasparcelirano, te su ostala samo dva kutna, beznačajna komadića. Nakon teškog puta, konačno, karmelićani iz Sombora 1959. godine dolaze u Zagreb, a 1960. u župnoj kući, koja je ostatak pavlinskog samostana ukinutog gotovo 200 godina ranije, osnivaju samostan i od tada se brinu za svetište Gospe Remetske – »Zagovornice Hrvatske«.

Na koncu ovog duhovnog susreta o. *Zlatko Žuvela* je zahvalio svima koji su pomogli da se ove tribine održe, kao i svim predavačima, te flautistici *Dubravki Malenić* koja je glazbom uljepšala ove duhovne tribine.

Z. Gorjanac

Natječaj za susret mladih u Baču

U povodu Biskupijskog susreta mladih u Baču (15. svibnja 2010.) otvoren je natječaj za najbolje radove s područja literalnih, likovnih, fotografskih i glazbenih ostvarenja na teme: »Život vječni« i »Mladi katolici u suvremenom svijetu«. Natječaj je otvoren do 3. svibnja 2010. Svoje radove pošaljite ili dostavite na adresu: Župni ured sv. Roka, Beogradski put 52, 24 000 Subotica s naznakom za »Natječaj za susret mladih u Baču 2010.«

O. Vjenceslav Mihetec

Pobožnost Križnog puta na subotičkoj Kalvariji, na cvjetnicu 2010.

KRŠĆANSTVO JE POZVANO SVJEDOČITI KRISTA RASPETOGA ALI USKRSLOGA

Vjera naša pobjeđuje svijet

Piše: mons. dr. Andrija Kopilović

Ulazimo u Otajstvo proslave Kristove Smrti, Muke i Uskrsnuća. Ulazimo na vrata liturgijskih slavlja. Međutim, liturgijski susreti i slavlja nije zbroj ceremonija u riječi i znaku nego je otajstveno posadašnje događaja koji su se jednom dogodili ali se i sada, dok mi u znaku i riječi slavimo, događaju u nebu »S desne Očeve« jer Veliki Svećenik Isus Krist za nas neprestano posređuje.

U ovoj godini svećeništva dobro je podsjetiti se kako mi kršćani ispovijedamo jedinog posrednika između Boga i ljudi – Velikog Svećenika Isusa Krista. Upravo slaveći Vazmenu otajstva, sjećamo se tog neizmjernog dara da je On – Isus – pridružio sebi svoje učenike i učinio ih dionicima svoje veliko-svećeničke službe. Tako, dok svećenici u znakovima i riječima u svojoj poniznosti ali i slabosti služe liturgiju, čine to ne u svoje ime nego u osobi i službi Isusa Krista svećenika. Tako ovi blagdani koji su središte crkvene godine za nas nisu tek spomeni nego su događaji koji se sada u nama događaju kao spasenjski Božji pohod koji nas iz godine u godinu obnavlja i vodi na putu spasenja.

VJERA KOJA NE ZRIJE NE DONOSI PLODA

Živimo u svijetu koji je u sebi svojstvenoj krizi. Svako vrijeme je Božje vrijeme, ali svako vrijeme prolazi kroz izvjesnu krizu da bi se u granicama vremena očitovale prokušanost naše vjere. Vjera koja ne zrije, ne donosi ploda. Stoga i kušnja i kriza nije uvijek negativan pojam nego je poziv na čišćenje i rast u vjeri. Još u vrijeme dok se pripremao Drugi vatikanski sabor, mladi teolog *Josef Ratzinger* – sadašnji papa *Benedikt XVI.* – je upozorio da u Europi nije kriza crkvenosti nego puno dublje: kriza vjere u Boga. Postavlja se pitanje kojem se Bogu danas klanja Europa i kojega Boga navješćuje kršćanstvo? Nama je odgovor jasan: Oca Gospodina našega Isusa Krista kojega nam je upravo on objavio. No, u svijetu kojim Europa danas korača, vodi u svijet konzumizma, hedonizma i vjerskoga relativizma. Čovjeka često motivira u radu dobit, pa je u opasnosti klanjati se vrednoti novca. Česta napast je karijera, te čovjek uklanja zakone ljudskog dostojanstva. Tih zakona, čini se, danas ima previše ali tim manje ima ljudskosti. Papa nas danas upozorava da živimo u vrijeme post-humanizma i poziva Crkvu na izgradnju pravog humanizma. Isus je »Riječ koja je tijelom postala i nastanila se među nama«. Njegova misija je mesijanska, a to je da nam objavi Boga kao Oca, a nas ljude okupi u zajedništvo svoga Mističnoga Tijela – Crkvu. Upravo ta zajednica njegovoga Tijela, čini se, da je umorna. Međutim, kršćanstvo ne može biti umorno. Tako

se vraćamo biti ove poruke pitanjem: Tko pobjeđuje ovaj svijet konzumizma, hedonizma, relativizma; svijet umoran i neizvjestan? Jasno je, onaj koji vjeruje da je Isus Sin Božji. Zašto? Apostol Ivan u svojoj poslanici gdje je ovo značajno mjesto, razmišlja o odnosu kršćana – Isusovih učenika – prema svijetu koji nas okružuje. Ne kao prema negativnosti nego kao izazovu na kojega kršćanstvo treba odgovoriti.

NAŠ ODGOVOR JE ISUSOV

Naš odgovor je Isusov. On je sam naložio učenicima: »Bolesne liječite, zloduhe izgonite, svima navješćujte Radosnu vijest spasenja – Kraljevstvo Božje«. Na sam Uskrs je učenike za to osposobio »dahnuvši u njih uz riječi: primite Duha Svetoga, kojima oprostite grijehe, bit će oprosteni, kojima zadržite bit će zadržani«. Time je za sva vremena odredio poslanje Crkve. Na Duhove je »sila odozgor« učinila kršćanstvo sposobnim suočiti se s problemom grijeha, zla, nepravde i konačno pokazala put spasenja. Jedinj je Krist Spasitelj, jedini je On rješenje i to, kako nas poučava poslanica Hebrejima, snagom vjere. Naša vjera je odgovor našem vremenu. Vjera koja je plodna djelima. Vjera koja hrani nadu. Vjera koja otvara budućnost. Vjera koja otvara nebesa jer je Isus Krist Sin Božji vlastitom krvlju, mukom i uskrsnućem čovjeku otvorio Nebo. Naša vjera je, dakle, naše životno opredjeljenje. Znamo da nam se nije boriti tek protiv tijela i njegovih pohota, niti protiv svijeta i njegove zavodljivosti nego nam se boriti protiv đavla, oca laži i oholosti. Tko njega pobjeđuje? Onaj koji vjeruje da je Isus Sin Božji.

Molimo Boga da nas ovih velikih dana Kristov križ ne sablazni, niti križ Crkve koja je razapeta i bit će do konca svijeta između neba i zemlje kao trajni znak Isusov. Neka nas ohrabruje Marijina vjera da iza Velikog Petka dolazi Uskrsnuće. Da se zlo grijeha pobjeđuje opraštanjem, a nevjerica svijeta i umor neuništivom nadom uskrsnuća. Ako ikada, sada je kršćanstvo pozvano svjedočiti Krista Raspetoga ali uskrsloga.

Papa nam poručuje kako u odnosu Krista i Crkve postoji neodvojiva veza jer je Crkva sakramentalna zajednica svetih koje posvećuje sam Krist – Glava Crkve. Svećenicima, koji su baštini Kristova svećeništva, neka ovaj Uskrs donese obnovu u svijesti i u savjesti da su u službi osobe koja se preko njih očituje. Isus treba svećenike da može nastaviti svoju svećeničku službu. On treba očeve i majke da može nastaviti svoju odgojiteljsku službu. On treba stare i patnike da nastavi otkupiteljsku službu. On treba čovjeka da nastavi svoj boravak u svijetu. Neka Vas Krist uskrsli obasja obnovom vjere.

Neka nas ohrabruje

Marijina vjera da iza

Velikog Petka dola-

zi Uskrsnuće. Da se

zlo grijeha pobjeđuje

opraštanjem, a nevje-

rica svijeta i umor

neuništivom nadom

uskrsnuća. Ako

ikada, sada je kršćan-

stvo pozvano svjedo-

čiti Krista Raspetoga

ali uskrsloga.

Prijedlog za nedjeljni ručak

... i još po nešto...

HLADNO PREDJELO – CARSKI SMOTULJAK

Potrebno: 0,5 kg mljevenog mesa, 8 jaja, sredina od kruha, malo mlijeka, 1 glavica luka, 2-3 češnja češnjaka, malo brašna, ulje, papar i sol.

Priprema: Meso zamijesiti sa sredinom od kruha koja je prethodno bila potopljena u mlijeku. Dodati sitno narezani luk, izgnječen češnjak i 2 jaja. Posoliti i popapriti, te sve dobro izmiješati kako bi se dobila glatka smjesa. 4 jaja tvrdo skuhati i oljuštiti, a dva dobro umutiti i malo posoliti. Meso podijeliti na 4 dijela, te od svakog dijela napraviti tanku pljeskavicu i omotati je oko kuhanih jaja. Zatim je uvaljati u brašno, pa u jaja i pržiti na ulju koje ste prethodno dobro zagrijali pa smanjili temperaturu. Pržiti sa svih strana, te servirati uz zelenu salatu.

GLAVNO JELO - ROLOVANA PILEĆA PRSA

Potrebno: 1 pileća prsa, 100 g riže, glavica luka, 50 g mesnate slanine, sol, papar, muškatni oraščić, senf, brašno i ulje.

Priprema: Meso odvojiti od kosti, te polovicu zasjeći i istanjiti, kako bi je mogli rolovati. Meso posoliti i iznutra ga premazati senfom, te posuti paprom i muškatnim oraščićem. Na ulju pržiti sitno narezani luk i slaninu narezanu na kockice. Dodati opranu rižu i pirjati uz stalno miješanje, pomalo dolijevati vodu dok riža ne bude kuhana. Gotovu smjesu nanesite na polovicu pilećeg mesa, pa preklopite i dobro pritisnite okolo da nadjev ne curi. Uvežite meso koncem, uvaljajte u brašno i pržite na vrelom ulju da sa svih strana porumeni. Smanjite vatru i na tihoj vatri pecite još 15 minuta.

Savjet: Meso možete peći i u pećnici.

PRILOG – UMAK OD HRENA

Potrebno: 1 kisela jabuka, mala bočica hrena i 100 g kiselog vrhnja

Priprema: jabuku sitno narijati, te je sjediniti s hrenom i kiselim vrhnjem. Ostaviti da odstoji malo u hladnjaku, te servirati hladno.

DESERT - Jafa TORTA

Potrebno: 300 g mljevenog plazma keksa, 400 g šećera u prahu, 2 margarina, 1 dcl gaziranog soka od naranče, 1 l mlijeka, 3 pudinga od vanilije, 7 žlica šećera, 1 vanilin šećer, 2 kutije jafa keksa, 1 kutija bebi piškota i 2-3 šlaga.

Priprema kore: Mljeveni keks, 200 g šećera u prahu, 1 margarin i sok od naranče sjediniti i rastanjiti na podmazani pleh.

Nadjev: u litri mlijeka skuhati 3 pudinga od vanilije sa 7 žlica šećera i vanilin šećerom. Pomiješati margarin i 200 g šećera u prahu dok ne dobijete glatku smjesu. Kada je puding prohladen pomiješati ga s margarinom.

Redati prvo koru, pa nadjev, zatim jafa keks, nadjev, bebi piškotu, ponovno nadjev i odozgo premazati umućenim šlagom.

Tradicija i ob

Danas, na Veliki petak, spominjemo se muke i smrti Isusove. Veliki petak je jedini dan žalosti u Katoličkoj crkvi. Vjernici su zaokupljeni molitvom i šutnjom. Odlazi se na križni put, na groblje i navečer na obrede u crkvu, gdje se čita ili pjeva muka Gospodinova.

VELIKA SUBOTA

Velika subota je namijenjena uređenju kuće i okućnice, kao i pripremanju hrane za najveći blagdan. Također, običaj je nošenja jela na blagoslov u crkvu. Običaji se razlikuju od mjesta do mjesta, a često i između obitelji. U pletenoj košari se na blagoslov nosi domaći kruh – kolač, kuhana šunka i jaja, kuhana ili pečena kobasica, pečena janjetina, gorko zelje – obično hren, sol i voda. Sve se prekrije rađenim ručnikom ili šlinganim rupcem. Obično kućanice imaju poseban ručnik ili rubac koji se koristi samo za ovu prigodu. Blagoslovljena hrana se ne jede sve do poslije uskrsnuća ili do nedjelje ujutro. Mrvice

Pobožnost križnog puta na Veliki petak

Sretan vam Uskrs!

Dragi prijatelji, svima vam od srca želim sretan i veseo Uskrs! U ovome broju vam donosimo priču o uskrsnom zecu, koji će, vjerujem, doći i do vas, samo još malo morate biti strpljivi. Tu su i vaši likovni radovi, a s obzirom da su poslije Uskrsa i proljetne ferije, imat ćete vremena i malo bojiti. Lijepo provedite uskrсне blagdane, družite se s prijateljima i uživajte u igri, jer ovaj odmor je kratak.

Pravi uskrсни zec

Bili jednom mama zečica i tata zec i imali sedam malih zečica. Nisu znali koji bi od njih mogao biti pravi uskrсни zec. Uzeli su zato košaru punu šarenih uskršnjih jaja i pozvali svoju djecu.

»Da vidimo koji će od vas biti pravi uskrсни zec!«, rekoše. »Ponesite ova jaja djeci!«

Prvi pristupi najstariji zec, zvani Dugouško. On uze zlatno jaje pa potrči s njim kroz šumu, preko proplanka, prepliva malo jezero koje se nalazilo na putu, ponovno na livadu, pa sve do dvorišne ograde kuće u kojoj su stanovala djeca. Ona su za zeku u vrtu već pripremila gnijezdo. Dugouško uzme veliki zalet i jednim skokom preskoči ogradu. Ali jao! Nije dobro ocijenio, zalet je bio prevelik, on je prejak skočio, a jaje mu je pritom udarilo u zemlju i razbilo se. Žalostan i pokunjen vrati se kući neobavljena posla. On nije bio pravi uskrсни zec. Sada je došao red na drugog zečica, zvanog Vrtirep. On uze srebrno jaje, pa potrči s njim kroz šumu. No, čim je stigao u šumu s grane ga zovne vrana: »Zeko što to nosiš? Pokaži mi!«

»Nosim jaje za djecu. Zar ne znaš da već dolazi Uskrs?« Dok je on pričao, vrana je zgrabila jaje i odletjela s njim. Ni on nije bio pravi uskrсни zec. Došao je red i na trećeg zeca, koji se zvao Sladibrk. On uze čokoladno jaje, pa hop s njim kroz šumu! Na samom rubu šume, nadomak proplanka, dočeka ga vjeverica i upita: »Zeko, što to nosiš?« »Čokoladno jaje za djecu!« »Mmmm«, reče vjeverica. »Daj mi malo da liznem, molim te!« Lizne ona, lizne zeko, lizne ona, lizne zeko – i u tili čas nestade čokoladnog jajeta. Kada se zeko Sladibrk vratio kući tata ga je počupao za brkove,

koji su još bili umrljani od čokolade, i rekao: »Nisi ni ti pravi uskrсни zec!« Dode i četvrti zeko na red. On se zvao Šaro. Uze Šaro šareno jaje, pa s njim kroz šumu. Dode do ruba šume, preko proplanka, pa sve do jezera. Popne se na brvno da na njemu pređe jezero. Dok je plovio, zagledao se u svoju sliku što ju je primijetio na mirnoj površini jezera. No tada – buć!, pade mu jaje u vodu. Ni on nije bio pravi uskrсни zec. Peti se zeko zvao Meka Šapa. On uzme plavo jaje, pa s njim kroz šumu. Stigne do ruba šume, prijeđe proplanak, stigne do jezera, prepliva jezero, i tek što je stigao na drugu obalu sretne ga lisica. »Zeko što to nosiš?«, upita ga lisica. »Nosim djeci uskršno jaje!«, odgovori zec. »Daj mi ga malo da ga pokažem svojoj djeci!« Lisičići se stadoše igrati s jajetom, kao s loptom. No, jednom jaje promaši, padne na kamen i razbije se. Ni Meka Šapa nije bio pravi uskrсни zec. Predzadnji zeko, Kratkorepić, uze žuto jaje, pa potrči s njim kroz šumu, preko proplanka, prepliva jezero, stigne na drugu obalu, krene livadom prema kući gdje su stanovala djeca, kad susretne drugog zeca. On ga pozove da se s njim poigra. Ali usred igre najednom nestade zeca, a od jajeta ni traga ni glasa. Ni Kratkorepić nije bio pravi uskrсни zec. Sedmi zeko, najmlađi, zvao se Bjelko. On uze crveno jaje, pa potrči s njim kroz šumu. U šumi sretne vrana koja ga je upitala: »Zeko kud ćeš?« »Nosim jaje djeci za Uskrs!«, odgovori zeko ne zaustavljajući se. Na izlasku iz šume dočeka ga vjeverica i htjede se poigrati s njim. No, zeko joj odgovori da se žuri odnijeti jaje djeci za Uskrs. Sretno stigne do obale jezera. Stane na brvno da pređe jezero. Kad je došao na drugu obalu, dočeka ga lisica i htjede ga pozvati da pokaže jaje njenim lisičićima. No, zeko joj se ispriča i reče kako žuri djeci. Trčeći dalje sretne još jednog zeca. Kad ga taj pozove na igru, Bjelko mu reče: »Nije sad vrijeme za igru, žurim djeci, nosim im jaje za Uskrs!«, i odskakuće dalje. Ubrzo zatim stigne do ograde one kuće u kojoj su stanovala djeca. Djeca su u vrtu već pripremila gnijezdo za uskršnjeg zeca. Bjelko uze zalet, ni prevelik, ni premalen i preskoči ogradu baš kako treba. U vrtu je našao gnijezdo što su ga djeca za njega pripremila. U njega ostavi crveno uskršno jaje i pogodite što je bilo – on je bio pravi uskrсни zec!

V. Pich

Alen Vujković, IV. C,
OŠ »Ivan Milutinović«, Subotica

Boris Jurčević, IV. C,
OŠ »Ivan Milutinović«, Subotica

Ines Peić Tukuljac, III. H,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Filip Brajko, III. H,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Matija Temunović, IV. C,
OŠ »Ivan Milutinović«, Subotica

PRIČA O FOTOGRAFIJI

Najpoznatije lovište na prostorima zapadnobackog Podunavlja prostire se u ataru Bačkog Monoštora, zauzimajući širok pojas uz lijevu obalu Dunava, na tromeđi Srbije, Mađarske i Hrvatske. Zahvaljujući dobrom zemljopisnom položaju ovi prekrasni ravničarski tereni zadržali su svoju izvornost.

Lovište je nastanjeno velikim brojem raznovrsne divljači. Po svojoj ljepoti, fizičkoj kondiciji i vrijednosti trofeja svakako se izdvaja biser podunavskih šuma – jelen (Cervus elaphus). Čitavih 27 godina rogovi iz ovog lovišta, vrijednosti 248,55 CIC poena, nosili su epitet svjetskog prvaka. Osim jelena, glavne vrste krupne divljači su divlja svinja (Sus scrofa) i srna (Capreolus capreolus). Lovište naseljava brojna populacija divljih svinja i nisu rijetki primjerci visokotrofejnih odstrijeljenih veprova. Od pernate divljači love se divlje patke (Anas sp.). Lovište »Kazuk«, jedno od rijetkih preostalih ritskih staništa jelena, brojnošću divljači, vrijednošću trofeja i kvalitetom usluga već više od pola stoljeća zauzima mjesto u samom vrhu na karti europskih lovišta. Stoga su razumljivi i višekratni posjeti ovim prostorima strastvenoga lovca, predsjednika bivše države SFRJ Josipa Broza Tita. Tih lovova rado se sjeća i vlasnik ove fotografije, tada mladi lovočuvar u ŠU Bački Monoštor Josip Đipanov:

»U lovu s Titom sudjelovao sam u dva navrata. Osim mene, danas je, od nas koji smo u tim lovovima sudjelovali, u životu samo još jedan stariji kolega, koji je u to vri-

Titov lov za dušu

jeme bio lovočuvar. Iskreno, naše generacije odrastale su uz Tita i divile mu se. Tadašnja Jugoslavija bila je država po mjeri maloga čovjeka. Danas često slušamo, a najčešće od onih kojima je Titova blizina bila i odskočna daska u karijerama, najružnije priče o njemu. Mnogi danas ispredaju bajke o Titovim lovovima u kojima su mu svi odreda namještali trofeje. Ja sam živi svjedok da je Tito bio jedan od vrhunskih lovaca. U ono vrijeme političari su, ma kako to danas zvučalo bizarno, kroz lov

lakše uspostavljali kontakte i zbog toga je ovaj sport bio nezaobilazan dio politike. Išao je u lov s mnogima, ali jednom u vrijeme lovačkoga doručka pripovijedao nam je kako u lovu nije podnosio svojega prijatelja Ceausescua, jer je ovaj, poput običnoga ubojice, pucao u sve odreda. S pozicije lovočuvara, sada, poslije dugogodišnjega iskustva, mogu reći kako je Tito bio veliki zaljubljenik u prirodu. Divljač je jako volio. Nikada nije ni sebi, ni svojim gostima dopuštao nekakve prekomjerne odstrel, niti

je tražio bilo kakve zasebne uvjete za sebe. I u svojim poznim godinama imao je začuđujuće oštro oko i mirnu ruku«, iznosi nam svoja sjećanja i osjeća Josip Đipanov. Stjecajem okolnosti, fotografija koju nam pokazuje bila je i posljednja javno objavljena iz Titovih lovova. Nastala je po povratku Josipa Broza Tita s konferencije nesvrstanih zemalja, održane 1979. godine u glavnom gradu Kube, Havani.

»Poslije povratka iz Havane, vidno umoran od puta, Tito se dovezao u poslijepodnevni satima u naše lovište. Jelen kojega smo pratili, a bio je obilježen za odstrel, pojavio se na nešto nižoj lokaciji od očekivane. Kad smo mu to predočili, samo je odgovorio: 'Ma, nemojte me dirati, tako se lijepo odmaram u prirodi.' No, kao pravi, istinski lovac, ustao je, pomaknuli smo se i nakon uspješnoga lova, uz sve čestitke, Titu je za šesir stavljena grančica, koja simbolizira uspjeh u lovu za taj dan. On je prokomentirao: 'A kog vruga će mi ovolika grana, odvalit će mi šesir s glave!' Jednostavno, bio je starac vedra duha, bio je čovjek kojega ću pamtiti dok sam živ. Bio je čovjek velikoga kova i bio je strastveni lovac. Neću sada komentirati razne priče o njemu, meni je ostao u ugodnom sjećanju i danas kažem kako mi je bila velika čast sudjelovati s njim u lovu. Konačno, profesionalac sam, tako da sam i danas na raspolaganju političarima kad god se ukaže potreba«, završava svoju priču Josip Đipanov.

Subotica-trans

SUBOTICA-TRANS obavještava cijenjene putnike na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica – Zagreb, važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno
- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.225 din.)
- studenti uz prikaz studentske legitimacije (koja se dobiva na autobusnoj stanici) uživaju popust od 20% (povratna karta je 3.332 din., a u jednom smjeru 1.960 din.)

**POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA IZRAVNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA
U OBA SMJERA I VAŽE 30 DANA.**

VAŠ SUBOTICA-TRANS

Tel.: 024/555-566

Tavankut

2. travnja 2010.

U NEKOLIKO REDAKA

Namještanje sata

U noći iz subote na nedjelju pomaknuli smo vrijeme za jedan sat unaprijed, isto toliko kraće spavali, ali zato dobili dužu dnevnu svjetlost. Baš super. Eh, kada bi tako mogli pomaknuti i ovo krizno vrijeme, i preskočiti ga...

FOTO KUTAK

Počasno mjesto!

KVIZ

Split

Koliko godina je star današnji grad Split i koji datum se uzima kao početni u njegovom nastajanju?
Kako glasi latinski naziv grada?
Koliko ima stanovnika i koji je po veličini grad u Hrvatskoj?
Koja gradska naselja čine Split?
Kako se zove čuveno brdo pokraj grada?
Tko je zaštitnik Splita i kada se slavi dan grada?

Izgradnja Diokelecijanske palače 295. godine – 1715. godina
Spalatum
Oklo 200.000 stanovnika živi u drugom po veličini gradu u Hrvatskoj
Donje Sitrno, Gornje Sitrno, Kamen, Slatine, Split, Strmjine, Stobrec i Zmonica
Marjan
Sveti Dujam – 7. svibnja

VICEVI

Srela se dva prijatelja, pa jedan veli:
- Već tjedan dana nisam rekao svojoj ženi niti riječ!
- Kako to?
- Nisam je htio prekidati...

Došao gost u restoran i seo za stol. Prilazi mu konobar i pita:
- Što bi želio gospodin?
- Isto što jede onaj gospodin preko puta.
Poslije par trenutaka vraća se konobar s modricom na lijevom oku:
- Nažalost, nisam mu uspio oteti tanjur...

Na blagajni kazališta:
- Molim vas dva mjesta u četvrtom redu.
- Za Romea i Juliju?
- Ne. Za mene i moju suprugu

PLIVANJE

Državno prvenstvo za mlađe pionire

ZRENJANIN – Najmlađi plivači i plivačice Plivačkog kluba Spartak (11 i 12 godina) nastupili su protekloga vikenda u Zrenjaninu (27. i

28. ožujka) na državnom prvenstvu za mlađe pionire u 25-metarskom bazenu. Šestero predstavnika subotičkog plivanja osvojilo je ukupno 7 medalja (2 zlata, 3 srebra i 2 bronce). *Andrej Barna* je sam uspio osvojiti šest medalja (4 pojedinačno i 2 u štafetama), što mu je donijelo naslov najuspješnijeg natjecatelja prvenstva.

STOLNI TENIS

Mesaroš i Hajnal druge u ženskim parovima

BAČKI BRESTOVAC – Ženski dubl subotičkog Spartaka *Isabela Mesaroš* i *Doroty Hajnal* zabilježile su lijep uspjeh osvajanjem drugog mjesta u konkurenciji ženskih parova na memorijalnom stolnotenisačkom turniru »Vojkan Marković« odigranom prošlog tjedna u Bačkom Brestovcu.

Spartak II uvjerljiv protiv Sente

SUBOTICA – U 16. kolu II. stolnotenisačke lige Srbije domaći sastav STK Spartak II porazio je gostujući sastav »Sente« maksimalnim

rezultatom 4-0. Novom pobjedom druga momčad Spartaka drži drugu poziciju prvenstvene tablice, s dva boda manje od prvoplasirane ekipe STK Lepenke iz Novog Kneževca. Tijekom sljedećeg tjedna Spartak II će odigrati odloženi meč 15. kola u Adi protiv ekipe STK Mlinprodukt.

NOGOMET

Bačka drži vrh

STARI TAMIŠ – Unatoč propuštenoj prilici za osvajanjem sva tri boda na gostovanju kod Radnika, nogometaši Bačke su osvojenim bodom (2-2) zadržali vrh tablice u Vojvodanskoj ligi skupina Istok s 46 osvojenih bodova. U sljedećem, 23. kolu, u subotu 3. travnja s početkom u 15 sati u Bačkoj Topoli se igra jedan od derbija prvenstva u kojemu se sastaju istoimena domaća momčad i subotička Bačka.

Spartak ZV – Čukarički 1:0

SUBOTICA – Golom *Popovića* u 71. minuti susreta domaća momčad Spartak Zlatibor vode izborila je pobjedu protiv Čukaričkog iz Beograda (1-0), kojom se i dalje nalazi na trećoj poziciji nogometne Super lige Srbije. Sutra, u subotu 3. travnja, slijedi veliki ispit ove generacije, kada Spartak ZV gostuje drugoplasiranoj momčadi Partizana iz Beograda.

Novi poraz Sente

BEZDAN – Dvadeseto kolo Međuopćinske lige Sombor – Apatin – Odžaci – Kula donijelo je novi rezultatski neuspjeh nogometaša sončanskog Dinama, koji su gostovali u Bezdanu i nezasluženo ubilježili još jedan poraz (1-2). Zgoditkom *Krstina* povel su već u 20. minuti. U sljedećih nekoliko minuta propustili su dvije vrlo zrele prilike, a jedan zgoditak poništen im je zbog vrlo spornog zaleđa. U drugom poluvremenu inicijativa Dinama je nastavljena, sve do 64. minute i isključenja Dinamove radilice *Emila Ileša*. Ileš je ukrao loptu jednom neopreznom igraču obrane domaćina i imao je otvoren put prema голу. Uz kontakt i guranje s leđa, pao je nadomak kaznenog prostora. Sudac *Marić*, koji je ostao daleko od mjesta zbivanja, svirao je ne pokazujući što i tek tada potvrdio do sporne lokacije. Na veliko iznenađenje, pa i smijeh objektivne domaće publike, isključio je nogometaša Dinama zbog simuliranja. Kako to već biva, dok su trajali prosvjedi plavih, domaćini su već u 65. minuti, po procjeni većine nazočnih, poravnali iz zaleđa, a na koncu postigli još jedan pogodak za konačnu pobjedu. Utakmica je uzela neželjen tok, iskusni igrači obadje ekipe upućivali su glasne psovke na račun arbitara, da bi *Marić* na njih reagirao tek u sudačkoj nadoknadi vremena, pokazujući crveni karton igraču Dinama *Stančiću*.

Strijelci: *Krstin* u 20. za Dinamo, a *Skoknić* u 65. i *Mandić* u 77. za Sport.

www.supijace.co.rs

OD NJIVE DO TRPEZE.

Subotičke pijace
Szabadkai piacok

ЈКП СубОТИЧКЕ ПИЈАЦЕ
Szabadkai Piacok KK
JKP Subotičke pijace

Dinamo: Matić, Krstin, Rakin, Nesvanulica, Stančić, Andrašić (Mihaljev), Karajkov, Gal, Kmezić, Ileš, Topal (Poturica).

Ostali rezultati: Jedinstvo ® – Sloga 0-0, Terekveš – Dinamo (Bački Breg) 1-1, OFK Odžaci – Dunav 3-0, Aleksa Šantić – Panonija 2-0 i OFK Šikara – OFK Metalac 0-3.

I. A.

Kvalifikacije za EP

SUBOTICA – Tijekom ovoga tjedna Subotica je domaćin kvalifikacija za Europsko prvenstvo nogometašica do 19 godina starosti. Mlade

nogometašice Srbije doživjele su dva poraza, u prvom susretu bolje su bile vršnjakinje iz Norveške (4-0), a u drugom mlade Njemice (8-0). Na turniru sudjeluju ekipe Njemačke, Poljske, Norveške i domaćina Srbije. Susreti se igraju na Gradskom stadionu i igralištu NK Bačke.

TRČANJE

Osječki polumaraton

OSIJEK – Na 6. osječkom »Hervis« polumaratonu sedam trkača je nastupilo pod imenom kluba »TRON«: *Marija Farkaš, Janoš Vero, Sebastian Ludačić, Mirko Dubovečak, Gustav Rafai*, a posebnu pažnju zaslužuju *Dragan Šarčević* i *Igor Vojnić Zelić*, koji su u Osijeku trčali svoj prvi polumaraton. Već tradicionalno dobra organizacija, s dosta trkača iz okruženja, uz napomenu da je iz Srbije samo ARK TRON imao predstavnike. Svaki sudionik je dobio majicu utrke i ručak poslije utrke, a oni koji su svladali stazu od 21,1 km dobili su i medalje. Naš najuspješniji trkač, odnosno trkačica, bila je Marija Farkaš koja je u kategoriji Ž50 osvojila 1. mjesto i zlatnu medalju s vremenom 1:47:52., 2. mjesto i srebrnu medalju u kategoriji M60 osvojio je Mirko Dubovečak s vremenom 1:43:48, a Janoš Vero je u izuzetno jakoj konkurenciji u kategoriji M50 osvojio 3. mesto s vremenom 1:28:27.

ODBOJKA

Golubice povele 2-0

SUBOTICA – Pobjedom u drugom polufinalnom susretu protiv obrenovačkog TENT-a (3-0), odigranom u subotu 27. ožujka, odbojkašice ŽOK-a »Spartak« povele su s 2-0 i za plasman u veliko finale doigravanja za prvaka države nedostaje im još samo jedna pobjeda.

Uspješni odbojkaši

SUBOTICA – Muška odbojkaška ekipa Spartaka nastavlja s odličnim igrama u prvenstvu Druge lige, a u 14. kolu svladana je u Subotici momčad Apatina (3-0).

DIZANJE UTEGA

Rekordi Marija Polačka

NOVI BEČEJ – Na državnom prvenstvu za juniore, održanom u Novom Bečeju protekloga vikenda, član KDT-a »Spartak« *Mario Polaček* osvo-

jio je prvo mjesto u kategoriji do 62 kg s novim državnim rekordima u izbačaju (88 kg), trzaju (107 kg) i olimpijskom biatlonu (195 kg).

KOŠARKA

Suradnja Hemofarma i Spartaka

SUBOTICA – Prošlog petka, 26. ožujka, u Subotici je potpisan ugovor o sportsko-poslovnoj suradnji između ženskih košarkaških klubova Hemofarma iz Vršca i domaćeg Spartaka. Dogovorenim stavkama predviđeno je pružanje uzajamne pomoći, stručnog usavršavanja, prioriteta u organiziranju prijateljskih susreta, ustupanje igračica svih selekcija i održavanje redovitih sastanaka u cilju obostranog unapređivanja budućih sportskih rezultata.

Temeljem članka 20. i članka 29. Zakona o procjeni utjecaja na okoliš (»Službeni glasnik RS« broj 135/04 i 36/09) i članka 24. Odluke o općinskoj upravi (»Službeni list općine Subotica« broj 5/05 i 16/06) Gradska uprava, Služba za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu okoliša, Subotica - Trg slobode br. 1

OBAVJEŠTAVA

Da je nositelj projekta JKP »Vodovod i kanalizacija« Subotica, Trg Lazara Nešića br. 9A, podnio zahtjev za davanjem suglasnosti na Studiju o procjeni utjecaja na okoliš projekta »Sustav za opskrbu vodom naselja Bikovo - bunar, potisni cjevovod i uređaj za dezinfekciju vode«. Projekat je planiran na katastarskim česticama broj 2295/79 i 2295/80 K.O. Bikovo, na adresi Dalmatinska bb, Bikovo.

Suglasno članku 20. stavak 2 Zakona o procjeni utjecaja na okoliš, Služba za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu okoliša osigurat će JAVNI UVID u predmetnu Studiju u razdoblju od 02.04.2010. do 22.04.2010. godine u prostorijama Stare gradske kuće, II. kat - ured 226, svakoga radnoga dana od 10 do 12 sati.

Javna prezentacija i javna rasprava o predmetnoj Studiji o procjeni utjecaja na okoliš bit će održana 23.4.2010. godine u 14 sati u prostorijama Službe za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu okoliša, II. kat Stare gradske kuće - ured 226.

POGLED S TRIBINA

Barca ipak prejaka

Kada je »nesretni« ždrijeb osmine finala ovogodišnje rukometne Lige prvaka hrvatskom prvaku Zagrebu CO donio španjolsku Barcelonu, poznavateljima prilika u ovom sportu bilo je sve jasno. Istina, tinjao je pritajeni optimizam i nada kako bi se ipak moglo dogoditi sportsko čudo, preskočiti Katalonce i ugurati se među osam

najboljih klubova rukometnog kontinenta. U tu svrhu promijenjen je i trenerski dvojac *Maglajić-Bašić* i doveden novi trener *Nenad Kljaić*. Ispostavilo se, kako stvari stoje nakon prve utakmice u Zagrebu (26-33), uzalud. Barca je ipak prejaka. Slavni katalonski klub, inače rukometna sekcija velikog nogometnog kluba (puni naziv kluba je FC Barcelona op. a), višestruki je španjolski i europski prvak, a i ove godine ima velikih ambicija u najjedinjenijem europskom natjecanju. Iako slijedi uzvrat u Barceloni, sedam golova viška s gostujućeg terena golema je prednost i sljedeći susret Zagrepčana trebao bi predstavljati samo dostojanstveni oproštaj od velike europske scene. Čast *Baliću* i ostalim igračima Zagreba, ali protiv ovako jake momčadi i nije bilo realno očekivati više od časnog ispadanja. Da su kojim slučajem u plavo-bijeloj majici ostali *Vori* i *Duvnjak*, tko zna. Ali bez njih nikako. Slično nogometnim kolegama na susjednom Maksimiru, Zagrebaši će bez konkurencije zasigurno osvojiti još jedan naslov državnog prvaka, ali za veći europski domet trebaju i veća igračka pojačanja. To je zakon sportskog uspjeha u Europi.

D. P.

NOGOMET

Pobjede lidera

Sve tri prve momčadi 1. HNL zabilježile su pobjede u susretima 22. prvenstvenog kola, pa je redoslijed na tablici ostao nepromijenjen. Dinamo je slavio protiv Intera (3-1), Cibalia je svladala Zagreb (1-0), dok je Karlovac bio bolji od Rijeke (2-0). Ostali rezultati: Hajduk – Varteks 2:0, Šibenik – Lokomotiva 0:0, Međimurje – Slaven 1:1, Croatia Sesvete – Zadar 1:2, Istra 1961 – Osijek 1:3.

Hrvatska domaćin Euro futsala 2012

Izvršni odbor UEFA donio je na sjednici u Tel Avivu (Izrael) odluku o dodjeli domaćinstva Europskog prvenstva u futsalu (mali nogomet u dvorani) Hrvatskoj. Turnir EP-a igrat će se u zagrebačkoj Areni (15.200 mjesta) i splitskoj Areni (10.931 mjesto).

KOŠARKA

Zagreb domaćin Final foura NLB lige

Košarkaši Cibone imat će priliku, po drugi puta (2004.), boriti se za naslov pobjednika Final foura regionalne košarkaške NLB lige u svom gradu. Zagreb je dobio organizaciju završnog finalnog turnira na kojemu će igrati još i Partizan (Beograd), Hemofarm (Vršac) i Unio Olimpija (Ljubljana), a natjecanje bi se trebalo održati koncem travnja.

TENIS

Čilić jedini

Najbolje plasirani hrvatski tenisač na ATP ljestvici *Marin Čilić* jedini je hrvatski predstavnik u ždrijebu turnira u Miamiu (Masters serija 1000) koji je uspio izboriti plasman u 4. kolo. Ostali hrvatski tenisači (*Ančić*, *Karlović*) nisu uspjeli napraviti zapaženiji rezultat, dok je pobjednik prethodnog Mastersa 1000 (Indian Wells) *Ivan Ljubičić* svoj susret prvi vodstvu (6-4, 1-0) morao predati zbog ozljede leđa.

ODBOJKA

Peruggia bolja od Mladosti

Domaćin Final foura odbojkaškog Challenge Cupa momčad Peruggie svladala je u finalnom susretu zagrebačku Mladost (3-0) i osvojila naslov najbolje momčadi u ovogodišnjem izdanju ovoga europskog klupskog natjecanja. Plasman u finale nekog europskog natjecanja predstavlja veliki uspjeh hrvatske klupske odbojke, koja još od 1985. godine, kada je upravo Mladost igrala finale Lige prvaka, nije imala finalista nekog euro finala.

NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće
- Subotica, Karađorđev put 2,
- Telefon (danonoćno):
(024) 55-44-33

Raspored sprovoda i umrlice na
Internetu: www.funero.rs
e-mail: funero@funero.rs
Mogućnost odloženog plaćanja

VANJA ŠIMIĆ, ODBOJKAŠICA SPARTAKA

Igrati u Europi predivan je sportski doživljaj

Nastupi u Challenge cupu velika su stvar za svaku mladu igračicu

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Odličnu sezonu u najjačoj ženskoj klupskoj konkurenciji države odbojkašice Spartaka privode kraju na najbolji mogući način. U regularnom dijelu prvenstva osvojile su drugo mjesto, potvrdile ga u natjecanju Mini lige za plasman od 1. do 4. mjesta i nakon prva dva polufinalna susreta odigrana na svom terenu protiv ekipe TENT-a iz Obrenovca imaju veliku prednost od 2-0. Odličan je to povod za razgovor s Vanjom Šimić, mladom i talentiranom tehničarkom popularnih »golubica«.

»Rezultat 2:0 nakon prva dva susreta zbilja je odličan i potrebna nam je još samo jedna pobjeda za prolazak u veliko finale doigravanja. Slijede nam dva susreta u Obrenovcu, ali bi bilo najljepše kada bi sve riješile već u prvom«, započinje Vanja razgovor.

ŽOK SPARTAK

»Našu ekipu krase prije svega veliko prijateljstvo između svih igračica i složenost u svim situacijama. Istina, zbog naše mladosti često dolazi i do pojedinih psiholoških oscilacija i padova u igri, ali upravo zahvaljujući našem zajedništvu i međusobnom bodrenju tijekom čitave igre uspijevamo se nositi s tim.«

Po godinama još uvijek juniora, kada uđe u igru Vanja Šimić igra na poziciji tehničara, ali veći dio susreta ipak provede u »boxu« za rezervne igračice.

»Mnogo gore je gledati susret sa strane, nego ga igrati. U igri vrijeme prolazi mnogo brže i ne stigne se toliko opterećivati rezultatom, dok se mi u boxu za rezervne igračice nerviramo i za njih. Uvijek kada dobijem priliku da uđem u igru nastojim dati sve od sebe i maksimalno svojim učinkom doprinijeti što boljem rezultatu.«

IGRA NA POZICIJI TEHNIČARA

»Igrajući na poziciji tehničara uvijek nastojim odigrati lopte na neki sebi svojstven način. Većina teh-

ničara koristi određene uvježbane šablone, dok ja nastojim uvijek kreirati drugačije 'dizanje' svojim suigračicama, trudeći se njegovati svoj, jedinstveni stil koji nije lak za 'čitanje' i potencijalnu obranu. S obzirom na mnogo godina koje smo zajedno provele u mlađim selekcijama, najbolje se 'igrački razumijem' s Oliverom Medić i Danicom Marković, s kojima u paru i najčešće vježbam na treninzima.«

TENT

Protiv polufinalnog protivnika u doigravanju za naslov prvaka ŽOK Spartak je zabilježio mnogo pobjeda tijekom proteklog ligaš-

»Nije lako igrati protiv TENT-a jer se zbilja dobro poznajemo i uvijek moramo spremati drugačiju taktiku s obzirom da znamo kako se i one studiozno pripremaju za igru protiv nas. Upravo zbog toga često mnogo toga mijenjamo, unoseći određene taktičke novitete i zbog toga dolazi do nekih i pomalo neočekivanih obrta, ali uspijevamo ih pobjeđivati, što je najvažnije, i vjerujem kako ćemo to učiniti u konačnom zbiru polufinalnog doigravanja.«

EUROPSKO ISKUSTVO

Odlični nastupi u Challenge cupu odveli su ove godine ŽOK Spartak gotovo do same završnice ovog

CRVENA ZVEZDA

Nakon svih odigranih ligaških susreta, i vjerujemo uspješnog okončanja polufinalnih duela protiv TENT-a, trebao bi slijediti 'konačni obračun' cijele domaće sezone protiv beogradske Crvene zvezde, zasigurno najneugodnijeg protivnika ove generacije subotičkih odbojkašica.

»U svaki susret protiv 'Zvezde' ulazimo, kako se to kaže, sa 110 posto, početak je dobar, ali nekako zbog velikog psihološkog opterećenja koje uvijek osjećanja u duelima protiv njih, na koncu 'izgorimo' u prevelikoj želji za pobjedom. Udemo li u finale, što sam sigurna da ćemo i učiniti,

Vanja Šimić, druga s desna

kog dijela prvenstva, ali svaki novi susret predstavlja drugačiju borbu za svaki poen.

Planovi

Voljela bih upisati studij medicine, jer pokraj ljubavi prema odbojci osobnu naobrazbu ipak stavljam kao životni prioritet. Uz studije, u budućnosti, nastojat ću ostati u svijetu odbojke. Hoće li to biti prvoligaška, vidjet ćemo.

renomiranog europskog klupskog natjecanja.

»Nastupi na europskim utakmicama su jedan predivan sportski doživljaj i golemo iskustvo, bez obzira na krajnji rezultat odigranog meča. Igrati u Europi je, naravno, mnogo 'veće i jače', nego igrati u domaćem šampionatu i svaki takav susret pun je velikog igračkog i rezultatskog naboja. Od svih odigranih europskih susreta ove sezone izdvojila bih domaći susret protiv Francuskinja, koji smo dobili 3-1, i uzvrat protiv Nizozemki kada smo uspjeli dostići njihovu prednost iz prvoga susreta.«

pruža nam se lijepa prilika da u finalnoj seriji nadoknadimo sve propušteno i revanširamo im se za sve dosadašnje poraze. Sezona je bila zbilja duga i igrački opterećujuća, umor je prisutan kod obje ekipe i mislim kako će veliku ulogu odigrati strpljenje u igri i tko će moći duže izdržati. Isuviše se dobro poznajemo nakon toliko odigranih susreta. No, prije Crvene zvezde trebamo okončati polufinale protiv TENT-a«, realno je zaključila na kraju Vanja Šimić, mlada i talentirana tehničarka Spartaka.

**PETAK
2.4.2010.**

05.40 - Najava programa
05.45 - Trenutak spoznaje
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
07.35 - Vijesti
07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
08.35 - Vijesti
09.10 - Dolina sunca
10.00 - Vijesti
10.09 - Vrijeme danas
10.10 - Vijesti iz kulture
10.15 - Skica za portret
10.20 - Dan kad... Dan kad
se Benni probudio iz
kome, dok. film
11.10 - Oprah show
12.00 - Dnevnik
12.30 - Moj grijeh, telenovela
13.20 - McLeodove kćeri 6
14.10 - Vijesti
14.40 - Glas domovine
15.05 - Drugo mišljenje
15.35 - Znanstvena petica
16.10 - Hrvatska uživo - Vijesti
16.20 - Hrvatska uživo
17.50 - Iza ekrana
18.21 - Kod Ane
18.35 - Dolina sunca
19.30 - Dnevnik
20.10 - Škrinja: Posljednja
večera
21.15 - Križni put iz
Colosseuma, prijenos
22.55 - Vijesti
23.15 - Biblija: Isus, serija
00.50 - Filmski maraton:
Najbolja igra,
američki film
02.45 - Filmski maraton:
Johnny Belinda,
američki film
04.25 - Oprah show
05.05 - Moj grijeh, telenovela

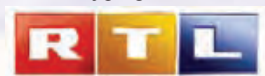
06.45 - Najava programa
06.50 - Delta-stanje,
crtana serija
07.10 - Vatrogasne priče,
crtana serija
07.35 - TV vrtić: Bujanj
07.45 - Tajni dnevnik patke
Matilde: Higijena
--- - Život u obitelji
vodenkonja:
Vodenkonjski duh
--- - Brum: Brum i ogrlica
08.10 - Krava i Pile,
crtana serija
08.35 - Ulica Somerset 11,
serija za djecu
09.00 - Hannah Montana,
serija za djecu
09.25 - Vip Music Club

10.00 - Sutkinja Amy 6, serija
10.45 - Johnny Belinda,
američki film
12.25 - Pola ure kulture
12.50 - Domaći dokumentarni
film
13.30 - Prijatelji 9,
humoristična serija
13.50 - Zovem se Earl 3,
humoristična serija
14.10 - Ružna Betty 2, serija
14.55 - Kod Ane
15.10 - Puni krug
15.25 - Izazovi: Karolek,
poljski dokumentarni
film za mlade
15.40 - TV vrtić: Bujanj
15.50 - Tajni dnevnik patke
Matilde: Higijena
--- - Život u obitelji
vodenkonja:
Vodenkonjski duh
--- - Brum: Brum i ogrlica
16.15 - Zvezdane staze:
Enterprise 1, serija
17.05 - Kamen na kamen,
dokumentarni film
18.00 - Vijesti na Drugom
18.20 - Županijska panorama
18.50 - Imotska pasija, snimka
20.05 - Deset zapovijedi,
američki film
23.50 - Vijesti na Drugom
00.05 - Klape u Areni,
snimka koncerta
00.50 - Kraj programa

06.10 Naši najbolji dani, serija
06.55 Jackie Chan,
crtana serija
07.20 Jagodica Bobica,
crtana serija
07.45 Fifi i cvjetno društvo,
crtana serija
08.00 Bumba, crtana serija
08.10 Odavde do vječnosti,
serija
10.10 Magična privlačnost,
serija
11.10 IN magazin
12.00 Farma, reality show
14.00 Odavde do vječnosti,
serija
16.00 Magična privlačnost,
serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Naša mala klinika, serija
18.15 IN magazin
18.50 Uputnik, kviz
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Farma uživo,
reality show
22.20 Nestali za 60 sekundi,
igrani film
00.30 Napuštena, igrani film
02.15 Vidoviti Milan,
tarot show
03.15 Gospodin pravi,
igrani film
04.50 Vozi ili umri, igrani film
06.15 IN magazin

06:50 Naša mala klinika, serija
07:30 Kraj programa

07.30 Krava i Pilić
07.55 Miffy, animirana serija
08.10 Drugo lice, telenovela
(dvije epizode)
10.00 Malcolm u sredini, serija
10.30 Princ iz Bel-Aira, serija
11.15 Pod istim krovom,
humoristična serija
11.45 Svi vole Raymonda,
humoristična serija
12.15 Kralj Queensa, serija
12.45 Ekkluziv, magazin
13.00 Večera za 5,
lifestyle emisija
13.50 Drugo lice, telenovela
(dvije epizode)
15.30 Andeo i vrag, telenovela
16.15 Malcolm u sredini,
humoristična serija
16.40 Princ iz Bel-Aira,
humoristična serija
17.10 Pod istim krovom,
humoristična serija
17.35 Svi vole Raymonda,
humoristična serija
18.00 Kralj Queensa,
humoristična serija
18.30 Vijesti
18.55 Ekkluziv, magazin
19.10 Večera za 5,
lifestyle emisija
20.00 Hrvatska traži zvijezdu,
glazbeni show uživo
22.30 Djevojke s Beverly
Hillsa, igrani film,
komedija (1. dio)
23.30 Hrvatska traži zvijezdu
- odluka, glazbeni
show uživo
00.00 Djevojke s Beverly
Hillsa, film, (2. dio)
00.55 Vijesti
01.05 Cobra, film, akcijski
02.35 Astro show, emisija uživo

**SUBOTA
3.4.2010.**

05.50 - Najava programa
06.10 - Znanstvena petica
06.40 - Iza ekrana
07.10 - Kućni ljubimci
07.45 - Vijesti
08.00 - Kinoteka - ciklus
klasičnog vesterna:
Visoki ljudi,
američki film
10.00 - Vijesti
10.15 - Čudnovate zgode
šegrt Hlapića,
animirani film
11.40 - Crtani film
12.00 - Dnevnik
12.30 - Moj grijeh, telenovela
13.20 - Prizma,

multinacionalni magazin
14.05 - Duhovni izazovi
14.35 - Reporteri
15.45 - Euromagazin
16.20 - Vijesti
16.30 - Kulturna baština:
Pavlini u Sveticama
16.45 - Uskrsla Škabrnja,
dokumentarni film
17.15 - Eko zona
17.45 - Svirci moji,
glazbena emisija
18.30 - Luda kuća 5,
humoristična serija
19.07 - Tajni dnevnik patke
Matilde
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik
20.05 - Uskrсна čestitka
kardinala Josipa
Bozanića
20.20 - Zvijezde pjevaju (4.),
1. dio
21.15 - Zvijezde pjevaju (4.),
2. dio
22.05 - Vijesti
22.20 - Vijesti iz kulture
22.30 - Biblija: Isus, serija
00.05 - Filmski maraton:
Prevara, američki film
01.30 - Around the Bend,
američki film
02.50 - Svirci moji,
glazbena emisija
03.30 - Reporteri
04.35 - Uskrsla Škabrnja,
dokumentarni film
05.05 - Moj grijeh, telenovela

06.45 - Najava programa
06.50 - Vrijeme je za Disneyja:
101 dalmatinac
07.15 - Vrijeme je za Disneyja:
101 dalmatinac
07.40 - TV vrtić
07.50 - Danica
07.55 - Ninin kutak: Pisanice
08.00 - Čarobna ploča -
učimo engleski
08.15 - Izazovi: Karolek,
poljski dokumentarni
film za mlade
08.30 - Navrh jezika
08.40 - Kokice
09.10 - Briljanteen
09.55 - Kuala Lumpur: F1 -
kvalifikacijski trening
11.15 - 25. obljetnica
djevojačkog zbora
»Zvezdice«
12.45 - Hrvatski pisci na TV
ekranu - J.L.Jandrijev:
Mare Fjoića,
TV drama
14.05 - 4 zida
14.40 - Biblija: Isus, serija
16.10 - Rukomet, LP:
Barcelona - Zagreb,
prijenos
17.50 - Čakovec: Rukomet,
kvalifikacije za EP:

**HRT 1,
SUBOTA, 3.4.2010., 22.30**

**BIBLIJA
ISUS**

Iz velikog projekta »Biblija«, snimljenog u koprodukciji kompanija LUBE, LUX, Beta Film i Quinta, u suradnji s RAIUNO, France 2, ORF, Antena 3, MTM, Czech TV, NCRV i BSkyB, Hrvatska će televizija prikazati dvodijelnu seriju o Isusu Kristu. Prvi je dio na programu na Veliki petak, a drugi na Veliku subotu, navečer na Prvom programu. Uloge: Jeremy Sisto, Armin Mueller-Stahl, Jacqueline Bisset, Gary Oldman, Luca Zingaretti,

Hrvatska - Makedonija,
prijenos
19.30 - Tuđinci u Americi,
humoristična serija
20.10 - HNL: Rijeka - Dinamo,
prijenos
22.05 - Volim nogomet
23.05 - Sportske vijesti
23.20 - Ritam tjedna, glazbeni
magazin
00.05 - Noć u kazalištu
01.45 - Kraj programa

07.30 Asterix i 12 zadataka,
igrani film
08.50 Superheroj Spiderman,
crtana serija
09.15 Timmy Time,
crtana serija
09.30 Dora istražuje,
crtana serija
09.55 U slučaju frke, serija
10.25 Dodir s neba, serija
11.25 Frikovi, serija
12.25 Čarobnice, serija
13.25 Asterix i 12 zadataka,
igrani film
14.45 Farma, reality show
17.00 Vijesti
17.10 Radio, igrani film
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Zorro: Maskirani
osvetnik, igrani film
22.25 Pravedno ubojstvo,
igrani film
00.20 Udar slobode,
igrani film
01.55 Vidoviti Milan,
tarot show
02.55 Za dobra stara vremena,
igrani film
04.35 Pravedno ubojstvo,
igrani film
06.15 Frikovi, serija
07.00 Kraj programa

Luca Barbareschi, Elena Sofia Ricci, Debra Messing, Ian Duncan, Stefanica Rocca
Scenaristica: Suzette Couture
Redatelj: Roger Young
Urednica: Ranka Horvat

07.05 Najljepši urok, telenovela
07.55 Miffy, animirana serija
08.35 Dexterov laboratorij, crtana serija
09.00 Bakugan, crtana serija
09.25 Bikeri s Marsa, crtana serija
10.05 Skrivena poruke, humoristična serija
10.30 Pusti vodu da miševi odu, animirani film
11.55 Izgubljeni u Europi, igrani film, komedija
13.40 Premier liga: Manchester United - Chelsea, prijenos
15.45 Klokani Jack, igrani film, komedija
17.20 Zvijezde Ekstra: Natasha Richardson, zabavna emisija
18.30 Vijesti
19.10 Hrvatska traži zvijezdu, glazbeni show
20.00 Zvezdana prašina, igrani film, bajka
22.15 Ljubav nema pravila, igrani film, drama
00.25 Voljeni, igrani film, triler
02.15 Astro show, emisija uživo

**NEDJELJA
4.4.2010.**

05.45 - Najava programa
05.50 - Eko zona
06.20 - Glas domovine
07.00 - Euromagazin
07.30 - Duhovni izazovi
08.00 - Vijesti
08.10 - J.S.Bach: Missa u h-molu
10.00 - Vijesti
10.10 - Vijesti iz kulture
10.15 - Vatikan: Uskrsna misa,

prijenos
11.55 - Vatikan: Urbi et orbi, prijenos
12.30 - Pastel, emisija pod pokroviteljstvom
12.40 - Dnevnik
13.05 - Plodovi zemlje
14.00 - Split: More
14.35 - Mir i dobro
15.10 - Vijesti
15.25 - Najveća pripovijest koja je ikad ispričana, američki film
18.35 - U istom loncu, kulinarski show
19.15 - LOTO 6/45
19.30 - Dnevnik
20.10 - Tko želi biti milijunaš?, kviz
21.10 - Odmori se, zaslužio si 4 - TV serija
21.50 - Vijesti
22.10 - Biblija: Samson, serija
23.45 - Putovi vjere: Kršćanstvo - na putu u Damask, dokumentarna serija
00.30 - Koncert klasične glazbe
01.30 - Opera Box
02.00 - Fotografija u Hrvatskoj
02.40 - Domaći dokumentarni film religijske tematike
03.10 - Garaža
03.40 - U istom loncu, kulinarski show
04.20 - Plodovi zemlje
05.10 - Split: More

06.50 - Najava programa
06.55 - Zgode Toma i Jerryja, crtana serija
07.20 - Paulino ljetovanje, serija za djecu
07.45 - Gepardice 2, američki film
09.25 - Studio F1
09.55 - Kuala Lumpur: F1 za Veliku nagradu Malezije, prijenos
11.40 - Studio F1
12.15 - Animirani film
12.55 - Zvijezde pjevaju (4.)
14.25 - Biblija: Isus, serija
16.00 - Jazzlando 2008.
17.20 - Kamen na kamen, dokumentarni film
18.10 - The Cheetah Girls: One World, američki film
19.30 - Magazin LP
20.05 - Patch Adams, američki film
22.05 - Uskrsfest 2009., snimka
23.30 - Garaža: The Cadillac
00.00 - Vrijeme je za jazz
01.00 - Kraj programa

07.00 U slučaju frke, serija
07.45 Superheroj Spiderman, crtana serija
08.10 Timmy Time, crtana serija
08.25 Dora istražuje, crtana serija
08.50 Ulica sjećanja, serija
09.50 Automotiv, auto-moto magazin
10.20 Magazin Lige prvaka
10.50 Novac, business magazin
11.20 Zbogom, bivši, serija
12.20 Žene američkih vojnika, serija
13.20 Asterix i velika bitka, igrani film
14.35 Za dobra stara vremena, igrani film
16.35 Vijesti Nove TV
16.45 Zorro: Maskirani osvetnik, igrani film
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Farma, reality show
21.00 Hitch - doktor za ljubav, igrani film
23.10 Red Carpet, showbiz magazin
00.30 Televizijska posla, serija
01.00 Team America, igrani film
02.40 Dobre namjere, igrani film
04.10 Red Carpet, showbiz magazin
05.20 Automotiv, auto-moto magazin
05.45 Novac, business magazin
06.10 Kraj programa

06.40 Skrivena poruke, humoristična serija
07.10 Miffy, animirana serija
07.50 Dexterov laboratorij, crtana serija
08.15 Bakugan, crtana serija
08.40 Bikeri s Marsa, crtana serija
09.05 Jedna od dečiju, humoristična serija
09.45 Faka poput Mikea, igrani film, komedija
11.25 Ljubav nema pravila, igrani film, drama
13.35 Zvezdana prašina, igrani film, bajka
15.55 Kad krave polude, animirani film
17.30 Discovery: Bez cenzure, dokumentarna serija
18.30 Vijesti
19.05 Ekkluziv, magazin
20.00 Ledeno doba 2: Zatopljenje, animirani film
21.30 Samo nebo zna, film, romantična komedija
23.15 Noć nad Manhattanom, film, krimi drama

01.10 Vojničina, igrani film, akcijski

**PONEDJELJAK
5.4.2010.**

05.40 - Najava programa
05.45 - Mir i dobro
06.15 - Drugo mišljenje
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
07.35 - Vijesti
07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Dolina sunca, telenovela
10.00 - Vijesti
10.10 - Vijesti iz kulture
10.15 - Putne bilježnice, dokumentarna serija
10.40 - Putne bilježnice, dokumentarna serija
11.10 - Treća dob, emisija za umirovljenike
12.00 - Dnevnik
12.30 - Moj grijeh, telenovela
13.20 - Doručak kod Tiffanyja, američki film
15.15 - Vijesti
15.30 - Auti, američki film
17.40 - Najslabija karika, kviz
18.20 - Kod Ane
18.35 - Dolina sunca, telenovela
19.30 - Dnevnik
20.10 - Drž'te lopova, američki film
22.00 - Vijesti
22.20 - Biblija: Samson, serija
23.55 - Zvezdane staze: Enterprise 1, serija
00.40 - Ružna Betty 2, serija
01.25 - Putne bilježnice, dokumentarna serija
01.50 - Putne bilježnice, dokumentarna serija
02.20 - Nabrijani 2, serija
03.05 - Reprizni program
05.00 - Skica za portret
05.05 - Moj grijeh, telenovela

06.35 - Najava programa
06.40 - Delta-stanje, crtana serija
07.00 - Vatrogasne priče, crtana serija
07.25 - TV vrtić:
--- Brlog
--- Nogalo
07.43 - Čarobna ploča - učimo engleski
08.00 - Krava i Pile
08.25 - Ulica Somerseta 11, serija za djecu
08.50 - Hannah Montana, serija za djecu
09.15 - Vip Music Club
09.50 - Sutkinja Amy 6, serija

10.35 - Posudivači, američko-britanski film
12.00 - 10. festival Žudija
13.00 - Skica za portret
13.15 - Planetarni Duda, dokumentarni film
13.45 - Prijatelji 9, humoristična serija
14.05 - Zovem se Earl 3, humoristična serija
14.25 - Ružna Betty 2, serija
15.10 - Kod Ane
15.25 - Ton i ton (7/10)
15.40 - TV vrtić:
--- Brlog
--- Nogalo
15.58 - Čarobna ploča - učimo engleski
16.15 - Zvezdane staze: Enterprise 1, serija
17.05 - Vijesti na Drugom
17.20 - Tajna starog tavana, hrvatski film za djecu
18.50 - Vip Music Club
19.25 - Doctor Who 3, serija
20.15 - TV Bingo Show
21.10 - Jojo Kljaković, dokumentarni film
22.50 - Vijesti na Drugom
23.05 - Le silence de Lorna, francuski film
00.45 - Nabrijani 2, serija
01.30 - Kraj programa

06.10 Naši najbolji dani, serija
06.55 Jackie Chan, crtana serija
07.20 Jagodica Bobica, crtana serija
07.45 Fifi i cvjetno društvo, crtana serija
08.00 Bumba, crtana serija
08.10 Odavde do vječnosti, serija
10.10 Magična privlačnost, serija
11.10 IN magazin
12.00 Farma, reality show
13.00 Najbolje godine, serija
14.00 Odavde do vječnosti, serija
16.00 Magična privlačnost, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Naša mala klinika, serija
18.15 IN magazin
18.50 Upitnik, kviz
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Najbolje godine, serija
21.00 Farma, reality show
22.00 Navy CIS, serija
23.05 Vijesti
23.20 Heroji, serija
00.20 Seinfeld, serija
00.50 Bračne vode, serija
01.20 Medij, serija
02.20 Ezo TV, tarot show
03.20 Obiteljske brige, film
04.50 Seinfeld, serija
05.15 Bračne vode, serija

05:40 IN magazin
06:10 Kraj programa

06.50 Krava i Pilić, crtana serija
07.15 Miffy, animirana serija
07.30 Neustrašivi Spirit, animirani film
08.55 Paulie, igrani film, obiteljska komedija
10.40 Harry Potter i Odaja tajni, igrani film, akcijski/obiteljski/avanturistički
13.25 Charlotteina mreža, animirani film
15.00 Maskin sin, igrani film, avanturistički
16.40 Jumanji, igrani film, avanturistički
18.30 Vijesti
18.55 Ekkluziv, magazin
19.10 Večera za 5, lifestyle emisija
20.00 Cura sa zadatkom 2: Lijepa i naoružana, igrani film, komedija
21.55 Mirotvorac, igrani film, akcijski triler
00.10 Vijesti
00.20 Reži me, dramska serija (dvije epizode)
02.05 Astro show, emisija uživo

**UTORAK
6.4.2010.**

05.50 - Najava programa
05.55 - Normalan život
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
07.35 - Vijesti
07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Dolina sunca
10.00 - Vijesti
10.10 - Vijesti iz kulture
10.15 - Era poslije nafte, dokumentarni film
11.10 - Oprah show
12.00 - Dnevnik
12.30 - Moj grijeh, telenovela
13.20 - McLeodove kćeri 6
14.10 - Vijesti
14.40 - Među nama
15.35 - S MSF: Istarska glazbena i plesna baština (1. dio)
16.10 - Hrvatska uživo - Vijesti
16.20 - Hrvatska uživo
17.40 - Najslabija karika, kviz
18.20 - Kod Ane
18.35 - Dolina sunca
19.30 - Dnevnik
20.10 - Globalno sijelo
20.45 - Država, selo, grad (3/7)
22.00 - Poslovni klub

22.35 - Otvoreno
23.30 - Vijesti
23.45 - Poslovne vijesti
00.00 - Drugi format
00.55 - Zvezdane staze: Enterprise 1, serija
01.40 - Ružna Betty 2, serija
02.25 - Zločinački umovi 3
03.10 - Nabrijani 2, serija
03.55 - Skica za portret
04.05 - Globalno sijelo
04.35 - Poslovni klub
05.05 - Moj grijeh, telenovela

06.50 - Najava programa
06.55 - Delta-stanje
07.15 - Vatrogasne priče
07.40 - TV vrtić:
--- Danica
--- Gusarske priče
--- Profesor Baltazar
08.10 - Krava i Pile
08.35 - Ulica Somerset 11, serija za djecu
09.00 - Hannah Montana, serija za djecu
09.25 - Vip Music Club
10.00 - Sutkinja Amy 6, serija
10.45 - Unexpected Mrs. Pollifax, američki film

12.30 - Dokuteka
13.25 - Prijatelji 9, humoristična serija
13.45 - Zovem se Earl 3, humoristična serija
14.10 - Ružna Betty 2, serija
14.55 - Kod Ane
15.10 - Koga briga?
15.40 - TV vrtić:
--- Danica
--- Gusarske priče
--- Profesor Baltazar
16.15 - Zvezdane staze: Enterprise 1, serija
17.05 - Drugi format
18.00 - Vijesti na Drugom
18.20 - Županijska panorama
18.50 - Vip Music Club
19.25 - Doctor Who 3, serija za mlade
20.15 - Nepokoreni grad: Nepokoreni, serija
22.25 - Vijesti na Drugom
22.45 - Zločinački umovi 3
23.35 - Fawty Towers 1, humoristična serija
00.10 - Nabrijani 2, serija
00.55 - Kraj programa

06:10 Naši najbolji dani, serija
06:55 Jackie Chan, crtana serija
07:20 Jagodica Bobica, crtana serija
07:45 Fifi i cvjetno društvo, crtana serija
08:00 Bumba, crtana serija
08:10 Odavde do vječnosti

10:10 Magična privlačnost, serija
11:10 IN magazin
12:00 Farma, reality show
13:00 Najbolje godine, serija
14:00 Odavde do vječnosti, serija
16:00 Magična privlačnost, serija
17:00 Vijesti Nove TV
17:20 Naša mala klinika, serija
18:15 IN magazin
18:50 Upitnik, kviz
19:15 Dnevnik Nove TV
20:00 Najbolje godine, serija
20:40 Utakmica Lige prvaka
22:45 Vijesti
23:00 UFC specijal
23:30 Sažeci Lige prvaka
00:00 Seinfeld, serija
00:30 Bračne vode, serija
01:00 Medij, serija
02:00 Ezo TV, tarot show
03:00 Voda, igrani film
04:40 Seinfeld, serija
05:05 Bračne vode, serija
05:30 IN magazin
06:10 Kraj programa

07.25 Krava i Pilić, crtana serija
07.50 Miffy, animirana serija
08.10 Maskin sin, igrani film, avanturistički
10.05 Jumanji, igrani film, avanturistički
12.15 Ekkluziv, magazin
12.35 Večera za 5, lifestyle emisija
13.20 Najljepši urok, telenovela
14.10 Drugo lice, telenovela (dvije epizode)
15.50 Cobra 11, kriminalistička serija
16.40 Kralj Queensa, humoristična serija
17.05 Dadilja, humoristična serija
17.30 Raymond, humoristična serija
18.00 Bibin svijet, humoristična serija
18.30 Vijesti
18.55 Ekkluziv, magazin
19.10 Večera za 5, lifestyle emisija
20.00 Hrvatska traži zvijezdu - Magazin, glazbeni show
21.00 Ljubav je na selu, dokumentarna sapunica
22.00 Voliš li pse?, igrani film, romantična komedija
23.45 Vijesti
00.00 Sarah Connor: Kronike, znanstveno-fantastična serija
00.45 Reži me, dramska serija
01.40 Astro show, emisija uživo
02.40 Reži me, dramska serija

**SRIJEDA
7.4.2010.**

05.50 - Najava programa
05.55 - Među nama
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
07.35 - Vijesti
07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Dolina sunca
10.00 - Vijesti
10.15 - U svijetu bez leda, dokumentarna serija
11.10 - Oprah show
12.00 - Dnevnik
12.30 - Moj grijeh, telenovela
13.20 - McLeodove kćeri 6
14.10 - Vijesti
14.40 - Riječ i život: Kako glazbalom slavimo Boga?, religijski program
15.35 - Domaći dokumentarni film
16.10 - Hrvatska uživo - Vijesti
16.20 - Hrvatska uživo
17.35 - Najslabija karika, kviz
18.15 - Kod Ane
18.30 - Dolina sunca
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik
20.10 - A sad u Europu!
21.00 - Dossier.hr
21.50 - Proces
22.25 - Otvoreno
23.25 - Vijesti
23.40 - Poslovne vijesti
23.45 - Vijesti iz kulture
23.55 - e-Hrvatska
00.30 - Znanstvene vijesti
00.50 - Zvezdane staze: Enterprise 1, serija
01.35 - Urednica tabloida 2, serija
02.20 - Nabrijani 2, serija
03.05 - Dossier.hr
03.50 - A sad u Europu
04.35 - Domaći dok.film
05.05 - Moj grijeh, telenovela

06.50 - Najava programa
06.55 - Delta-stanje, crtana serija
07.15 - Vatrogasne priče, crtana serija
07.40 - TV vrtić:
--- Ninin kutak
--- Vitaminix
--- Luckaste pačje pustolovine
08.10 - Krava i Pile, crtana serija
08.35 - Ulica Somerset 11, serija za djecu
09.00 - Hannah Montana, serija za djecu
09.25 - Vip Music Club
10.00 - Prijenos sjednice

Hrvatskog sabora
13.30 - Vip Music Club
14.05 - Prijatelji 9, humoristična serija
14.25 - Kod Ane
14.40 - Koga briga?
15.10 - TV vrtić:
--- Ninin kutak
--- Vitaminix
--- Luckaste pačje pustolovine
15.45 - Zvezdane staze: Enterprise 1, serija
16.30 - e-Hrvatska
17.05 - Znanstvene vijesti
17.25 - nogometni Kup Hrvatske: Hajduk - Dinamo, 1. poluvrijeme
18.20 - Vijesti na Drugom
18.30 - nogometni Kup Hrvatske: Hajduk - Dinamo, 2. poluvrijeme
19.25 - Serija za mlade
20.15 - Nogomet, LP - emisija
20.40 - Nogomet, LP - 1. poluvrijeme
21.30 - Vijesti na Drugom
21.40 - Nogomet, LP - 2. poluvrijeme
22.35 - Nogomet, LP - emisija i sažeci
23.25 - Urednica tabloida 2
00.15 - Nabrijani 2, serija
01.00 - Kraj programa

06:10 Naši najbolji dani, serija
06:55 Jackie Chan
07:20 Jagodica Bobica
07:45 Fifi i cvjetno društvo
08:00 Bumba, crtana serija
08:10 Odavde do vječnosti, serija
10:10 Magična privlačnost, serija
11:10 IN magazin
12:00 Naša mala klinika, serija
18:15 IN magazin
18:50 Upitnik, kviz
19:15 Dnevnik Nove TV
20:00 Najbolje godine, serija
21:00 Farma, reality show
23:05 Vijesti
23:20 Privatna praksa, serija
00:20 Seinfeld, serija
00:50 Bračne vode, serija
01:20 Medij, serija
02:20 Ezo TV, tarot show
03:20 Uredski ubojica, film
04:55 Medij, serija
05:40 IN magazin
06:10 Kraj programa

07.25 Krava i Pilić
07.50 Miffy, animirana serija
08.10 Drugo lice, telenovela (dvije epizode)
10.05 Kralj Queensa, humoristična serija
10.30 Dadija, humoristična serija
11.15 Raymond, humoristična serija
11.45 Bibin svijet, humoristična serija
12.15 Ekkluziv, magazin
12.35 Večera za 5, lifestyle emisija
13.20 Najljepši urok, telenovela
14.10 Drugo lice, telenovela (dvije epizode)
15.50 Cobra 11, serija
16.40 Kralj Queensa, humoristična serija
17.05 Dadija, humoristična serija
17.30 Raymond, humoristična serija
18.00 Bibin svijet, humoristična serija
18.30 Vijesti
18.55 Ekkluziv, magazin
19.10 Večera za 5, lifestyle emisija
20.00 CSI: NY, kriminalistička serija
21.00 Mentalist, kriminalistička serija
21.50 Zaboravljeni slučaj, kriminalistička serija
22.40 Put osвете, kriminalistička serija
23.40 Vijesti
23.50 Reži me, dramska serija (dvije epizode)
01.25 Astro show, emisija uživo

ČETVRTAK 8.4.2010.

05.50 - Najava programa
05.55 - Riječ i život: Kako glazbalom slavimo Boga?, religijski program
06.45 - TV kalendar
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
07.35 - Vijesti
09.10 - Dolina sunca
10.00 - Vijesti
10.15 - U svijetu bez leda, dokumentarna serija
11.10 - Oprah show
12.00 - Dnevnik
12.30 - Moj grijeh, telenovela
13.20 - McLeodove kćeri 6
14.10 - Vijesti
14.40 - Trenutak spoznaje
15.35 - Domaći dok. film
16.10 - Hrvatska uživo - Vijesti
16.20 - Hrvatska uživo
17.40 - Najslabija karika, kviz
18.20 - Kod Ane
18.35 - Dolina sunca
19.30 - Dnevnik
20.10 - Tko želi biti milijunaš?, kviz
21.10 - Dome, slatki Dome - humoristična serija
21.50 - Pola ure kulture
22.20 - Otvoreno
23.20 - Vijesti
23.35 - Poslovne vijesti
23.40 - Vijesti iz kulture
23.50 - Indeks, emisija o školstvu

00.20 - Zvezdane staze: Enterprise 1, serija
01.05 - Ružna Betty 2, serija
01.50 - Završni udarac 2, serija
02.35 - Oprah show (1198.)
03.15 - Domaći dokumentarni film
04.40 - Pola ure kulture
05.05 - Moj grijeh, telenovela

06.50 - Najava programa
06.55 - Delta-stanje
07.15 - Vatrogasne priče
07.40 - TV vrtić:
--- Danica
--- Profesor Baltazar
--- Vitaminix
--- Matylda
08.10 - Krava i Pilić, crtana serija
08.35 - Ulica Somerset 11, serija za djecu
09.00 - Hannah Montana, serija za djecu
09.25 - Vip Music Club
10.00 - Prijenos sjednice Hrvatskog sabora
13.30 - Prijatelji 9, serija
13.50 - Zovem se Earl 3, humoristična serija
14.15 - Ružna Betty 2, serija
15.00 - Kod Ane
15.15 - Kokice
15.45 - TV vrtić:
--- Danica
--- Profesor Baltazar
--- Vitaminix
--- Matylda
16.20 - Zvezdane staze: Enterprise 1, serija
17.05 - Domaći dok. film

17.30 - Indeks, emisija o školstvu
18.00 - Vijesti na Drugom
18.20 - Županijska panorama
18.50 - Vip Music Club
19.25 - Serija za mlade
20.15 - EL, nogomet - emisija
21.00 - EL, nogomet - 1. poluvrijeme
21.55 - Vijesti na Drugom
22.05 - EL, nogomet - 2. poluvrijeme
23.00 - EL, nogomet - emisija i sažeci
23.50 - Završni udarac 2, serija
00.40 - Vip Music Club LP
02.40 - Kraj programa

06.10 - Naši najbolji dani, serija
06.55 Jackie Chan
07.20 Jagodica Bobica
07.45 Fifi i cvjetno društvo
08.00 Bumba, crtana serija
08.10 Odavde do vječnosti
10.10 Magična privlačnost
11.10 IN magazin
12.00 Farma, reality show
13.00 Najbolje godine, serija
14.00 Odavde do vječnosti
16.00 Magična privlačnost
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Naša mala klinika, serija
18.15 IN magazin
18.50 Upitnik, kviz
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Najbolje godine, serija
21.00 Farma, reality show
22.00 Provjereno, magazin
23.05 Vijesti
23.20 Nestali, serija
00.20 Seinfeld, serija

00:50 Bračne vode, serija
01:20 Medij, serija
02:20 Ezo TV, tarot show
03:20 Potamnjeni sjaj, film
05:05 Seinfeld, serija
05:30 IN magazin
06:10 Kraj programa

07.25 Krava i Pilić
07.50 Miffy, animirana serija
08.10 Drugo lice, telenovela (dvije epizode)
10.05 Kralj Queensa, serija
10.30 Dadija, serija
11.15 Raymond, serija
11.45 Bibin svijet, serija
12.15 Ekkluziv, magazin
12.35 Večera za 5, lifestyle emisija
13.20 Najljepši urok, telenovela
14.10 Drugo lice, telenovela (dvije epizode)
15.50 Cobra 11, serija
16.40 Kralj Queensa, serija
17.05 Dadija, serija
17.30 Raymond, serija
18.00 Bibin svijet, serija
18.30 Vijesti
18.55 Ekkluziv, magazin
19.10 Večera za 5, lifestyle emisija
20.00 CSI: Miami, serija
21.00 Uvod u anatomiju, serija (dvije epizode)
22.40 Kućanice, serija
23.40 Vijesti
23.50 CSI: NY, serija
00.40 Mentalist, serija
01.25 Astro show, emisija uživo
02.25 Zaboravljeni slučaj, kriminalistička serija

HRVATSKI PROGRAM NA RTV-U

Informativna emisija na hrvatskom jeziku »Dnevnik« emitira se od pone-
djelka do subote u terminu od 17,45 minuta na Drugom programu Radio-
televizije Vojvodine. Osim novosti iz života hrvatske manjinske zajednice,
emisija donosi i informacije o događajima u zemlji i okruženju.
Emisija »Izravno« - razgovor na aktualne teme emitira se subotom u
16,30 a emisija iz kulture »Svjetonik« nedjeljom u 16 sati.

Glas Hrvata

Radijska emisija »Glas Hrvata« u produkciji HKUD »Vladimir Nazor« iz
Stanišića emitira se na valovima Radio Sombora nedjeljom od 17 do 18 sati.

KRONIKA

Polusatna emisija na hrvatskom jeziku »Kronika« u produkciji »Cro Medije«
prikazuje se nedjeljom na subotičkoj kabelskoj televiziji K23 s početkom u
13,15 sati, kao i na somborskoj Televiziji »Spektar« u istom terminu.

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku »Zvuci bačke ravnice« emitira se četvrt-
kom u 19 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

GLAS DOMOVINE

Emisija o životu Hrvata izvan domovine pod nazivom »Glas domovine«,
emitira se na HRT1 petkom od 14,35 sati.

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE

SHEMA ZA RADNE DANE:

18,00 - 19,00

• Najava programa • Večernji dnevnik • Agencijske
vijesti iz zemlje • Agencijske vijesti iz RH •
Kronologija - Dogodilo se na današnji dan • Jezični
savjetnik 'Govorimo hrvatski'

19,00 - 19,30

• Poetski predah • 'Populame melodije' - zabavna
glazba (ponedjeljkom) • 'Na valovima hrvatske glaz-
bene tradicije' - narodna glazba (utorkom) • 'Veliki
majstori glazbe' - ozbiljna glazba (srijedom) • 'Rock
vremeplov' (četvrtkom) • 'Minute za jazz' (petkom)

19,30 - 20,00

• 'Europski magazin' - magazin Radija Deutsche
Welle (ponedjeljkom) • 'Kulturna povijest' (utorkom)
• 'Putokazi' (srijedom) • 'Iz hrvatske književne bašti-
ne' (četvrtkom) • 'Tjedni vodič' (petkom)

20,00 - 20,30

• »Razgovor s povodom« (ponedjeljkom) • »DW
Aktualno« - regionalni magazin Radija Deutsche
Welle (utorkom) • »Otvoreni studio« (srijedom) •
»Kultur café« - magazin iz kulture Radija Deutsche
Welle (četvrtkom) • »Vodič za moderna vremena«

- emisija Hrvatskoga radija
(petkom)

20,30 - 21,00

• Narodna glazba • Blic vijesti
i odjava programa

SHEMA ZA DANE VIKENDA:

Subota

• 18,00 Najava programa, Vijesti dana, Vojvodanski
tjedan, Kronologija, zabavna glazba • 18,30
'Deutsch - warum nicht?' - tečaj njemačkog jezika
Radija Deutsche Welle • 19,00 'Vjerska emisija',
duhovna glazba • 20,00 'Stazama agrara', narodna
glazba • 20,55 Odjava programa

Nedjelja

• 18,00 Najava programa, Vijesti dana • 18,10
Nedjeljni mozaik (kronologija, zanimljivosti, zabav-
na glazba) • 18,30 'Deutsch - warum nicht?' -
tečaj njemačkog jezika Radija Deutsche Welle •
19,30 »Putnici kroz vrijeme« - emisija za djecu
Hrvatskoga radija • 20,00 'Ljudi zine' - talk show
Bele Franciskovića • 20,30 Narodna glazba • 20,55
Odjava programa

104, 4 Mhz

KRIŽALJKA

www.kviskoteka.hr

	PJESMA KIČE SLABINCA	ODGOVA- RATI RE- AKCIJOM	BELGIJA	ZAMISAO	REDATELJ RUSSELL		AMERIČKI GLUMAC, ALAN	NOGOME- TAŠ HAJ- DUKA, HRVOJE	ŠIROKE VELE- GRADSKE ULICE	LATICA (PJESN.)	ITALIJA	NAČIN IZRAŽA- VANJA	MLATITI SE
VRBOV SUMARAK						ZADNJI POTPISNIK NA MJENICI BIVŠI JUBI- TO MINIS- TAR, IVICA							
IVANA ERGIC			NAŠA KANTAUTO- RICA, LEA KRAČUN, ZASUN								OVDJE NADIMAK LEONARDA DICAPRIJA		
VRSTA DJETLIČA													
ATENSKI KRALJ, TEZEJEV OTAC (MORE)					MADONNI- NA PJESMA (KIŠA) LJUDI IZ ITALIJE					GLUMAC WALLACH RAZMJJEŠ- TAJ			
REDATI							PJEVAČ GAŠPARAC ZMIJE UDAVKE					SUMPOR KNJIŽEV- NIK CANETTI	
EPOHA				ASIRSKI BOG NEBA ZAJUSTA- VITI SE			 TI, ON "IVANEČKI MAGAZIN"			EMILIO ESTEVEZ PJEVAČI- CA VOČA		
ŠTO ČEŠ! (TJA)			"SLIČNO" AMATER- STVO			AMERIČKI GLUMAC, VIN VAKULINO IME							NEVEN CIGANOVIĆ
DRŽAVNI KAPITA- LIZAM									NEON ILI KISIK "NOMINA- TIV"				
NAŠ PJE- VAČ TAM- BURAŠKE GLAZBE													
BOR		MARKA RAČUNALA JAHAKA SJEDALA						OCRT SUDSKI PISARI					OTOČANKE (DALM.)
VJERODO- STOJNA ČINJENICA						AMERIKA- NAC (ZARG.) MJESTO NA CRESU						"BEL" POKRET PRI DRHTANJU	
DIVLJE RUŽE				MONAH (REG.) PRILIČNO JAKO					ROCKER TOPIC "OPASKA"				
IDRIZ ODMILA					EMILJIA ODMILA	DESET NA KVADRAT BIVŠI DRŽAVNIK GLIGOROV				KITE, ROUTE	ROBERT DUVALL STO META- RA ČET- VORNIH		
OSUŠEN MLJEČNI PROIZVOD													
MIRNO MJESTO ZA ODMOR (FIG.)									EX NJEM. SKIJAŠICA, MARTINA IVAN LJUBIČIĆ				
JAPAN		NEOTUBIVA DJEDOVINA VODIK					EUROPSKA DIVLJA MAČKA "BOARD"				ANA KUR- NIKOVA "ŽENSKI"		
AHMED ODMILA					PREPOZ- NATLJIVA ZNAČAJKA, ZNAMEN								

RJEŠENJE KRIŽALJKE:
 vrhik, avalist, ie, dekleva, tu, šarenti djetlić, egej, rahn, elf, nizati, čiro, s, era, anu, ja, ee, ča, sl, diesel, etalizam, plin, šima jovanovac,
 b, atari, oris, istina, amer, b, tee, inok, dado, idro, sto, rd, mlijeko u prahu, oaza mira, erlj, j, akar, ris, ak, ahmo, obilježje.